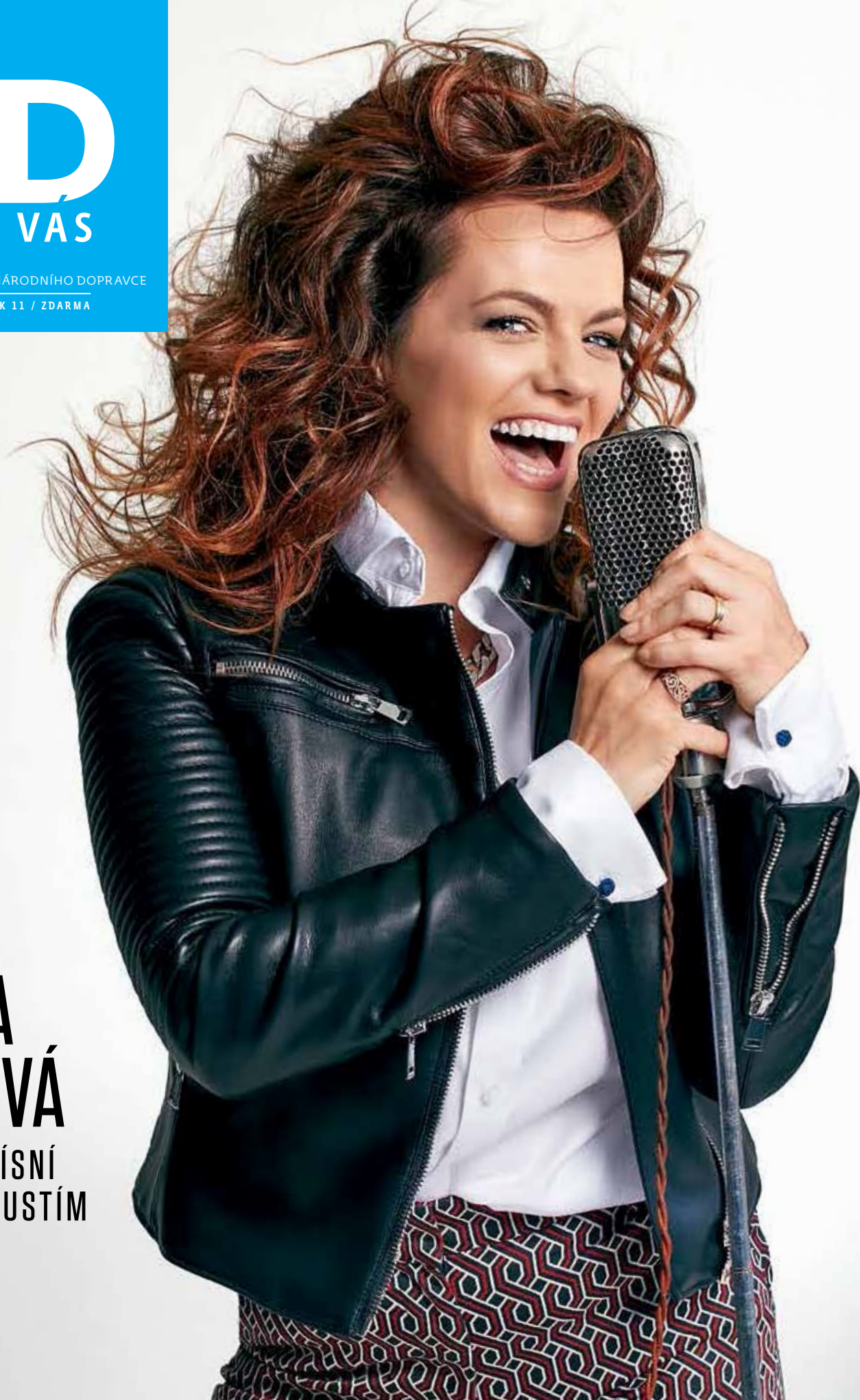

ČD
PRO VÁS

REKLAMNÍ MAGAZÍN NÁRODNÍHO DOPRAVCE

2019 / ROČNÍK 11 / ZDARMA

ZPĚVAČKA

MARTA JANDOVÁ

K TEXTŮM PÍSNÍ
NIKOHO NEPUSTÍM

4

Rajzovat Reisen

Jsme si blíží, než myslíte

Praha – Vídeň
od 367 Kč

Děti, studenti a dospělí 65+ od 152 Kč

Pojedte s námi z Prahy do Vídně pohodlně vlakem.
Na prodloužený víkend si tam můžete vyrazit i z Brna
od 183 Kč nebo z Ostravy **od 236 Kč**. Čím dříve si jízdenku
online koupíte, tím levnější bude.

www.cd.cz

České dráhy
Národní dopravce

ČD pro vás
reklamní magazín
Českých drah

www.cdprovas.cz
cdprovas@cd.cz

TIŠTĚNÝ NÁKLAD
145 000 ks

VYDAVATEL
České dráhy, a. s.

DATUM A MÍSTO VYDÁNÍ
3. dubna 2019, Praha

REDAKCE
ČD pro vás
Generální ředitelství ČD
nábřeží L. Svobody 1222
110 15 Praha 1

ISSN
1210-9142

ŠÉFREDAKTOR
Václav Rubeš

REDAKČNÍ RADA
Milan Zdráhal
Jiří Jeřeta
Václav Rubeš
Petra Kubíčková
Johana Kvítková

GRAFIKA / DTP / PRODUKCE
SEVENART s.r.o.

INZERCE A PŘEDPLATNÉ
info@cdprovas.cz

TISK
MORA VIAPRESS s.r.o.

PRO AUTORY A SOUTĚŽÍČÍ:

Informace o poskytování
a zpracování osobních
údajů a jejich ochraně
podle platné legislativy
GDPR najdete
na www.cdprovas.cz.

Editorial

Vážení čtenáři, milí spolucestující,

původně jsem chtěl psát o věcích, kterými se každé ráno cpu už dva měsíce ve snaze dostat do svého těla vyvážený poměr bílkovin, proteinů, sacharidů a dalších těch věcí, jež jsou součástí zdravého životního stylu. Předstírat, jak mi to strašně vyhovuje, nepřiznat, že bych si mnohem raději dal smažák nebo guláš se šesti, a oslím můstkem se dostat k Velikonocům, pomlázce a jaru, které poprvé vítám plný energie. Jenže pak jsem si přečetl rozhovor s Martou Jandovou, který vám přinášíme v tomto čísle, a došlo mi, že jsou mnohem důležitější věci.

Rodina. Z odpovědí Marty je zřejmé, že si uvědomila to, co nám chlapům trvá dlouhé roky. Že nic jiného než děti po nás na tomto světě nezůstane. A když si tohle připustíme, začneme přemýšlet, jestli tahle naše „vizitka“ bude taková, jakou bychom si ji představovali. Takže do svých dětí začneme projektovat své nenaplněné ambice, předávat nekompromisní pravdy a stanovovat hranice, přes které vlak prostě nejede. Jenže naše děti nejsme my, takže to nechápu. My sice chápeme, že to nechápu, ale přesto jsme přesvědčení, že to pro ně bude to nejlepší. A tak vstoupíme do fáze motivace, hledáme následovníhodné příklady, kdy z výběru jako první vyřadíme sebe, protože přece chceme, aby naše děti byly lepší než my... Je to trošku začarovaný kruh, ze kterého vystoupíme teprve ve chvíli, kdy nám dojde, že chceme jediné – aby naše krev byla šťastná, ať už dělá cokoli a je kýmoli.

Že to už dávno víte a bylo by bývalo lepší, kdybych psal o těch věcích a Velikonocích? Nemyslím si. Velikonoce jsou každý rok, ale čas, který (ne)věnujeme dětem, nám už nikdo nevrátí. A připomínat si to je to nejlepší, co můžeme udělat nejen pro ně, ale i pro sebe.

Pohodlné cesty, šťastné návraty a dostatek času pro vaše nejbližší přeje

Václav Rubeš
šéfredaktor

Obsah

6
ROZHOVOR

Marta Jandová

13
CESTOVÁNÍ PO ČR

Západočeské lázně

26
ZÁHADY NA DOSAH RUKY

Hrad Sovinec

30
ČD PRŮVODCE

Nakupujte jízdenky online

38
CESTOPIS

Pobaltí

46
ŽELEZNICE

Čínské rychlovlaky

PŘÍŠTÍ ČÍSLO
VYJDE
1. 5. 2019

Přivítejte jaro s Velkopopovickým Kozlem

V sobotu 23. března začala jarní turistická sezona na železnici. I z Prahy vyráží pravidelné výletní vlaky do všech stran – na Sázavu, Křivoklát, do Slaného, Brd a také do Velkých Popovic. Až do areálu pivovaru, který se nachází jen necelých 15 kilometrů východně od Prahy, se můžete svézt každou sobotu z pražského hlavního nádraží.

Pivo Velkopopovický Kozel je významnou ikonou českého pivovarnictví, patří k oblíbeným pivním značkám nejen v domovském Česku, ale i v zahraničí. Pivovar Velké Popovice je jedním z nejkrásnějších u nás a rozhodně stojí za to jej navštívit. Speciálním vlakem Kozel expres se můžete svézt od 6. dubna až do 28. září vždy v sobotu (kromě 8. 6., kdy pojedou zvláštní parní vlak) z pražského hlavního nádraží v 10:20 h přes Strančice až do Velkých Popovic. Zpět do Prahy se vrátí kolem půl čtvrté odpoledne. Předprodej jízdenek je

zajištěn ve všech pokladnách, v e-shopu ČD i na portálu GO OUT. Jízdenka vyjde na 390 Kč. Cena zahrnuje zpáteční jízdné do vlaku (řady M 152.0002) v retro nátěru 80. let minulého století a prohlídku pivovaru, která představuje zajímavou a zábavnou formou historii i současnost pivovaru a jeho okolí. Zjistíte, jak se vaří poctivé pivo, a sami si jej vyzkoušíte i načepovat. Součástí prohlídky je také ochutnávka piva a živý maskot pivovaru – kozel Olda. Aktuální časy prohlídek a podrobnější informace najdete na www.kozel.cz.

E-SHOP ČD ODMĚNA

Nakupte během dubna v e-shopu ČD a získáte odměnu v podobě 20% slevy na váš nákup na e-shopu Plzeňského Prazdroje. E-shop nabízí široký sortiment originálních pivních dárků, které potěší každého milovníka či milovnici piva. Vyberte si z pivního skla, kolekci značkového oblečení nebo bednářských výrobků. Sleva se nevztahuje na poštovné, zlevněné zboží a dárkové poukazy. Slevový kupon obdržíte prostřednictvím vaší e-mailové schránky, uplatnit jej můžete při nákupu na www.eshop.prazdroj.cz do 15. května. Na zdraví!

LETNÍ ANGLICKÉ TÁBORY SUMMER TIME CAMPS prima léto v srdci jihočeských lesů

Již 26. ročník nabízí tábory pro malé i velké: **SUMMER TIME** – letní tábor koncipovaný jako kombinace pestrého programu a efektivní anglické konverzace. Vedle angličtiny jsou hlavní náplní zážitky z ADVENTURES.

EUROCAMP – anglický mezinárodní tábor zaměřený na prohloubení komunikačních dovedností, kde dorozumívacím jazykem je angličtina i čeština.

ENGLISH 4 YOU – intenzivní kurz za účasti rodilých mluvčích. Aktivní konverzace, procvičení výslovnosti i vnímání řeči.

SYKA AGENCY a.s., cestovní kancelář
M: +420 602 326 747 | T: +420 223 010 176
E: email@sykaagency.cz | www.syka.cz

REKONSTRUKCE

Lanovka na Ještěd omládne

Od začátku dubna do 21. června 2019 je přerušen provoz lanové dráhy na Ještěd. Slavná lanovka, která byla uvedena do provozu v roce 1933, je jednou z nejpřitažlivějších dopravních zajímavostí Liberce. Poslední zásadní rekonstrukcí prošla v roce 1975. Každoroční jarní odstávka lanové dráhy, která obvykle trvá jeden až dva týdny, bude letos proto výrazně delší. Důvodem přerušení provozu je jarní revize a rekonstrukce elektrického zařízení spojeného s výměnou pohonu a zabezpečovacího zařízení. Provoz lanovky bude obnoven 21. června 2019 podle platného jízdního řádu.

NA VÝLET

Přijďte do ostravské zoo!

Čeká tu na vás více než 4 000 zvířat z různých koutů světa a také malý dárek v podobě časopisu Ostravský čolek (po předložení platné jízdenky nebo In Karty ČD). Areál zoo leží v lokalitě Velkého ostravského lesa a za posledních deset let prošel výraznou proměnou. K nejnovějším stavbám patří Pavilon evoluce pro šimpanze a další západoafrická zvířata, Tanganika pro hrochy a krokodýly, Papua pro papuánské plazy a ryby a Čítván – společná expozice pro hulmany a medvědy. Ostravská zoo dále nabízí projížďku safari expremem přímo mezi zvířaty, sloní stádo s mláďetem, kolekci vzácných madagaskarských lemurů a mnoho dalšího. Nechybí ani dětská hřiště a herní koutky včetně expozice s domácími zvířaty. Součástí areálu jsou i tři botanické stezky o celkové délce 6 km. V jarních měsících tu upoutá pozornost nespočet kvetoucích rostlin, porosty rododendronů a azalek. Zoo Ostrava je otevřena každý den od 9 hodin. Do zoo se z ostravského hlavního nádraží dostanete trolejbusem č. 106 (přestup na trolejbus č. 104 na zastávce Revírní bratrská pokladna). Více na www.zoo-ostrava.cz.

AIRPORT EXPRESS

Více spojů na letiště

Od 1. dubna 2019 byl zkrácen interval autobusové linky Airport Express z pražského hlavního nádraží na Letiště Václava Havla Praha (terminál 1 a 2). Autobusy jezdí nově v patnáctiminutovém intervalu a od června se interval zkrátí na 10 minut. Ve směru na letiště lze tento spoj využít od 5:30 do 22:00 hodin, v opačném směru pak od 5:30 do 21:00. Jízdní řád Airport Expressu od září 2019 bude upřesněn v průběhu roku. Na linku jsou nasazovány převážně nízkopodlažní autobusy zajišťující snadný nástup a dostatečný prostor pro uložení zavazadel. Nástupní i výstupní zastávka Airport Expressu na hlavním nádraží je v ulici Wilsonova (magistrála směr Florenc) přímo před Fantovou budovou. V autobusu platí všechny druhy jízdného Českých drah a výhodná jízdenka Vlak+ letiště se slevou 25% ze zpáteční jízdenky.

25%
SLEVA

pont ^{to go}

DUBNOVÝ TIP

Z POHODLNÝCH OBCHODŮ NA TRASE

Zasoutězte si o vstupenky na hokej

Mistrovství světa v ledním hokeji, které se letos odehraje doslova za humny, se blíží. Chcete zažít atmosféru šampionátu na vlastní kůži? Zúčastněte se soutěže o vstupenky na jeden ze zápasů. Ke správné fanouškovské náladě si můžete v PONTech zakoupit třeba královské Krušovice a s trochou štěstí každý den vyhrát dvě vstupenky. Přejeme vám klidnou cestu přes Pohodlné Obchody Na Trase.

WWW.PONTY.CZ

VLAKEM NA VÝLET

www.cd.cz/zazitky

Taky to vnímáte? Všude samý květ. Po bezbarvé zimě se té pestrosti člověk nemůže nabažit. Tedy pokud nemáte rýmy plnou hlavu a nesháníte antihistaminika. Jaro můžete přivítat na řemeslných či zahradnických trzích nebo se třeba kochat pohledem na probouzející se přírodu z okna nostalgického vlaku.

NA VÝSTAVU

25. až 28. dubna 2019

FOTO: VÝSTAVIŠTĚ FLORA OLOMOUČ

Na jarní Floru Olomouc se slevou Vlak+

Strom života. Tak se jmenuje hlavní květinová expozice letošní jarní Flory Olomouc. Najdete ji v pavilonu A a zaujme propojením půvabu jarních květin a sklářského umění. Těšit se můžete i na výstavu bonsajů a samozřejmě Jarní zahradnické trhy. Za barevnými a voňavými exponáty se do hanácké metropole svezte vlaky ČD na zvýhodněnou zpáteční jízdenku Vlak+ Flora. Ta je nabízena se slevou 50% na zpáteční jízdné, a to odkudkoliv z ČR. Aby vám tato jízdenka platila i pro cestu domů, je nutné si ji nechat označit razítkem ve stánku ČD ve foyer pavilonu A. Jízdenku se slevou Vlak+ lze přitom zakoupit do všech stanic začínajících jménem města Olomouc, tedy i do zastávek Smetanovy sady nebo Nová Ulice, které leží na dohled od výstaviště.

Nejblíže železniční zastávka:
Olomouc-Nová Ulice/Olomouc-Smetanovy sady

NA HRAD

20. a 21. dubna 2019

S párou na Knížecí Velikonoce na Křivokláte

O velikonočním víkendu se údolím Berounky vydá na svou tradiční cestu Křivoklátský expres. Vlak v čele s lokomotivou Šlechtičnou odjíždí v sobotu i v neděli z pražského smíchovského nádraží v 9:26 h. Po dvacetiminutové zastávce v Berouně-Závodí, nutné k objetí lokomotivy, vyrazí vlak dále proti toku řeky Berounky přes Nižbor a Zbečno až k majestátnímu gotickému hradu Křivoklát. Na Křivoklátě jsou pro návštěvníky připraveny každoroční oslavy příchodu jara v podobě staročeského a řemeslnického jarmarku a bohatého kulturního programu. Po předložení jízdenky z parního vlaku získáte slevu na vstupné na prohlídku hradu. Z Křivokláta pokračuje parní vlak do Lužné u Rakovníka, kde mají milovníci historie a techniky možnost navštívit železniční muzeum ČD.

Nejblíže železniční stanice:
Praha-Smíchov/Beroun-Závodí/Křivoklát ad.

ZA KULTUROU

16. až 19., 23. a 24. dubna 2019

FOTO: MĚSTSKÉ DIVADLO BRNO

Do Brna láká skvělá Anna Karenina

Příběh o hledání opravdové lásky, o totalitě bytí a vědomí a zároveň také jeden z nejpůsobivějších obrazů ženství v dějinách literatury. To je slavný román Anna Karenina od Lva Nikolajeviče Tolstého, který se nechal inspirovat k jeho napsání skutečnými událostmi – sebevraždou nevěrné družky jeho souseda. O novou dramaturgii této ruské klasiky se úspěšně pokusili v brněnském Městském divadle. Po únorové premiéře označila kritika inscenaci za divadelní událost. V představení, v němž je hlavní hrdinka postavena před volbu mezi dosavadním životem v nelásce konvenčního manželství a přirozeným právem na štěstí, exceluje Ivana Vaňková. Další termíny, kdy můžete na představení zavítat, najdete na www.mdb.cz. Vstupenky se prodávají za 450–480 Kč. Děti do 15 let, důchodci, studenti a držitelé ZTP, ZTP-P mají slevu ve výši 33%.

Nejblíže železniční stanice:
Brno hl. n.

FOTO: MILOŠ KRÁTKÝ

S NOSTALGIÍ

6. dubna, 11. května, 22. června a 19. října 2019

Svezte se po Praze parním vlakem!

Chcete se vrátit v čase a projet se parním vlakem po nejkrásnějších tratích v metropoli? Máte možnost o sobotách 6. 4., 11. 5., 22. 6. a 19. 10., kdy se konají vždy dvě nostalgické jízdy. Historickým vlakem se můžete svézt z Prahy-Smíchova do Hostivic nebo absolvovat okružní jízdu ze Smíchova na Smíchov. Na první jízdu se parní vlak vydá v 10:25 h, na druhou ve 14:16 h. Ze smíchovského nádraží zamíří vlak do Prokopského údolí, jehož kaňon dosahuje místy hloubky až 70 metrů. Až do Rudné u Prahy jede po trati, jíž se přezdívá Hrbatá. Z Hostivic do stanice Praha-Smíchov projíždí vlak po trase tzv. Buštěhradské dráhy, na které překonává 150 výškových metrů. Pro svůj profil, okolní přírodní scenérie a dva historické viadukty si trať vysloužila označení podle známé rakouské horské železnice – Pražský Semmering. Závěrečný úsek cesty umožňuje přímo z vlaku obdivovat bájnou vyšehradskou skálu, pankráckou pláň s moderními budovami a z železničního mostu přes Vltavu panorama historické Prahy s majestátním Hradem. A kolik zaplatíte za jízdné? Okružní jízda stojí 250 Kč, senioři nad 65 let a děti mohou cestovat do minulosti za 150 Kč. Pokud pojedete jen ze Smíchova do Hostivic nebo zpět, bude vás stát jízdenka 140 Kč, resp. 80 Kč. Jízdenky koupíte u všech pokladen ČD, předprodej začíná vždy 60 dní před jízdou.

 Nejbližší železniční stanice:
Praha-Smíchov (sev. n.)/Praha-Řeporyje/Rudná u Prahy/Hostivice/Praha-Zličín

NA VÍNO

27. a 28. dubna 2019

FOTO: PARTNERSTVÍ, O. P. S.

Přijďte na Festival otevřených sklepů!

Poslední dubnový víkend máte jedinečnou příležitost ochutnat vína 37 vinařů v pěti obcích na Podluží. Festival otevřených sklepů – Jaro v Podluží se koná v Moravské Nové Vsi, v Prušánkách, v Moravském Žižkově, v Hruškách a v Mikulčicích. Mezi obcemi budou zajišťovat kyvadlovou dopravu festivalové autobusy. K degustaci můžete vybírat z více než 300 vzorků vín. Centrální registrační místo je na obecním úřadě v Moravské Nové Vsi. Pokud přijedete vlakem, můžete využít bonusovou nabídku a získat po předložení jízdenky ČD slevu 20% z ceny vstupenky zakoupené na místě. Jízdenka musí mít cílovou stanici Moravská Nová Ves nebo Břeclav s platností 26. 4., 27. 4. nebo 28. 4. 2019. Tyto vstupenky je třeba předem rezervovat na e-mailu petra.weberova@nap.cz.

 Nejbližší železniční stanice:
Moravská Nová Ves/Břeclav

NA ZÁMEK

13. až 28. dubna 2019

FOTO: STÁTNI ZÁMEK BENEŠOV NAD PLOUČNICÍ

Svátky jara v Benešově nad Ploučnicí

Přijďte si do Benešova nad Ploučnicí prohlédnout veličonočně vyzdobené zámecké interiéry. Prohlídku s názvem Velikonoce na zámku můžete absolvovat o víkendech od 13. do 28. dubna. Pro malé návštěvníky mají na zámku připravenou také soutěž. Na pokladně si děti mohou libovolně vykreslit papírové velikonoční vejíčko, svůj výtvar pak vhodit do připraveného boxu, a pokud budou mít štěstí, získají zajímavý balíček cen. V dubnu se konají víkendové prohlídky zámku ve stanovených časech od 11:00 a 13:30 h. Od května do září je pak zámek přístupný denně včetně pondělí. Benešovský dvojzámek byl postaven ve stylu tzv. saské renesance. Při prohlídce uvidíte mj. původní malované kazetové stropy a dozvíte se zajímavosti o životě příslušníků nižší šlechty.

 Nejbližší železniční stanice:
Benešov nad Ploučnicí

S DĚTI

po celý rok

FOTO: ZOO PARK VYSKOV

Ve Vyškově najdete zvířecí eldorado

Hledáte tip na ideální výlet s dětmi? Vypravte se do Vyškova, kde nedaleko nádraží najdete ZOO Park se 1 376 zvířaty ve 126 druzích. Sice jde o menší zoologickou zahradu, ale zábavy si tu děti užijí dostatek. V kontaktní části nazvané Babiččin dvoreček mohou pohladit a nakrmit kozy a ovečky. V moderním environmentálním centru jsou pro ně připraveny interaktivní expozice. V suterénní pozorovatelně se podívají rybám z očí do očí a určitě je pobaví svými skopičinami jedny z nejšikovnějších opic – malpy plačtivé. Od dubna do října se po prohlídce ZOO Parku můžete svézt DinoExpresem do nedalekého DinoParku, který je umístěn v krásném prostředí Marchanického hájku. Více informací včetně plánu s cestou od nádraží najdete na www.zoo-vyskov.cz.

 Nejbližší železniční stanice:
Vyškov

ROZHOVOR

TEXT: EVA FRÁNKOVÁ
FOTO: ARCHIV MARTY JANDOVÉ, LUCIE VÍTKOVÁ

MARTA JANDOVÁ

JAKO ŽÁDNÁ PRÁCE NEJÍ TAK DŮLEŽITÁ MOJE RODINA

Jestli se dá o někom říct, že bere život takový, jaký je, i se všemi prohami a bolestmi, je to právě Marta. I když ji potkalo mnoho smutných událostí, nikdy se z toho nehroutila a šla statečně dál. I za svým úspěchem, který si vydřela sama od píky - bez zásluh známého tatínka Petra Jandy. Marta nemá problém mluvit otevřeně o svém soukromí, ve kterém se mnoho známých tváří štourat raději nechce. Zkrátka si na nic nehraje a je přesně tak sympatická, jak ji známe z televizních obrazovek.

Vyrůstala jste v době, kdy byla skupina Olympic na vrcholu. Jak vzpomínáte na dětství? Tatínek asi nebýval moc často doma, že?

Nebýval, ale my jsme na to byli zvyklí, takže nám to nepřišlo nijak zvláštní. Prostě jsme to brali jako přirozenou věc. Táta byl často pryč hlavně přes týden, kdy jsme chodili do školy, ale víkendy měl docela volné. Tehdy to bylo jiné než teď, kdy muzikanti hrají hlavně přes víkend. Když se vrátil domů, byl to ten nejlepší táta na světě. Byl od nás odpočatý a vymýšlel legraci. Chudák maminka se s námi celý týden trápila a my pak jásali, když se táta vrátil. Trošku nespravedlivé, že?

Nutili vás rodiče chodit do kroužků?

Chodila jsem od šesti let na balet a od deseti do sboru. Jinak nic. Tenkrát tolik kroužků ani nebylo. Dnes je ta nabídka oproti minulosti obrovská a děti mají tolik možností!

Navštěvovala jste sbor kvůli tomu, že jste chtěla být po vzoru tatínka zpěvačkou?

Kdepak! Byla to spíš náhoda. Do školy k nám jednou přišel sbormistr ze zpěváckého spolku Hlahol a zkoušel nás u klavíru. Hned si mě vybral, a tak jsem tam dva roky dvakrát týdně chodila. Pak pan učitel odešel a dál už jsme nechodili. Já zpěvačkou nikdy být nechtěla. Toužila jsem žít klidným a intimním životem. Ale jak vidíte, vše dopadlo jinak.

Prý jste měla trauma z toho, když vám v dětství na konzervatoři řekli, že nemáte hudební sluch?

Je to tak. Byla jsem šíleně nervózní a celá ta situace byla divná. Já byla malá a styděla jsem se. Vlastně vůbec nevím, proč tam se mnou maminka tenkrát šla. Táta jí přítomně říkal, že ví, že hudební sluch mám. Já pak byla strašně smutná. Bylo mi asi 11 let.

VĚCMI JAKO STESK A SMUTEK SE TOLIK NEZABÝVÁM.

Jak jste vnímala, že jste dcerou slavného muzikanta? Měla jste díky tomu třeba protekci u učitelek?

Víte, já to tak vůbec nevnímala, ale ostatní ano. O mojí třídní učitelce z 1. třídy už jsem několikrát mluvila. Nechovala se ke mně vůbec hezky, ale už na to nechci vzpomínat a jenom doufám, že to samé naše Maruška nezažije. Pak už to bylo naštěstí vždycky jenom fajn. Učitelky mě braly jako normální holku, a protože jsem poměrně nekonfliktní, problém se mnou nikdy neměly. Taky ale neexistoval takový bulvár, jako je teď. Neřešilo se, kdo s kým žije, kdo koho podvádí, kdo kolik vydělává. To byla obrovská výhoda.

Jak jste tenkrát prožívala rozpad vztahu vašich rodičů?

Naši se nikdy nerozvedli, akorát jim to neklapalo. Jejich manželství bylo ukončeno maminčinou smrtí. Už jsem dospělá a vím, že udržet si vztah s muzikantem, který je pořád na cestách obletován spoustou žen, není jednoduché. Oni se ale rozvést ani nechtěli. Měli mě a bráchu, a možná i díky nám se snažili, aby doma nebylo dusno, takže jsme si jejich krize vlastně ani nevšimli.

Po smrti maminky se váš otec znovu brzy oženil. Jeho druhá žena Martina byla skoro stejně stará jako vy. Vadilo vám to?

Já jsem poměrně tolerantní člověk a maminka už nebyla. Řekla jsem si tedy, že dám Martině šanci. Lidé se scházejí a rozcházejí. Martina byla navíc vtipná a hned jsme si lidsky sedly. Nikdy jsme spolu pohromadě nebydleli, jelikož si ji táta vzal během mého

pobytu v Americe, a když jsem se vrátila, žila jsem už sama v Praze. Takže jsme se s Martinou vídaly o víkendech a v létě.

Jak se vám v Americe líbilo? Netoužila jste tam zůstat a zkusit žít „americký sen“?

Líbilo se mi tam moc, já si všude rychle zvyknu. Takže jsem brečela, když jsem po roce odlétala zpět do Prahy, a v Praze jsem zase brečela, jak jsem šťastná, že už jsem doma. Ale děsně nerada porovnávám. Prostě je to všude nějaké, a buď se s tím člověk nějak popere, nebo mu to nevyhovuje. Mně by to vyhovovalo i v Americe, kdybych si tam bývala tenkrát našla přítele. Ale vrátila jsem se domů a bylo to tak dobře. Zkušenost to byla skvělá a každému bych ji doporučila! Osobně jsem byla ve státu New York, na severu nedaleko Niagarských vodopádů. Bylo nás tam asi 12 studentů z Evropy, já jediná Češka. Jeli jsme spolu na Floridu přes spoustu jiných států, což se mi moc líbilo. Taky nás vzali na výlet do New York City, to bylo asi nejvíce! Člověk znal to město jen z filmů a najednou tam stál, mezi mrakodrapy...

V devatenácti letech jste pak „utekla“ do Německa. Co vás tam tenkrát táhlo?

Odešla jsem tam za láskou. Zamílovala jsem se, nedostala se na vysokou školu a měla rok volno. Byl to nápad mého přítele, abych žila u něj, že se aspoň naučím německy, když chci být tou tlumočnicí, a že se mi němčina bude hodit. Řekla jsem si proč do toho jít a těšila se na další zkušenost.

Kde jste se s německým přítelem seznámili?

V klubu Rock Café na Národní třídě. Byla tam diskotéka a zrovna hráli Red Hot Chili Peppers. Začali jsme si povídat, pak za mnou přijel znovu do Prahy a já pak za ním do Německa.

Co na váš odchod říkal tatínek?

I když už jsem byla dospělá, bál se o mě, protože nevěděl, co budu v zahraničí dělat. Jako každý správný rodič. Pak za mnou přijel na kontrolu a byl příjemně překvapen, když viděl, v jak skvělé rodině žiju a že je o mě super postaráno.

A nesnažil se vám rozmluvit ani svatbu?

Za přítele Thorstena jste se vdávala dost mladá.

Vůbec ne. Byl šťastný, že mám zase rodinu, že zpívám a že si jdu za svým cílem. Táta je prostě v srdci rebel!

Když jste se rozváděla, bylo vám 24 let.

Vnímala jste to tehdy jako selhání?

Příjemné to nebylo, ale co mi zbývalo? Manžel se zamiloval do jiné ženy. A já moc neuměla bojovat. Děti jsme neměli, chtěl jít jinam, tak co bych se o něj přetahovala. Věděla jsem, že jsme ještě mladí a že mému štěstí není konec. Jak vidíte, беру věci takové, jaké jsou. Ne že bych si pár nocí nepobřečela, ale nakonec ani slzy nic nezmění. Jen se člověku uleví, když je pustí ven.

V Německu jste nakonec zůstala přes 20 let. Jak vzpomínáte na začátky, kdy jste pracovala všude možně, abyste se užívala?

Vzpomínky mám krásné. Zkoušela jsem hodně zaměstnání, protože jsem tehdy nechtěla žít z peněz rodičů mého přítele. Brala jsem to jako samozřejmost. Něco chceš, potřebuješ na to peníze, no tak si je musíš vydělat. Práce se nebojím a je to navíc krásný pocit vydělat si na něco sám. Začátky sice nebyly jednoduché, ale byly přesně takové, jaké mají být.

MOJE PÍSNĚ, TO JSOU MOJE POCITY, SNY A TOUHY.

Nedostala jsem tam nic zadarmo, musela se vypracovat a jít si tvrdě „za svým snem“. Člověk má pak ke všemu malinko jiný vztah.

Jaké profese jste si vyzkoušela a co vás bavilo nejvíc?

Kromě rozdávání letáků na ulici mě bavilo snad všechno. Prodávala jsem čaj v jednom obchůdku, pracovala jako sekretářka, security, dokonce jsem uklízela a starala se jedné rodině o zvířata a hlídala děti.

Když jste sehnala místo zpěvačky v kapele Die Happy, byla jste na sebe hrdá?

Já ho nesehnala, to místo se ke mně dostalo samo.

Jak?

Zpívala jsem u táboráku, asi nejlépe ze všech. Tak se mě můj přítel zeptal, jestli bych to nechtěla zkusit i profesně. Moc se mi nechtělo, ale když jsem to zkusila, zjistila jsem, jak mě to baví. Začalo to tak, že mě můj přítel Thorsten dotáhl do zkušebny a řekl, ať to zkusím. Já byla šíleně nervózní! Ostatní muzikanti si museli myslet, že zpívat ani neumím. Tak si vzal bubeník kytaru a začal hrát What's Up od 4 Non Blondes. Já zazpívala, on odevzdal kytaru, sedl si za bubny a řekl, že dobrý. Pak jsme měli pár zkoušek, já začala vymýšlet zpěvné linky a psát texty a za tři měsíce už jsme měli první koncert.

S kapelou jste byli dlouhé roky na cestách.

Připadala jste si jako pravá rockerka?

Jak se to vezme. Ty roky na cestách byly úžasné. Poznávat nová města, hrát spoustu koncertů, vidět, že chodí víc a víc lidí, podepsat super smlouvu s vydavatelstvím, točit videoklipy pro MTV. Bylo to super a doufám, že tomu ještě není konec. Ale filmové rockerký pijí hodně alkoholu, berou drogy a užívají si s fanoušky. Tak to mě opravdu minulo.

Vyhovoval vám život se stále sbaleným kufrem?

Dlouhou dobu ano. Začínali jsme v dodávce, pak už jsme jezdili autobusem „nightline-rem“. Jsou tam postele, kuchyňka a záchod. Zkrátka pojizdny hotel. To mi vyhovovalo nejvíc. Žádné dennodenní balení a vybalování. Super bylo, že jsme se ráno probudili v jiném městě, měli přes den čas se projít, na něco se podívat. Teď mám ale rodinu a už to cítím jinak. Nechce se mi už od Marušky, od manžela, z našich čtyř zdí. Život v autobusu není pro děti. Teď už je Maruška větší, má svoji školku, kamarády a kroužky, a když musím na pár dní pryč, nechávám ji s tatínkem doma. Ale to není tak často.

Co vás po tolika letech přimělo vrátit se do Česka?

Zkrachovalý vztah. Docela mě to vzalo. Dostala jsem v té době nabídku zahrát si v Praze v muzikálu, tak jsem se chtěla odreagovat. Během tříměsíčního zkoušení jsem hodně chodila po Praze a vzpomínala na maminku, koukala na naše překrásné město a zjistila, že tady jsem opravdu doma. A tak se celá situace obrátila. Přestěhovala jsem se sem natrvalo a do Německa jen dojíždím za kapelou.

Máte na mysli vztah s tehdy velmi populárním zpěvákem Sashou?

Ano. Byli jsme spolu krásných pět let. Byl to normální kluk se smyslem pro legraci. Skončilo to zničehonic a já se dost trápila. První, komu jsem volala, byl můj táta. Díky rozchodu jsem se vrátila domů, takže vše špatné bylo pro něco dobrého.

Kromě práce v muzikálu jste si po návratu do Prahy našla i životního partnera, za kterého jste se provdala a založila s ním rodinu. Moc dlouho jste se tu ale neohřáli a zase odjeli do Německa. Proč?

Byla to taková zkouška. Manžel dostal nabídku dělat primáře na renomované gynekologické klinice a ta nabídka zněla skvěle. Tak proč to nevyzkoušet? O tom je přece

život. Německo se stalo mým druhým domovem. Moc se mi tam líbilo, pořád to mám ráda. Byli jsme tam tři měsíce, manžel se naučil moc dobře německy a zase nás to táhlo domů. Je to legrační, člověk plánuje a často je to pak úplně jinak. Ale na Německo jsme nezanevřeli. Byli na nás hodní, jen to bylo jinak, než jsme si představovali. Tehdy jsem netušila, že v Praze už zůstanu, a jak vidíte, už tu jsem deset let a zatím nepomýšlím na stěhování. Když jsem tam žila, po Česku se mi nestýskalo. Už jsem to říkala, ale opravdu se takovými věcmi jako stesk a smutek nezabývám. Beru život tak, jak přichází.

Když jste se vrátili do Prahy, nastoupila jste naplno do pracovního kolotoče. Nechybělo vám občas to období, kdy jste byla v Německu mámou na mateřské?

Úplně naplno jsem nenastoupila. Měla jsem jen účinkování v soutěži Tvoje tvář má známý hlas, občas nějaké vystoupení. Já si vždy vše naplánuji na dopoledne, kdy je Maruška ve školce. A tak to fungovalo a funguje doteď. Rozhovory, focení, natáčení – když je to možné, vždy to řeším dopoledne. Odpoledne patří Marušce. Vozím ji, kam potřebuje, vařím jí, hraju si s ní. Je moje jediná dcera a nechci si nechat nic ujít. S manželem si v tomhle rozumíme úplně nejlíp. Rodina nade vše. Žádné peníze mi jejich lásku nekoupí. Žádná práce není tak důležitá.

Přesto máte dost nabitý díř. Jste workoholik?

Absolutně ne. Mým snem je mít třeba rok volno a prožít ho s manželem a s Maruškou v obytnáku, objíždět svět, poznávat a spolu si užívat život. Jediné, na čem jsem opravdu makala, byla moje kapela Die Happy. Jinak si vše našlo cestu ke mně samo. Nechodila jsem na konkurzy. Většinou mě někdo někde viděl, líbila jsem se mu a dostala další nabídku. A práci beru intuitivně. Spoustu projektů jsem odmítla, když se mi nelíbily nebo jsem se v nich neviděla. Peníze jsou fajn, ale myslet na ně, když pracujete, abyste tu práci přežili, to by mě ničilo. Radši budu mít míň a budu šťastná a klidná v duši.

V posledních letech vás diváci mohou vidět hlavně v televizi jako porotkyni talentových soutěží. Užíváte si to?

Moc, je to super práce! Poznávám spoustu nových lidí, vidím vystoupení v rámci své práce, směju se nebo brečím. Snažím se být empatická a milá, nerada ubližuju, když nemusím.

Stalo se vám někdy, že jste někoho nepustila do dalšího kola a pak toho litovala?

Asi ne. I když třeba ten dotyčný to pak dokázal a našel si jinou cestu. To je úplně normální. My máme možnost vidět účinkující jen pár minut. Když je zrovna někdo v indispozici, je to smůla. Ale tak je to i jinde. Když jdete třeba na pohovor kvůli nové práci a blbě se vyspíte, nemusíte být zrovna nejrychlejší a práci kvůli tomu nedostanete. Je to prostě vaše momentální dispozice. Když nepostoupíte, nemusí to znamenat, že jste špatný.

Loni vám vyšla první sólová deska Barvy. Píšete si písničky sama?

Ano, je to pro mě moc důležité. A i když je pod nimi napsaný i můj kytarista, je tam

MARTA JANDOVÁ (45)

Je dcerou rockera Petra Jandy ze skupiny Olympic. Vystudovala střední ekonomickou školu se zaměřením na jazyky. V sedmnácti letech jí na nádorové onemocnění zemřela maminka Jana. O několik let později podlehl zákeřné nemoci i její starší bratr Petr. V devatenácti odjela do Německa s přítelem kytaristou rockové skupiny Die Happy, u které poté začala sama zpívat. V roce 1996 alternovala s Lucíí Bílou hlavní roli Agnes v muzikálu Krysař. Hrála také v muzikálech Mona Lisa, Baron Prášil, Bídníci či Hamlet. Porotcovala v historicky první talentové soutěži Česko Slovenská Superstar a dále také v soutěžích Hlas Česko Slovenska a Česko Slovensko má talent. V roce 2014 se provdala za gynekologa Miroslava Vernera, s nímž má dceru Marii. V kapele Die Happy je dodnes, ale věnuje se i sólové tvorbě.

proto, že se mnou ty písničky dokončoval. Já je napíšu, pustím mu je a spolu je dopilujeme. K textům nikoho nepustím. To jsou moje myšlenky, moje pocity, moje touhy a sny. To, co právě prožívám nebo jsem prožila.

Je velký rozdíl mezi nahráváním ve studiu, když jste tam jen sama za sebe?

Možná je to trošku volnější, nikdo mi do toho nekecá, nikdo nekritizuje. To je s Die Happy samozřejmě jinak. Na druhou stranu s volností přichází i větší zodpovědnost. Když mi někdo zkritizuje písničku, je to jen a jen moje kritika. Nemůžu se za nikým schovat.

Radila jste se ohledně autorské tvorby s tatínkem?

Neradila. Byla jsem z toho totiž nervózní. Táta dokáže být veliký kritik a já si to chtěla vyzkoušet a užít sama. Nakonec mi řekl, že je rád, že na té desce nespolupracoval, protože je jen moje. Názorů, že mi vyšlapal cestičku, jsem už za svůj život samozřejmě slyšela několik...

Umíte také odpočívat? Jak nejraději relaxujete?

Relaxovat umím krásně. Třeba se dnes večer chystám doma do vany. To pak jen ležím a hraju si na mobilu hru. Vypnu a ohřívám se. Jinak miluju masáže, zkouším i jógu. Ale nejraději relaxuji někde na procházce. Nechápu to, ale když si sbalíme baťoh a svačtinu, pustíme pejsky z vodítek a jen tak chodíme přes louky a lesy, jsem nejlíp šťastná. Nevím, kam se ve mně ta rockerka poděla! Ale já jsem ranní ptáče, ponocování nikdy nebyl můj koníček.

Projevila se už u Marušky hudební talent po vás?

K Vánocům si přála od Ježíška klavír a před pár dny jsem ji naučila brnkat Kočka leze dírou. Ráda zpívá a hudební sluch má. Na konzervatoři ji kvůli tomu ale nepovedu. Přeju jí, aby dělala to, co ji nejlíp baví, v čem je dobrá. Zatím to vypadá na zpěvačku, která se za Greenpeace přivazuje ke stroům a čistí oceány od plastu! V zimě jsme byli u moře a vedle ručníků se nám hromadily odpadky, které vysbírala v moři, v písku a všude kolem.

V dubnu máte narozeniny, letos půlkulaté. Co byste si přála nejvíce?

Zní to pateticky, ale po rodinných zkušenostech, ať jsme hlavně spolu a ať nám slouží zdraví! ■

ORIFLAME
— S W E D E N —

NOVÁ RTĚNKA
**THE ONE COLOUR
STYLIST ULTIMATE**

**HYDRATACE
A VÝŽIVA**

díky vitaminu E
a arganovému oleji

**KRÉMOVÝ
FINIŠ**

s dlouhotrvajícím
efektem

**VYSOKÁ
KONCENTRACE**

pigmentů
pro geniální sytost

24 ODSÍNŮ

pro neutrální,
studený i teplý
podtón pleti

Nakupujte na e-shopu www.oriflame.cz

JSI READY NA MS V HOKEJI 2019? POJEĎ S NÁMI!

Speciálním vlakem do dějiště mistrovství i zpět

- jediná současná možnost získat vstupenky na zápasy českého týmu za skvělou cenu
- v balíčku kromě vstupenky i zpáteční jízdenka na hokejový vlak
- cena balíčku již od 3143 Kč
- ve vlaku spousta doprovodných aktivit

www.vlakemnahokej.cz

České dráhy
Národní dopravec

2019 IIHF MISTROVSTVÍ SVĚTA V LEDNÍM HOKEJI SLOVENSKO

BRATISLAVA - KOŠICE
10. - 26. KVĚTNA 2019

CESTO VÁNÍ PO ČR

ZÁPADOČESKÉ LÁZNĚ

Už 60 let uběhlo od doby, kdy byla na řece Odravě postavena vodní nádrž Jesenice. Smutný osud zatopené části obce Všeboří však dodnes připomínají dochovalé oblouky betonového mostu vyčnívající nad hladinu nádrže. Tuto místní atrakci si můžeme prohlédnout třeba z oken Západního expresu.

FOTO: © JIRAVANICEK/DREAMSTIME.COM

DO FRANTIŠKOVÝCH LÁZNÍ na výlet plný relaxace

Zelená perla. Tak Goethe nazval Františkovy Lázně. Pokud chcete načerpat energii a duševní pohodu, pak snad není lepší místo, kam se vypravit na výlet. Že vás nudí procházky po lázeňských parcích? Pak si přibalte do batohu plavky. Spoustu zábavy si užijete v místním akvaparku.

TEXT: TOMAŠ REZEK

Nemusíte se obávat, že do centra Lázní netrefíte. Před nádražím najdete turistický rozcestník, a pokud se vydáte po červené turistické značce, dojdete přes Městské sady až do lázeňské zóny. S orientací vypomůže i místní značení. A jestli jste se ve vlaku rozseděli a nechce se vám po svých, půjčte si na nádraží jízdní kolo nebo koloběž-

ku. Od března do konce října je tu v provozu půjčovna kol ČD. Hlavně v létě je ale dobré si kolo předem rezervovat. Kdo si chce užít výlet bez jakékoliv námahy, může si vybrat elektrokolo. Až vás červená značka vyvede z Městských sadů, natrefíte u hudebního pavilonu na jezdeckou sochu rakouského císaře Františka I. Právě on nechal v roce 1793 založit v okolí léčivých pramenů lázně, které dodnes nesou jeho jméno.

TIP

VLAKEM DO FRANTIŠKOVÝCH LÁZNÍ

Vlakové spojení do Františkových Lázní, které bude nejvíce vyhovovat vašim výletním plánum, si snadno vyhledáte na webových stránkách Českých drah (www.cd.cz) nebo prostřednictvím bezplatné mobilní aplikace Můj vlak. Do lázní jezdí i Pendolino. Na ostravském hlavním nádraží do něj můžete nastoupit v 7:13–7:15 hodin, v Olomouci hl. n. nejpozději v 8:14 a z pražského hlavního nádraží odjíždí v 10:45 hodin. Do Františkových Lázní s ním přijedete ve 13:33 hodin. Opačným směrem odjíždí každý den z Františkových Lázní ve 14:27 hodin.

FOTO: © JOSEF SKACEL/DREAMSTIME.COM

FOTO: TURISTICKÉ INFOCENTRUM FRANTIŠKOVY LÁZNE

FOTO: TURISTICKÉ INFOCENTRUM FRANTIŠKOVY LÁZNE

Jedno z nejkrásnějších míst

Městem se staly Františkovy Lázně až v roce 1865, kdy sem mohli také přijet první lázeňští hosté po kolejích. Už dříve si ale do lázní našla cestu řada významných osobností. Patřili k nim i Johann Wolfgang Goethe, který v dopise popisuje své ženě lázně jako „jedno z nejkrásnějších míst v Evropě“, Ludwig van Beethoven nebo třeba Johann Strauss mladší. Pobyť v lázních si užívala i 26letá Božena Němcová. Ve Františkových Lázních se také v roce 1909 seznámil poslední rakouský císař Karel I. se svou ženou Zitou. Historické jádro města si dodnes zachovalo svou původní podobu. Jako by se tu čas zastavil. Fasády lázeňských budov v bílé a okrové barvě dohromady s pečlivě udržovanou zelení a kolonádními koncerty vytvářejí takřka dokonalou atmosféru doby na přelomu 19. a 20. století.

Malý František umí zázraky

Od hudebního pavilonu můžete sejít po schodech a vydat se po Národní třídě – prostorném lázeňském korzu, kterým dojdete až k pavilonu Františkova pramene. Jde nejen o nejnámější, ale také nejstarší místní pramen. Objeven byl už ve 14. století. Kromě něj v lázních vyvěrá dalších 21 minerálních pramenů. Nedaleko Františkova pramene najdete sošku malého chlapce s rybou, která se stala symbolem města. O této plastice malého Františka se traduje, že má zázračnou moc. Léčí prý neplodnost. Žena, která se dotkne Františkova palce na levé noze, otěhotní. Od Františka je to jen pár kroků k budově Milano s turistickým infocentrem, u které se nachází zastávka mikrovláčku. Ten jezdí od dubna do října k zooparku a rybníku Amerika – oblíbenému místu rekreace.

Užijte si vodní radovánky

Pokud si ve Františkových Lázních zatoužíte zaplavat, nemusíte čekat na léto. Ve městě najdete Aquaforum – velký akvapark, který je otevřený po celý rok. Uvnitř moderního komplexu objevíte čtyři bazény. K oddechu a uvolnění vám dobře poslouží vířivka nebo rekreační bazén, ratolesti můžete nechat vydovádět v dětském bazénu, a pokud si chcete pořádně zaplavat, máte možnost ve 25 metrů dlouhém plaveckém bazénu. Venkovní část tvoří tři bazény, z nichž dva mají otevřeno jen přes letní sezonu. Po celý rok je návštěvníkům k dispozici venkovní vířivka. Hlavními atrakcemi tohoto vodního ráje jsou 82 metrů dlouhý tobogán a tříproudá vodní skluzavka. K neopomenutelným výhodám Aquafora patří i to, že u něj zastavují vlaky na stejnojmenné železniční zastávce. ■

Nejzajímavější místa Františkových Lázní

1 Společenské centrum lázní

Dominantou města je Společenský dům, novorenesanční stavba z roku 1877. Stala se centrem lázeňského života, kde se pravidelně konají plesy, kongresy a další významné společenské události.

2 Dvorana Glauberových pramenů

Od roku 1930 zastřešuje prameny Kostelní, Glauber III a Glauber IV. Posledně jmenovaný má největší obsah Glauberovy soli na světě. Ta se používá především k detoxikaci organismu a jako projímadlo.

3 Socha malého Františka s rybou

Originál plastiky chlapce s rybou od sochaře Adolfa Mayerla z roku 1924, která se stala symbolem lázní, si můžete prohlédnout v městském muzeu. Před Společenským domem najdete pouze kopii.

4 Zábava v lázeňském vodním ráji

Tobogán, vodní skluzavka, rekreační bazén s vodní stěnovou masáží a masážními lavicemi nebo dětský bazének se skluzavkou. To vše a ještě mnohem více najdete ve františkolázeňském Aquaforu.

ROZHLÉDNI SE PO KRAJI

Bismarckova monumentální rozhledna

Železný kancléř. Tak se díky autoritativnímu a nekompromisnímu jednání přezdívalo prvnímu pruskému kancléři, kterým byl Otto Eduard Leopold von Bismarck-Schönhausen. Respekt budící rozhledna postavená na jeho počest nedaleko Chebu svým mohutným vzezřením nezůstává pověsti slavného budovatele jednotného Německa nic dlužna.

TEXT A FOTO: MICHAL MÁLEK

Zelenou horu, která se rozkládá mezi vodní nádrží Skalka a státní hranicí s Bavorskem, nelze cestou do Chebu přehlédnout. Bezpečně ji poznáte podle televizního vysílače vyčnívajícího ze zalesněného, 637 metrů nad mořem vysokého vrcholu. Svým vzhledem se nápadně podobá stavbě na krušnohorském Klínovci, což není žádná náhoda – obě zařízení ze sedmdesátých let byla dokonce uvedena do provozu ve stejný den.

Své spřízněné stavby má i další objekt na Zelené hoře – Bismarckova rozhledna. Kamenná stavba, která v roce 1909 nahra-

dila původní dřevěnou vyhlídku, jen chvíli nesla název Nová rozhledna na Zelené hoře. Záhy byla překřtěna na Bismarckovu rozhlednu. V čerstvě sjednoceném Německu postupně sílil nacionalismus a jedním z jeho projevů byl i Bismarckův kult. Projevoval se mimo jiné i výstavbou pomníků a rozhleden pojmenovaných na počest v té době velmi populárního politika. Nejen v samotném Německu postupně vzniklo bezmála 200 Bismarckových věží – jmenovitě v Česku ještě v nedaleké Aši a Mikulášovicích ve Šluknovském výběžku. Iniciativa místního německého okrašlovacího

- Výška:** 637 m n. m.
- Výhled:** Chebsko, Smrčiny, Krušné hory, Slavkovský les
- Vrchol:** zalesněný vrchol s rozhlednou a vysílačem
- Nejbližší žst.:** Cheb-Skalka
- Výstup:** snadný

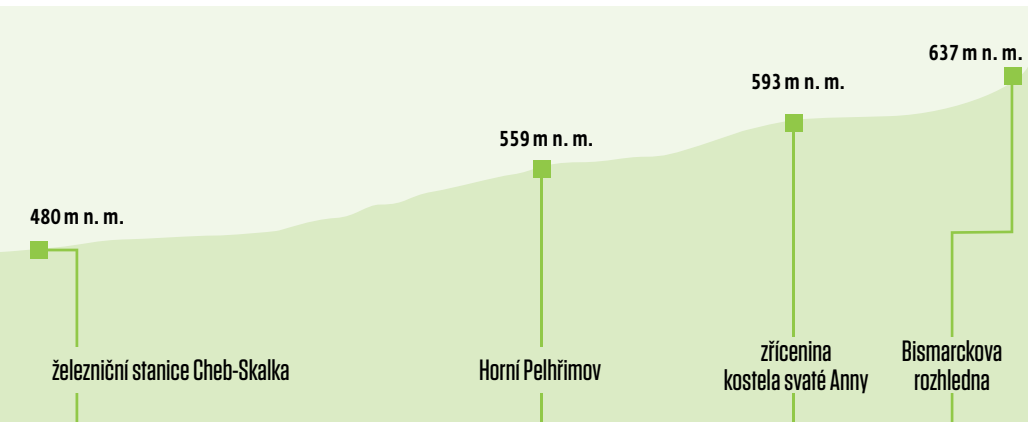
Libá

Aš

Hazlov

VÝŠKOVÝ PROFIL

spolku tak díky skupince Schönereeriánů (stoupenců Georga von Schönerera, původem rakouského nacionalisty a antisemity) mimo jiné posloužila i k tehdejší politické agitaci.

Na rozhlednu postavenou podle návrhu chebského městského architekta Rolfa Beiera z peněz z veřejné sbírky měly dopad i další neslavné dějinné zvraty. Po roce 1945 byl přístup k rozhledně z důvodu vzniku pohraničního pásma znemožněn a objekt tak postupně upadl v zapomnění. Oproti

pozdějšímu vysílači byla rozhledna dokonale schovaná v lesním porostu a vymazána z turistických map i myslí zdejších lidí. Po poválečném odsunu původního německého obyvatelstva nový dosídlenci o rozhledně vůbec neměli ponětí a kvůli železné oponě a přísně střeženému pohraničnímu pásmu ani nebyla šance se k ní dostat.

Ani pád železné opony koncem osmdesátých let však nepřinesl rychlé oživení stavby. Postupně znovuobjevovaná rozhledna v té době již nebyla v ideální kondici a vzrostlá

SPOJENÍ DO CHEBU

Z Prahy
přímým spojem SC Pendolino

Z Ústí nad Labem
přímým rychlíkem

Z Českých Budějovic
rychlíkem s přestupem v Plzni

okolní vegetace znemožňovala jakýkoliv výhled. Až s příchodem nového milénia se městu Cheb podařilo 18 metrů vysokou rozhlednu zrekonstruovat. S hojnou účastí českých i německých turistů pak byla v červnu 2005 slavnostně opět otevřena.

Zájem o návštěvu rozhledny přetrvává dodnes a rozvíjí tak možnosti příhraniční spolupráce a sblížování mezi dvěma národy, které k sobě navzdory oboustranným historickým křivdám mají blíže, než si jsou občas někteří vůbec ochotni připustit. ■

Skalka

Františkovy Lázně

Krušné hory

Sokolov

Cheb

TURISTICKOU STOPOU

Západní Čechy lázeňské i románské

Když se řekne západní Čechy, většině z nás se jako první vybaví lázně. Slovo, které se v tomto koutu naší země vtisklo i do názvů hned několika měst. Jejich půvab, kulturní i historický význam jsou nepopíratelné a jejich boj o zápis na Seznam světového dědictví UNESCO by mohl být již příští rok korunován úspěchem. Nejzápadnější Čechy se však mohou pochlubit i něčím, za čím bychom se sem třeba záměrně nevypravili – románskými památkami.

TEXT A FOTO: MICHAL BAŘINKA

Jelikož Chebsko nebylo až do pozdního středověku součástí českého státu, můžete tu dnes obdivovat architekturu, která jinde u nás nemá obdoby. Bylo zde vybudováno několik ministeriálních hradů a díky přízni Fridricha I. Barbarossy byl chebský hrad přestavěn na císařskou falc. Za těmito a dalšími památkami se společně vypravíme z městečka Skalná až do Chebu. Na celkem 16 kilometrů dlouhé trase zhlédneme hned tři hrady, slavné lázeňské město, jednu z našich nejmladších sopek a celý výlet pak zakončíme u ikonického chebského Špalíčku – unikátního komplexu jedenácti středověkých kupeckých domů ze 14. století. Trasa je na turistická lákadla nesmírně bohatá. Pro náročnějšího turistu může být nevýhodou terén, po většinu času totiž cesta vede po zpevněném povrchu. Pokud se ale

po této stezce vydáte na kole, pak takový terén jistě oceníte. Na kole pak navíc můžete stihnout navštívit národní přírodní

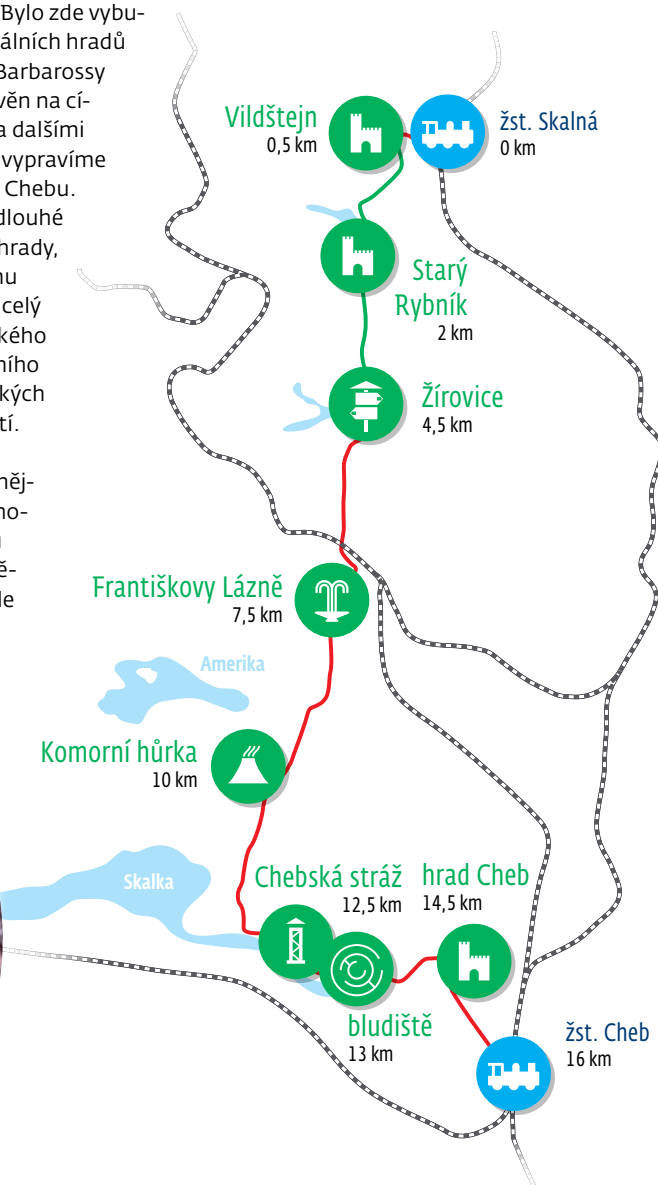
Hrad Vildštejn

Zřícenina hradu Starý Rybník

Vstup do štoly na Komorní hůrce

Vyhlídka Chebská stráž

Chebský hrad

Špalíček – symbol města Cheb

rezervaci Soos, ležící asi 5 km jihovýchodně od Skalné, nebo se potěšit výhledem ze známé Bismarckovy rozhledny na Zelené hoře u Chebu (více informací o rozhledně se dočtete v rubrice Rozhlédni se po kraji). Výchozí i cílové místo výletu leží na železniční trati (č. 146) z Chebu přes Tršnici do Lub u Chebu.

Jeden z nejstarších

Ikonou městečka Skalná, kde naše putování začíná, je bezpochyby Vildštejn, původně románský hrad vybudovaný ve 12. století, který se dnes řadí mezi nejstarší hrady v Česku. Od dokončení jeho rekonstrukce v roce 2001 je přístupný veřejnosti a kromě menšího hradního muzea nabízí návštěvníkům i možnost občerstvení v restauraci. Ve Skalné však narazíte na další zajímavosti – například tvrz Horní zámek, barokní kostel sv. Jana Křtitele či hrázděné domy, od nichž se vydáváme na cestu po zeleně značené turistické trase.

Hrad u vody

Asi 1,5 km od Skalné leží vesnice Starý Rybník. Zde jsou k vidění tři větší rybníky – Mlýnský, Čistý a Nový, mezi kterými stojí zřícenina gotického hradu. Tento hrad se poprvé připomíná k roku 1364. Když objekt v závěru 18. století vyhořel, majitel se rozhodl postavit si hned vedle nový, empírový zámek. I ten je však dnes bohužel ve značně zuboženém stavu.

Na Komorní hůrce

Po značené trase přicházíme do Žirovic, kde se se zelenou turistickou značkou rozloučíme. Poté projdeme celou vesnicí a na jejím konci se napojíme na červeně značenou stezku vedoucí až do Františkových Lázní. Místní lázeňské parky a restaurace jsou jako dělané pro malé občerstvení i oběd.

Od Františkova pramene pokračujeme po červené turistické značené trase až na Komorní hůrku. Tento nápadný vrch je jednou z nejmladších sopek u nás. Pozornost lidí přitahoval už odedávna, patrně nejslavnějším návštěvníkem byl ale J. W. Goethe, kterého tu dodnes připomíná do skály vytesaný reliéf nedaleko vstupu do štoly. Zajímavé informace o Komorní hůrce se dozvíte také na panelech zdejší naučné stezky (necelý 1 km dlouhé).

Chebská stráž nad nádrží

Od Komorní hůrky se vydáme k vodní nádrži Skalka. Ta byla na řece Ohři vybudována v letech 1962–1964 a její objem činí úctyhodných 19,5 milionu m³. Pěkný výhled na nádrž a její nejbližší okolí (zejména v čase vegetačního klidu) nabízí vyhlídka Chebská stráž. Vaše děti jistě také zabaví nedaleké dřevěné bludiště vybudované v prostoru bývalé plovárny. Po koruně hráze pokračujeme na druhý břeh a vedení červenými turistickými značkami vcházíme do historického centra města Chebu.

Třešnička na románském dortu

Pokud jste se na cestu vydali zejména kvůli slibovaným románským památkám, máte se nyní na co těšit. Červené turistické značky nás totiž vedou kolem známého chebského hradu – falce Fridricha I. Barbarossy. Návštěvu bývalého hradního paláce, tzv. Černé věže a dvoupatrové kaple sv. Martina, Erharda a Uršuly si nenechte ujít. Chebský hrad je totiž jedinou štaufskou falcí na našem území a její architektura je navíc mimořádně zachovalá.

Z učebnic dějepisu

Město Cheb, v učebnicích historie připomínané zejména v souvislosti s vraždou Albrechta z Valdštejna, se pyšní celou řadou historických památek. Milovníci románské architektury nemohou opomenout návštěvu farního kostela sv. Mikuláše a Alžběty. Původně trojloďní románská bazilika z 1. poloviny 13. století byla sice několikrát přestavována, z nejstaršího období se však dochovaly obě věže i část západního průčelí s portálem. V Chebu naše putování končí. Cesta z centra k železniční stanici přes náměstí Krále Jiřího z Poděbrad se slavnými kupeckými hrázděnými domy vám zabere (po červené turistické značené trase) zhruba 15 minut. ■

SPOJENÍ DO SKALNÉ

Z Prahy

spojem SC Pendolino, IC a Ex s přestupem v Chebu

Z Ostravy

spojem SC Pendolino s přestupem v Chebu

Z Ústí nad Labem

rychlíkem s přestupem v Chebu

PŘÍBĚHY ZAJÍMAVÝCH STAVEB

TEXT: PETRA MIŠKEJOVÁ, STANISLAV SCHNEEWEIS

Golf s vůní uhlí

Karlovy Vary – Most, Mariánské Lázně – Chomutov, Františkovy Lázně – Sokolov. Všechna tato města najdete v jednom regionu jen kousek od sebe, a přesto představují dva úplně jiné světy. Na jedné straně klid, lesoparky, kolonády a lázeňské domy, na straně druhé doly, elektrárny, další industriální stavby a miliony tun vytěžené zeminy. I tak ale existují prvky, které dokážou tyto dva zdánlivě neslučitelné světy spojit. Jsou jimi rekultivace a golf.

Jestliže před zhruba deseti lety přitom nic ani zdánlivě nepřipomínalo, že by se i v Sokolově mohl etablovat sport, do té doby spojovaný právě se sousedními lázeňskými městy. V místě, kde se nyní nachází golfové hřiště Sokolov, stála na počátku 20. století vesnice Horní Rychnov. Ta začala mizet z povrchu zemského v roce 1939 po otevření dolu Silvestr. V té době bylo intenzivně těžené uhlí surovinou pro válečnou průmyslovou výrobu. Po odtěžení více než 150 milionů tun uhlí a skrývky byla v roce 1981 těžební činnost na Silvestru ukončena. Zůstala jen měsíční krajina a otázka, co s ní. Obří jáma byla nejprve zavezena skrývkou z několika okolních lomů, sousední elektrárnou Tisová byla také používána k plavení popílku, až byla nakonec ponechána vlastnímu osudu a samovolné „obnově“.

Revitalizace jako cesta

Myšlenka na revitalizaci dolových území a jejich nové využití pro rekreaci a volnočasové aktivity se objevila v polovině 90. let. Pár let poté, v roce 2001, přišla s projektem golfového hřiště, který nemá v České republice obdobu, společnost Sokolovská uhelná. Výsledkem je technicky náročný, ale zcela jedinečný areál, zasazený na pomezí krajiny Slavkovského lesa a průmyslového Sokolova. Golfové hřiště navrhla firma německého architekta Christopa Städlera, která projektovala už více než 40 hřišť. Jeho záměr spočíval v kombinaci jedinečného reliéfu a biotopů na svazích starého hnědouhelného dolu s nově vytvořenými zelenými plochami. Realizace záměru se nakonec podařila především díky profesionalitě českých inženýrů, kteří dokázali Städlerovy myšlenky převést do praxe. Zjednotvěrné

„měsíční“ krajiny se tak na prostoru cca 100 ha podařilo vybudovat golfové hřiště, které se řadí mezi ta nejlepší u nás.

Hřiště je živý organizmus

Osobitá identita tohoto hřiště je postavená právě na minulosti místa, na kontrastu cíleně osetě kultivované plochy a původního terénu zarůstajícího specifickou divokou vegetací jako na klíčovém stavebním kamenu. Hřiště plně kontrastů – zelené ferveje na pozadí industriální. Hřiště tvrdé, rozmáchlé svou velikostí, ale také krásné a zároveň náročné na hráčské dovednosti. Prostor je to ale zvláštní, až bizarní. K jihu se zvedají lesnaté zelené kopce Slavkovského lesa, severní výhled zabírá nádherné panorama Krušných hor, pod horizontem se ovšem tyčí komíny elektrárny Vřesová. Další elektrárna Tisová je jen dva kilometry od hřiště, v blízkosti je i paneláková zástavba Sokolova. Ostře se tu střídá industriální ráz s přírodním, jsou tu kouty vysloveně harmonické, ale také partie drsné a syrové, jasně prozrazující historii místa.

Pro člověka, který se dosud neseťkal s rekultivací v této části Česka, je určitě velkým překvapením, jak je možné změnit krajinu po důlní činnosti k nepoznání. Jako další příklad lze uvést například arboretum na výsypce Antonín, hydrickou rekultivaci jezera Michal či rekultivaci jezera Medard. Všechna tato „díla“ jsou důkazem, že i území degradovaná těžbou mohou generovat turisticky atraktivní místa, jež často předčí veškerá očekávání a v pozitivním smyslu mění ráz tohoto kraje. ■

Pomozte tvořit pozitivní obraz českého stavitelství,
hlase své stavby do projektu Stavba čtvrtstoletí. www.stavbactvrtstoleti.cz

Pojď pracovat k nám!

Získej praxi a užívej si cestování

Hledáme:

**MECHANIKY,
ELEKTROMECHANIKY,
SOUSTRUŽNÍKY KOVŮ,
POSUNOVAČE**

- zdokonalíte se v oboru a máte možnost kariérního růstu
- férové jednání a ohodnocení je samozřejmostí
- získáte neomezené cestování vlakem po ČR, SR a výhodné cestování po Evropě
- užijete si zvýšenou výměru dovolené
- přispějeme vám na stravování, rekreaci a penzijní připojištění
- můžete pracovat kdekoli v ČR
- možnost zvýhodněného ubytování v Praze
- služební oděv zdarma a další výhody

**Náborový
příspěvek
50 000 Kč!**

www.cd.cz/kariera

České dráhy
Národní doprava

VLAKEM PO EVROPĚ

TEXT: JOHANAK VÍTKOVÁ
FOTO: © WIEN TOURISMUS

Pověstí o Vídni koluje mnoho. Většina turistů od ní ale stejně před první návštěvou očekává dobrou kávu, dort, nekonečno architektonických dominant a kouzelné vánoční trhy. Tyto taháky jsou sice skutečnými synonymy hlavního města Rakouska, důvodů, proč se pravidelně umísťuje na předních příčkách jako nejlepší město pro život na světě, je ale více. Proč je tedy neobjevit, když je konečně jaro a vlakem je to do Vídně coby kamenem dohodil?

Velikonoce ve Vídni, zeleném městě na Dunaji

Zajímavost na začátek: Věděli jste, že každý čtvrtý obyvatel Vídně má české příjmení? Důvodem je prý kromě sousedství našich zemí i existence slavné Ringstraße, více než 150 let staré okružní třídy v centru Vídně. Výstavba vnitřního okruhu, kterou František Josef I. prosadil v místech původních městských hradeb, byla totiž výbornou pracovní příležitostí a pro mnoho Čechů se stala zdrojem obživy na desítky let. I když velká část z nich později odešla, jména Nowak, Swoboda i třeba Jelinek tu dodnes nejsou nic neobvyklého...

Památky na Ringu

Pokud máte na návštěvu Vídně jen víkend, buďte si jisti, že všechny významnější památky, stovky muzeí a galerií, které tato metro-pole nabízí, nemůžete najednou stihnout. Zhruba 5,3 km dlouhý bulvár Ringstraße, který je současně kulturním centrem Vídně, si však nenechte ujít, ať už pěšky, na kole nebo tramvají. Kromě mnoha soukromých paláců a nóbl hotelů tu najdete i Státní operu, budovu parlamentu a vídeňské burzy, radnici, divadlo Burgtheater, univerzitu a slavnou muzejní čtvrtě. Muzeí je v celé Vídni skutečně

mnoho, a to i těch mírně bizarních, jako je například Muzeum pohřebnictví, do programu však určitě zařadte alespoň Umělecko-historické muzeum na náměstí Marie Terezie nedaleko prezidentského paláce Hofburg. Ani k slavnému baroknímu zámku Belveder s největší sbírkou děl Gustava Klimta a Egona Schieleho to odsud není daleko. Pokud nemáte tolik času a bez využití veřejné dopravy se neobejdete, kupte si celodenní jízdenku Vienna City Card, která vás vyjde na 17 eur.

Odpočinek podle Freuda?

Téměř polovinu území města pokrývají přírodní plochy. Kdy jindy si jich dosyta užít než během jarního a letního období? Chcete-li si už od kultury na chvíli odpočinout a nepatříte zrovna mezi kavárenské povaleče, nebojte. Příchodem dubna už odstartovala sezona piknikování a o parky tu není nouze. Vídeňští obyvatelé lenošeni na rozlehlých trávnících milují. Není divu, kdo by odolal posezení třeba ve Stadtparku s výhledem na jednu z hlavních vídeňských dominant – gotický Dóm svatého Štěpána? Městský park však není jediný, například Volksgarten s památníkem císařovny Sisi na jaře ohromí záplavou

růžových květů. Mekkou relaxu je také park Sigmunda Freuda nedaleko univerzity. V létě tu každé ráno rozezdaví na sto pohodlných lehátek, která jsou k dispozici zcela zdarma.

Vídeň nabízí mnoho aktivit také na nábřeží nebo pláží kolem Dunaje. Místní je využívají k rekreaci, hrám a sportování (i na vodě) nebo zde tráví svůj volný čas v plážových kavárnách, barech a restauracích na Starém Dunaji, na Copa Beach a v Sunken City na Dunajském ostrově. K delším procházkám a cyklovýletům lákají

RAILJEM DO VÍDNĚ

Z Prahy, Pardubic a Brna se do Vídně dostanete bez přestupu osmkrát denně komfortními vlaky railjet, které jezdí po celý den ve dvouhodinovém intervalu. První ranní railjet vyráží z Prahy ve 4:48, poslední v 18:50, do Vídně dorazí za necelé 4 hodiny a pokračují až do Grazu. Pro cyklisty a rodiny s malými dětmi jsou pohodlné klimatizované vlaky railjet ideální – umožňují přepravu kol i dětských kočárků. Přímou se dostanete do rakouské metropole také z Ostravy, Přerova, Břeclavi a Znojma vlaky EuroCity a příhraničními osobními vlaky. Pokud plánujete cestu do Rakouska s větším předstihem, kupte si jízdenku včas. Čím dříve si ji koupíte, tím více ušetříte. Předprodej Včasných jízdenek Evropa do Vídně je zahájen až 90 dní před datem odjezdu. Ceny jízdenek pro dospělé z Prahy do Vídně začínají na 367 Kč, pro děti, studenty a seniory je cena už od 152 Kč. **Více na www.cd.cz.**

také příměstské rekreační oblasti – Prater se zábavním parkem a legendárním ruským kolem nebo Wienerwald a Lobau. Díky bohaté síti cyklostezek se můžete volně pohybovat téměř všude po městě. Velmi oblíbená jsou sdílená kola Citybike Wien, obdoba pražských Rekol. Po rychlé registraci si půjčíte kolo podle libosti a kdekoliv je zase vrátíte.

Kavárny, pivnice a vinárny

Letitě tahanice o pravou recepturu typického dortu sacher rozdělily vídeňský kavárenský svět na dva tábory. Chcete-li mít jistotu o pravosti původní receptury, navštivte Café Sacher. Většina dalších podniků ve Vídni si však na tomto dědictví také zakládá, a i když

se čokoládový dezert může chuťově drobně lišit, většinu českých cukráren stejně strčí do kapsy. Pokud tedy bude ve slavném hotelu plno a vy si budete chtít užít trochu vídeňské kavárenské atmosféry, bohatě postačí jakýkoliv menší podnik. Náš tip je česko-vídeňské Café Hawelka, tam si objednejte vídeňskou kávu melange. A pozor, servírují k ní i pravé české buchty!

Také se vám zdá, že označení knajpa a pajzl mají lehce pohrdavý význam? Vídeň ve slovech Kneipe nebo Beisele ale nespátruje nic zvláštního a těchto podniků nabízí doslova stovky. Místní klima přeje i vínu. Na území města je přes 700 ha vinic a posezení v útulných šencích Heuriger, kde podávají výlučně lokální víno, se s přehledem vyrovná večírkům v moravských sklípčích... S jedním bonusem navíc! Z vinic na kopci Kahlenberg se můžete při degustaci pokochat výhledem na Dunaj a celé město.

Tradiční trhy na Schönbrunnu

Typickým vídeňským zážitkem jsou také trhy. Opomeňme ty vánoční, závěr roku je ještě daleko! Na celoročním „farmářském“ trhu na Nachmarktu prý není nic, co byste nesehnali, od ovoce a zeleniny přes perský kaviár, sushi a indická kuřata tandoori až po ústřice. Na vídeňských trzích však nemusíte jen nakupovat. Stačí si vychutnávat

atmosféru a jen se bavit! Jako třeba na tradičních velikonočních trzích. Ty nejromantičtější z nich najdete na starobylém náměstí Freyung v centru města nebo před barokním zámek Schönbrunn, před jehož kulisami na 70 prodejčů nabízí vedle nejruznějších laskomin také dekorativní velikonoční ozdoby a výrobky uměleckých řemesel z celého Rakouska. Velikonoční trhy jsou na Schönbrunnu otevřeny od 6. dubna. Nemáte rádi nákupy a přijeli jste s dětmi? Nedaleko zámku se nachází nejstarší zoo na světě, která se jako jedna z mála může pochlubit chovem pandy velké. Pandí rodinka se navíc úspěšně rozrůstá, od roku 2007 uvítala už několik přírůstků. ■

Z VAŠEHO ALBA

Martin Kosek Obří kolo v Prátu

O prázdninách v roce 2000 jsme si udělali vlakem jednodenní výlet do Vídně, času bylo málo, ale památek jsme nakonec stihli projít hodně.

Nejvíc nás však zaujal legendární zábavní park Prátr vídeňským obřím kolem. Hodně nás překvapilo, že je kolo staré více než 103 let (pro veřejnost bylo otevřeno v červenci 1897) a také nás zaujala jeho výška, v nejvyšším místě dosahuje 64,75 metru.

Nadězda Gutzerová Sněžící koule

Jestli je něco echt vídeňské (samozřejmě kromě sachru a řízků), tak je to sněžící koule (Schneekugel). Nechal si ji patentovat jeden vídeňský mechanik a od roku 1900 se sněžítka ve Vídni vyrábějí v továrně Perzy. Uvnitř koule se objevují různé náměty, mezi ty „nejvídeňštější“ ale patří miniatura chrámu Sv. Štěpána a obří kolo z Prátru. Ve skleněné kouli jsou dva komponenty – voda a umělý sníh. Právě výroba umělého sněhu je firemním tajemstvím. Sněžící koule jsou oblíbeným sběratelským předmětem a ve Vídni mají samozřejmě vlastní muzeum.

Pavel Kyselák Hurá do Vídně! Konečně...

Svému spolužákovi Jarkovi ze základní školy jsem vždycky záviděl, když s rodiči jezdil do Vídně. Obvykle mi přivezl čokoládu a cigaretové žvýkačky. Bylo to ještě před rokem 1989 a takové dárky byly terno. Ale i já jsem se nakonec dočkal. V roce 1998 jsem jezdil do Vídně nádherným vláčkem na školení OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj). A když jsme měli volno, jako páv jsem si to štrádoval po vídeňských Příkopech a navštívil jsem samozřejmě i nádherný barokní zámek Schönbrunn.

Staňte se spoluvůrci této rubriky!

Fotografie korespondující s danou destinací v rubrice Vlakem po Evropě doplněné několikařádkovým popisem (datum a okolnosti pořízení – zejména zajímavosti zdokumentovaného místa, zobrazení aktéři, „historiky z natáčení“ atd.) pošlete elektronicky (naskenované) přes webové rozhraní www.cdprovas.cz (záložka soutěže/ Vlakem po Evropě). Každý uveřejněný snímek bude honorován částkou 600 Kč.

Pro nejbližší čísla magazínu vyhlášíme následující témata:

č. 5/2019: Berlín
uzávěrka zaslání 16. dubna

č. 6/2019: Horní Rakousko
uzávěrka zaslání 15. května

ČD Bike

Služby pro cyklisty

- » půjčovny kol ve všech krajích ČR (ve vybraných stanicích k dispozici i elektrokola a koloběžky)
- » přeprava a úschova vypůjčených kol zdarma*
- » možnost výletů cyklovlaky ČD
- » výhodná přeprava vlastních kol, a to i do zahraničí
- » v prodeji celodenní jízdenka pro přepravu kola po celé ČR za 99 Kč

* Platí na vybraných tratích
a v určených stanicích.

www.cd.cz/cdbike

České dráhy

Národní dopravec

Hrad Sovinec patřil německým rytířům. Jejich poklad se doposud nepodařilo objevit.

ZÁHADY NA DOSAH RUKY

S ARNOŠTEM
VAŠÍČKEM

V ponuré a přesto podmanivě krásné krajině Nížkého Jeseníku se tyčí hrad Sovinec. Kronika jeho až příliš temné minulosti nabízí kapitoly, na jejichž stránkách najdeme mnoho překvapivých svědectví. V útrobách podzemního labyrintu je uložen obrovský poklad, nádvoří ovládají nadpřirozené síly, pod podlahou jedné z budov byly zakopány oběti magických rituálů, a aby toho nebylo málo, v nedaleké jeskyni se ukrýval mimozemský trosečník.

Neobjasněné legendy na hradu Sovinec

Hrad Sovinec založili bratři Pavel a Vok ze starého moravského rodu Hrutoviců. Stalo se tak někdy okolo roku 1330. Po jejich smrti se zde střídali další páni až do počátku třicetileté války, kdy se novým majitelem stal řád německých rytířů. Po drtivé porážce Dány rytíři hrad mohutně opevnili, takže dnes je hrad Sovinec nejlépe dochovanou barokní pevností u nás se systémem dělových bašt a bastionů, zděnými hradními příkopy a velmi dlouhou podzemní chodbou. Hrad se dokonce zdál

být tak nedobytný, že tu prý řád shromáždil veškeré své cennosti z celé Moravy.

Ztracený poklad

Historička Kateřina Jarmarová připouští, že mohlo jít o obrovský majetek. Kdyby se ale situace nezvrtla. „V roce 1643 vpadla švédská vojska pod vedením Lennarta Torstenssona do Čech a na Moravu. Na zpětném pochodu do Slezska, kam se švédská vojska vracela po neúspěšném obléhání Brna, se rozhodl Torstensson obsadit Sovinec.

Švédská armáda o síle 8 000 mužů s 82 děly hrad ve dnech 16. až 17. září 1643 obklíčila a po úporných bojích ho 7. října 1643 po čestné kapitulaci posádky obsadila. Švédové obnovili hradní opevnění a z hradu učinili vedle Olomouce a Uničova svůj třetí opěrný bod umožňující švédskou kontrolu široké oblasti severní Moravy a Slezska. Hrad drželi až do roku 1650.“

Kam se v té době poděly cennosti německých rytířů? Především je třeba připomenout, že rytíři nebyli poraženi na hlavu.

Sovinec stojí v krasové oblasti. V jedné z jeskyní se nacházelo i poslední útočiště Sovího krále. Je tam ukryto také jeho plavidlo?

Při požáru před staletími se zasekla brána a na pátém nádvoří zůstala uvězněna spousta lidí. Všichni uhořeli. Vyvolává jejich společná smrt strašidelné anomálie, nebo příčinu těchto podivných úkazů musíme hledat jinde?

Čestná kapitulace jim umožňovala opustit hrad s veškerým osobním majetkem. Možná tak propašovali ven i část pokladu řádu. Naprostou většinu uchovávaných klenotů, zlatých kalichů, nádob a jiných drahých předmětů ale vzít jistě nemohli. Co se s nimi stalo? Ukořistili je Švédové, nebo jsou dodnes spolehlivě ukryté někde v útrobách hradu?

Labyrint v podzemí

Sovinec stojí v krasové oblasti. V jeho okolí se proto nachází plno jeskyní, skalních proláklín a podzemních dutin. Samotný hrad se svými hrubými zdmi nabízel také množství bezpečných skrýší. Krátce po druhé světové válce bylo zaznamenáno hned několik vluopání, po nichž zůstaly ve stěnách vybourané díry. Byly to jen marné pokusy, nebo šli pachatelé najisto? Zůstala v písemnostech řádu německých rytířů nějaká zpráva, nebo dokonce mapa či nákresy s místem ukrytí pokladu? Díry nalezené ve zdech byly ale příliš malé, aby mohly ukrývat vše, co němečtí rytíři vlastnili. Hlavní skrýš je tedy nutné hledat někde jinde. Možná v podzemí hradu, které protíná velmi dlouhá chodba. Neústily do jejich stěn vchody do dalších odboček, které jsou nyní pečlivě zazděny a zamaskovány? Legenda tvrdí, že únikových cest bylo celkem sedm. Většina z nich končila ve sklepích nedalekých domků. Dodnes se je nepodařilo objevit.

Nádvoří plné strachu

Traduje se, že Sovinec je přímo nabitý negativní energií. V jedné z budov archeologové našli dvě staré kostry. Jedna z nich patřila patnáctileté dívce, druhá asi šedesátiletému muži. Na některých hradech bývalo zvykem zazdívat do hradeb bojovníky, aby jejich chrabré duše střežily sídlo na věky věků. Kostry na Sovinci neležely ovšem v obranné linii, ale ve vnitřních prostorách. Šlo tedy o oběti vraždy, jak tvrdí jedna z teorií? Nezdá se příliš pravděpodobné, že na tak frekventovaném místě by se dala nepozorovaně

ukrýt těla. Jistě bylo snadnější vyvézt je ven a pohodit v okolních hustých lesích než pracně zakopávat rovnou uprostřed hradu. Zemřel ten starý muž společně s děvčetem při nějakém tajemném obřadu? Pokud je někde na hradě epicentrum neznámých sil, pak je to rozhodně na pátém nádvoří. Přes den působí nevinným dojmem, ale v noci jako by ožilo ozvěnou dávných časů. Ozývají se divné zvuky, sténání a křik.

Král s vizáží výra

Podle pověsti se v útrobách nedalekých skal nachází prostorná jeskyně, kterou před dávnými časy obýval Soví král. Takové přízvisko si vysloužil, protože se díky velkým černým očím podobal výru a ven vycházel teprve po soumraku. Byl sám a zarmoucený. Celá jeho družina dávno někam zmizela. Pak se ale zamiloval do místní dívky a prožil s ní dlouhá léta ve své podzemní skrýši. Není jasné, zda zemřeli bezdětní, nebo je jejich potomkem tajemná Soví princezna, jejíž tělo podle jiné legendy spočívá ve stříbrné rakvi zazděné v některé z hradních budov. Je to jen pohádka o zakletém mládenci, kterého zachránila láska, nebo v tomto romantickém příběhu nacházíme zprávy o možném kontaktu s jinými světy? V celé oblasti prý kdysi žily bytosti, které sestoupily z hvězd. Pak na jejich sídlo kdosi zaútočil. Přežil jen Soví král, kterému se podařilo zachránit i jeden létající stroj. Ten je prý dodnes uložený v těsné blízkosti hradeb.

Ukryté UFO

Celá historka se zdá až příliš přitažená za vlasy, ale pokud by na ní bylo něco pravdy, vysvětlovala by anomálie, kterými je Sovinec postižen. V době třicetileté války stateční obránci hradu zabili více než 800 Švédů. Těla padlých nebyla odvezena, přesto se z nich doposud nenašla ani kůstka. Nikdo neví, kde jsou pohřbeni. A to je velmi zvláštní. Ti, co přežili, jistě nestačili posbírat všechny zbraně, přilby, přezky... Nabízí se předpoklad, že

tedy kdesi pod zemí musí být kromě pochovaných také spousta kovových předmětů. Přesto se dodnes nepodařilo objevit vůbec nic, i když po hrobech pátrají nadšenci s detektory kovů. Jejich přístroje v těsné blízkosti hradu záhadně mlčí.

Připomeňme si, že UFO spolehlivě dokáže rušit signály všeho druhu. Na většině míst hradu Sovinec nefunguje mobilní spojení. To se dá vysvětlit blízkostí okolních kopců. Signál šířený z pozemních vysílačů sem nemá šanci dorazit. Ale jak vysvětlit, že cosi brání proniknout k hradu i vysílání ze satelitu? Tady už se na radiový stín vymlouvat nemůžeme. Když jsme při natáčení na Sovinci chtěli použít dron, jeho navigace odmítala poslušnost. Nebyla schopná zachytit signál a navázat spojení se satelity. Kompas jako by se zbláznil. Je v zemi cosi kovového o značných rozměrech? Nachází se poblíž mimozemské plavidlo se stále aktivovaným obranným štítem? ■

SOUTĚŽ O DVD

Další zajímavé záhady Moravskoslezského kraje přibližuje nové DVD Arnošta Vašíčka Moravskoslezská mysteria. Odpovězte správně na soutěžní otázku a s trochou štěstí může být jedno ze tří DVD vaše.

Kde byla nalezena těla padlých Švédů, kteří obléhali hrad Sovinec během třicetileté války?

- A ve zdech hradu**
- B v jeskyni Sovího krále**
- C těla nebyla nalezena**

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 17. dubna 2019.

Více o záhadách najdete na www.mysteryfilm.cz.

hokejka
TICKET

NÁRODNÍ
TÝM

carlson®

**HOCKEY
GAMES**

DREG ARENA

BRNO

2. – 5. 5. 2019

SLEVA 20 Kč NA VSTUPENKU PRO ČLENY KOMUNITY HOKEJKA.CZ

E-shop ČD

Nakupujte jízdenky online

ČD Bike

Dveře cyklovlaků a půjčoven otevřeny

Můžete potkat ve vlaku

Alband

E-SHOP ČD

Získejte vagon výhod nákupem jízdenek online

Neradi kupujete jízdenky u pokladní přepážky a chcete ušetřit čas i peníze? Vyzkoušejte nákup online na e-shopu ČD či v mobilní aplikaci Můj vlak. Je to snadné, rychlé, bezpečné a hlavně... návykové! Využití e-shopu totiž přináší řadu dalších výhod, jako je místenka zdarma, možnost vrácení jízdného do 15 minut před odjezdem vlaku a široký výběr benefitů v bonusovém programu ČD Body.

Kouzlo nákupu jízdenek prostřednictvím e-shopu ČD je v jeho jednoduchosti. Ať už využijete e-shop nebo mobilní aplikaci Můj vlak, vždy vám postačí pár kroků a během chvilky bude jízdenka vaše. Kromě ušetřeného času však získáte mnoho dalších výhod.

Místenka zdarma? Proč ne!

Oproti nákupu na pokladně získáte za koupením jízdenky online vždy místenku zdarma. U zpáteční jízdenky tak ušetříte až 70 Kč. Bonus v podobě místenky zdarma platí u vnitrostátních jízdenek. Jste-li zaregistrováni v bonusovém programu, každým najetým kilometrem vám na kontu přibývají ČD Body, které můžete proměnit třeba v jízdenku do vybrané destinace zdarma či jiné zajímavé benefity. E-shop i mobilní aplikace vždy nabízejí nejnižší ceny jízdenek v dané

relaci včetně Vázaných jízdenek (nejlevnější druh jízdenek vázaných na konkrétní vlak) a umožňují jednoduché vrácení jízdenky do 15 minut před odjezdem vlaku se zárukou vrácení peněz v plné výši. Jízdenku si nemusíte tisknout, při nákupu v e-shopu si ji můžete nechat poslat i formou SMS na jakýkoliv druh mobilního telefonu. V aplikaci Můj vlak najdete přehled všech zakoupených jízdenek, můžete je tak průvodčím rychle ukázat přímo na mobilu.

Při online nákupu vám jsou vždy automaticky nabídnuty všechny doplňkové služby daného spoje, jako jsou lůžka, lehátka, přeprava kol a nadrozměrných zavazadel, psů a podobně. Přímou na plátku vlaku si také můžete podle libosti vybrat nejvhodnější místo k sezení nebo si nechat posílat aktuální informace o zpoždění či jiných mimořádnostech na vaší trase.

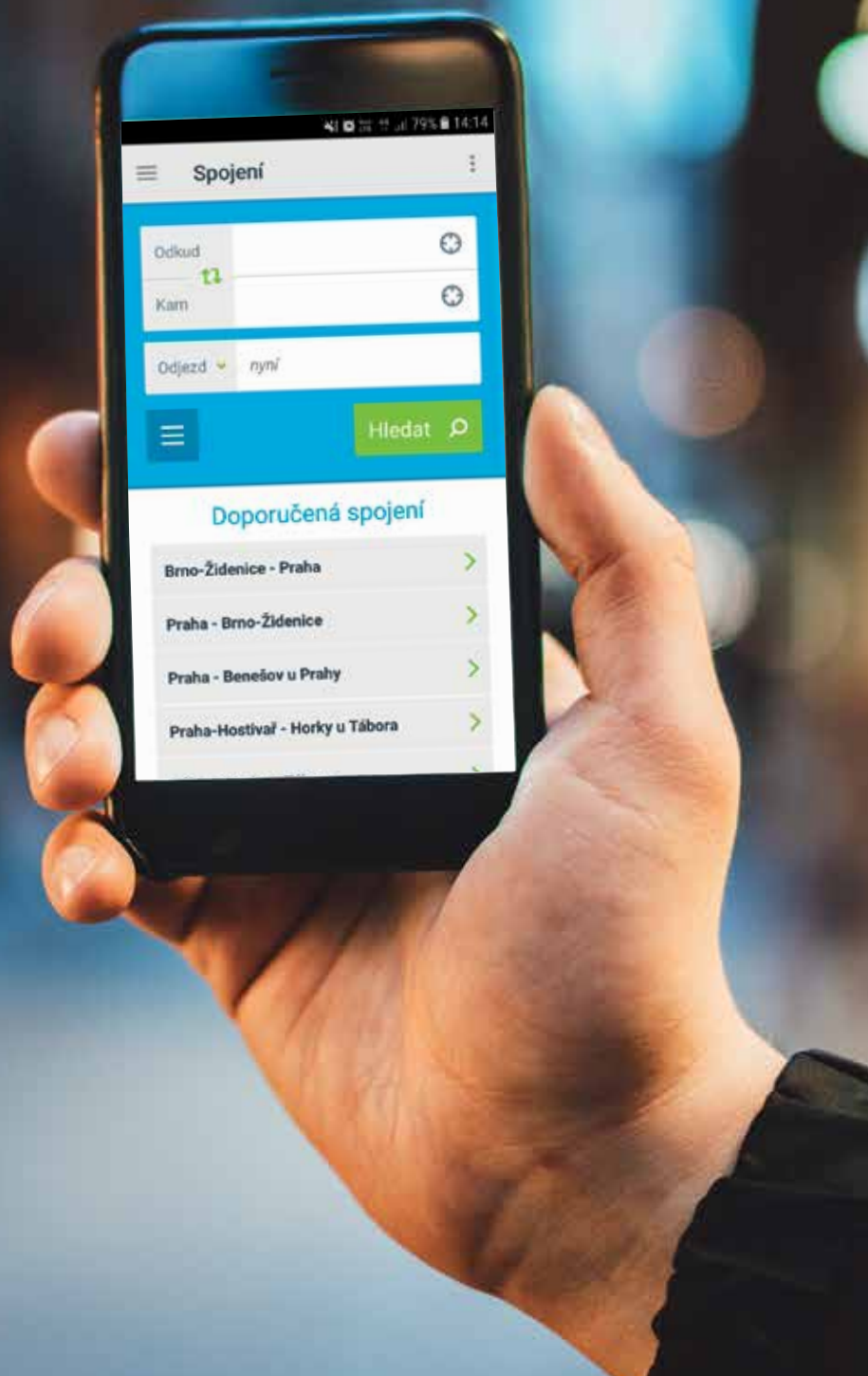
OTÁZKY A ODPOVĚDI

- **Nechcete platit kartou?** Nevadí, stačí se zaregistrovat na www.cd.cz a aktivovat službu ČD Kredit. Na tento kreditový účet si pošlete vámi zvolenou částku a platíte z této částky své jízdenky pomocí vámi zvoleného čtyřmístného PINu. Platba je velmi pohodlná, rychlá a bezpečná.
- **Nemáte tiskárnu?** Ta není potřeba. Při nákupu v e-shopu zadejte kromě jména cestujícího i vaše telefonní číslo, na které vám bude zaslán kód jízdenky. Kód stačí nadiktovat průvodčím.
- **Jede vás více a nevíte, jaké jméno zadat?** Na společné jízdence stačí jen jedno jméno, dotyčný však musí být ve vlaku a prokázat se dokladem totožnosti.
- **Proč je nutné se prokázat dokladem totožnosti?** Jízdenky z pokladny se nedají zkopírovat, elektronické jízdenky však ano, a proto jsou vždy vázány na konkrétního cestujícího, jehož totožnost je nutné při jízdě ověřit. Jedině tak se dá zjistit, že je jízdenka skutečně vaše.

JEN 7 KROKŮ A JEDETE

- 1 Navštivte e-shop na www.cd.cz nebo mobilní aplikaci Můj vlak
- 2 Zadejte cestu a počet cestujících
- 3 Vyberte spojení
- 4 Zvolte typ jízdenky a doplňkové služby
- 5 Zadejte jméno cestujícího
- 6 Proved'te platbu
- 7 Jízdenka je vaše

Šťastnou cestu!

Jízdenky zdarma a další výhody ve věrnostním programu ČD Body

Místenky zdarma, ušetříte až 70 Kč

Možnost vrácení jízdenky do 15 minut před odjezdem

Nejlevnější dostupné jízdenky

Možnost poslání jízdenky do mobilu i jako SMS

VÍCE INFORMACÍ O NÁKUPU JÍZDENEK ONLINE NAJDETE NA WWW.CD.CZ

Dveře cyklovlaků a půjčoven ČD Bike otevřeny

FOTO © KURHAN-DREAMSTIME.COM

Rádi podnikáte výlety na kole po krásách naší země? Máme pro vás dobrou zprávu. Letošní cyklosezona na železnici už odstartovala. Kola ČD Bike si můžete vypůjčit od 30. března, cyklovlaky křižují celým Českem a stavba nových cyklověží BIKETOWER je v plném proudu.

Letos je pro všechny milovníky cyklistiky otevřeno od 30. března ve stanicích po celé České republice celkem 85 půjčoven ČD Bike. Nabízí k zapůjčení kvalitní horská, treková i krosová kola a ve vybraných půjčovnách (celkem 18) také koloběžky. Novinkou pro letošní sezonu je rozšíření počtu půjčoven s elektrokoly. Sortiment doplňují cyklistické helmy, v některých půjčovnách dětská kola a cyklosedačky. Záruka bezpečnosti zákazníků je samozřejmostí, všechna kola pravidelně prochází odborným servisem. Kolo je možné rezervovat předem telefonicky nebo e-mailem. Zcela novou cyklopůjčovnu ČD Bike můžete od března využít ve stanici Šumperk s mnoha malebnými cyklostezkami v okolí. Stačí se vydat podél toku řeky Desné a vybrat si z mnoha stezek, které vás dovedou do termálních lázní a aquaparku ve Velkých Losínách, do Koutů

nad Desnou nebo až k unikátní přečerpávací vodní elektrárně Dlouhé stráně.

S In Kartou levněji

Vypůjčit si kolo ČD Bike je jednoduché, stačí si před výletem zjistit, ve kterých stanicích jsou otevřené půjčovny, a na místě předložit doklad totožnosti (např. občanský či řidičský průkaz). Poté podepíšete nájemní smlouvu, zaplatíte půjčovné za vybrané kolo, elektrokolo či koloběžku a složíte kauci v hotovosti. Ta vám bude proplacena zpět v půjčovně, kde budete kolo vracet. Kauce za kolo či koloběžku činí 1 000 Kč, za elektrokolo 2 500–3 000 Kč. Ceny půjčovného se pohybují od 110 Kč/den za bicykl a od 300 Kč/den za elektrokolo. S In Kartou vás půjčovně vyjde vždy nejlépe. Pokud patříte mezi zákazníky národního dopravce, kteří využívají věrnostní program ČD Body,

můžete si proměnit 50 bodů za voucher, po jehož předložení v půjčovnách ČD Bike získáte nárok na zapůjčení jízdního kola na jeden den zdarma.

Cyklovlakem po kraji

Přeprava kola jako spoluzavazadla je možná ve všech vlacích označených v jízdním řádu symbolem jízdního kola. U osobních vlaků, spěšných vlaků a rychlíků lze bicykl přepravit i bez symbolu kola v jízdním řádu, je však třeba počítat s omezenou kapacitou vozů. Od 23. března zahájily novou sezonu také pravidelné cyklovlaky Českých drah – Cyklo Brdy, Český Ráj a Cyklohráček. Jezdí o víkendech a svátcích až do 28. října a jejich výhodou je větší kapacita pro přepravu kol. Rádi podnikáte výlety do brdských lesů? Pak jistě uvítáte výletní víkendový vlak Cyklo Brdy, s nímž se můžete svézt mezi

PŘEHLED CYKLOPŮJČOVEN ČD BIKE

- půjčovna kol
- půjčovna kol s elektrokyly

VÝHODY PRO ZÁKAZNÍKY ČD

- Držitelé In Karty mají slevu na půjčení kol ČD Bike. Ceny jsou již od 110 Kč/den.
- Sbíráte ČD Body? Za 50 bodů získáte voucher na bezplatné zapůjčení kola ČD Bike na jeden den.
- Na vybraných tratích můžete kolo ČD Bike svést vlakem zdarma.
- Zapůjčené kolo ČD Bike zdarma uschováte ve vybraných úschovných zavazadel ČD.
- Držitelé In Karty mají jednodenní úschovu kola (vlastního i ČD Bike) v BIKETOWER zdarma.

Prahou, Berounem, Příbramí a Březnici. Vlak v čele s lokomotivou Bardotka odjíždí z pražského hlavního nádraží vždy v 8:37 a do Březnice vás doveze za necelé dvě hodiny. Můžete ho využít i pro zpáteční cestu z Březnice v 17:03.

Výletním vlakem Český ráj můžete vyrazit do atraktivních oblastí Prachovských skal a Hruboskalska. Do Turnova odjíždí z nádraží Praha-Vršovice v 8:40 h, na cestu zpět se vydá v 16:41 h. Výletní vlak Cyklohráček, který vás provede po legendární trase Pražského Semmeringu, je speciálně upravený pro děti. Tři vozy slouží jako pojízdné hřiště a čtvrtý vůz je k dispozici cyklistům. Cyklohráček odjíždí z pražského hlavního nádraží vždy v 9:02 a 13:02, ze Slaného se vrací zpět

do Prahy v 11:01 a 16:55. Každou druhou sobotu Cyklohráček pokračuje ze Slaného až do Zlonic, kde můžete navštívit železniční muzeum.

Kromě cyklovlaků, které křižují Českem už od března, vyrazí na koleje v průběhu roku i další speciální výletní vlaky. Jedním z nich je Cyklo Ohře, který pojede o víkendech a svátcích od 16. června do 29. září kolem oblíbené cyklostezky mezi Chebem a Karlovými Vary (více o cyklostezce na www.cykloohre.cz). Z Chebu cyklovlak odjíždí vždy ráno v 8:55 a z Karlových Varů v 10:00. Další tipy na pravidelné i příležitostné cyklovlaky najdete na www.cd.cz/zazitky.

Kam s kolem? Zkuste BIKETOWER

Potřebujete si na chvíli uschovat kolo a nevíte kam? Kromě úschoven ČD na nádraží můžete bezpečně za poplatek zaparkovat vaše kolo v cyklověžích, které najdete vždy na strategických místech u autobusového i vlakového nádraží. Majitelé In Karty mají navíc úschovu v cyklověžích vždy prvních 24 hodin zdarma. Od konce loňské sezony můžete využít celkem 11 věží BIKETOWER po celém Česku – v Moravské Třebové, Litoměřicích, Poděbradech, Břeclavi, Hodoníně, Lysé nad Labem, Přerově, Pardubicích, Třinci a další dvě v Hradci Králové. Letos v květnu bude otevřena zcela nová věž v Kolíně a v průběhu roku také v Čelákovících a v Trutnově. ■

VÍCE INFORMACÍ O PŮJČOVNÁCH
NAJDETE NA WWW.CD.CZ/CDBIKE

Legionářské muzeum zpět na kolejích

U příležitosti 100. výročí boje československých legií za samostatný stát pokračuje od března na své pouti po kolejích legionářské muzeum. Věrná replika legionářského vlaku z období 1918–1920, jejímž úkolem je navrátit do povědomí veřejnosti odkaz zakladatelů našeho moderního státu, letos navštíví téměř čtyřicet míst v Česku i na Slovensku.

Legiovlak je unikátní projekt Československé obce legionářské, který si předsevzal vytvořit kopii legionářského vlaku z let 1918–1920. Připomíná, že vznik Československé republiky a první léta jejího života závisely na životech a odvaze legionářů, kteří s myšlenkou samostatného státu Čechů a Slováků nasazovali životy prakticky na všech bojištích první světové války a po jejím skončení dále bojovali jak o hranice nového státu s Poláky a Maďary, tak s ruskými bolševiky na daleké Transsibiřské magistrále v Rusku.

Kasárna na kolejích

Celkem 13 historických vozů je zrekonstruováno přesně podle dobových reálií, aby návštěvníkům co nejvíce přiblížily podrobnosti z legionářského života a jejich boje. Soupravy legionářských vlaků byly totiž kasárna na kolejích a legionáři se museli postarat o vše sami. Běžný příbytek vojáků představuje tzv. těpluška až pro 30 mužů, která ostře kontrastuje s luxusním salonním vozem pro důstojníky a generály. Návštěvníci si mohou prohlédnout i další vagony Legiovlaku, například vůz polní pošty, nejspolehlivější prostředek komunikace na celé tehdejší Sibiři, „létající“ sanitní vagon nebo vozy s kovářskými či krejčovskými dílnami. Způsob boje legionářů pak přiblíží vůz po zuby vyzbrojený kulomety se zbrusu novou replikou ruského polního kanonu ráže 76 mm. Další zázemí

KDY A KDE?

představuje štábní vagon pro plánování operací či plošinové vozy s materiálem včetně historické polní kuchyně.

Zdarma pro každého

Legiovlak odstartoval svou celoroční jízdu v Moravskoslezském kraji a od začátku dubna do konce roku zastaví postupně v celkem 34 stanicích v Česku, ale i na slovenské Brezové pod Bradlom. V roce 2020 bude pokračovat po českých krajích, které letos nenavštíví. Expozice Legiovlaku je v každé stanici na trase přístupná zcela zdarma každý všední den od 8:00 do 18:00 a o víkendech od 9:00 do 19:00. Komentované prohlídky s průvodcem pro veřejnost bez objednávky začínají každý den od 14:00 a opakují se v pravidelných hodinových intervalech, o víkendu pak začínají tyto prohlídky již v 10:00. Každý návštěvník může na místě zjistit, jestli měl legionáře mezi svými předky. Posádka v Plukovní prodejně dokáže hledat konkrétní osoby v databázi, kterou se i díky návštěvníkům daří doplňovat o fotografie, dokumenty, vzpomínky i hmotné předměty z pozůstalostí. ■

VÍCE INFORMACÍ NAJDETE
NA WWW.LEGIOVLAK.CZ

Bohumín	2.–7. 4.
Kopřivnice	9.–14. 4.
Holešov	16.–21. 4.
Uherské Hradiště	23.–28. 4.
Brezová pod Bradlom (SK)	30. 4.–5. 5.
Hodonín	7.–12. 5.
Vyškov	14.–19. 5.
Letovice	21.–26. 5.
Lanškroun	28. 5.–2. 6.
Choceň	18.–23. 6.
Čáslav	25.–30. 6.
Humpolec	2.–7. 7.
Chotěboř	9.–14. 7.
Hlinsko v Čechách	16.–21. 7.
Polička	23.–28. 7.
Rýmařov	30. 7.–4. 8.
Jeseník	6.–11. 8.
Králíky	13.–18. 8.
Šumperk	20.–25. 8.
Šternberk	3.–8. 9.
Lipník nad Bečvou	10.–15. 9.
Rožnov pod Radhoštěm	17.–22. 9.
Vsetín	24.–29. 9.
Uherský Brod	1.–6. 10.
Otrokovice	9.–13. 10.
Ivančice	15.–20. 10.
Telč	22.–27. 10.
Pelhřimov	29. 10.–3. 11.
Světlá nad Sázavou	5.–10. 11.
Dobříš	12.–17. 11.
Vlašim	19.–24. 11.
Zbiroh	26. 11.–1. 12.

Změna termínů a trasy vyhrazena

A CO ŘÍKÁ O FESTIVALU PATRON PAVEL ŠPORCL?

Jaké to je, trávit tak velkou část léta ve Znojmě?

Dobu, kterou trávím ve Znojmě, vnímám moc krásně. To město žije festivalem, já žiju festivalem. Mám radost, když zdejší lidi potěším, třeba jen tím, že mě potkávají v ulicích, že si se mnou mohou připít vínem před začátkem koncertů. S mnohými se již znám osobně a někteří se stali i mými přáteli.

Jste patronem festivalu. Je to víc práce, nebo zábava?

Je to hezká role, krásná hudba a víno, které mám tak rád. A já se snažím být patronem pilným, a to už celých čtrnáct let.

Jaký máte vztah k cestování? Cestujete za prací nebo prostě jen tak na výlet?

Samozřejmě cestuji hodně a rád. Za prací je to povinnost a s rodinou pak radost a zábava. Vlákem cestuji obzvlášť rád, protože mi nabídne volný čas, kterého moc nemám. Využiji ho ke čtení, k poslechu hudby, rád i jen tak koukám z okna a prohlížím si krajinu, kterou právě projíždím.

Letošní 15. ročník Hudebního festivalu Znojmo, který se koná od 11. do 28. července, připomene hudbu skladatelů na královských dvorech a oslaví pád železné opony. Zlatým hřebem ročníku s podtitulem Hudba králů bude Saul Georga Friedricha Händela. Přátelská nálada letního historického města v kombinaci se špičkovými interprety a degustací vín od místních výrobců vytváří atmosféru, na kterou nezapomenete.

Červencové Znojmo? Víno a hudba králů

Návštěvníci Hudebního festivalu Znojmo se mohou těšit na špičková vystoupení českých i zahraničních hvězd zejména z oblasti klasické hudby, ale také cimbálové muziky, jazzu a dalších crossoverových programů. Tématem letošního ročníku je hudba králů a účinkující připravují svá vystoupení festivalu na míru. Vybírají tvorbu skladatelů, kteří působili na královských dvorech. Zazní hudba G. F. Händela, A. Dvořáka, Johna Dowlanda a dalších.

Za hudbou kolem Znojma

Festival každoročně navštěvuje se svými akcemi netradiční místa Znojma i jeho okolí, kde se běžně koncerty nekonají. Zavítá do proboštství na Hradišti, do národního parku Podyjí, na magické poutní místo Heiliger Stein, vranovský a uherčický zámek či na zámek v Písečné. Přidanou hodnotou festivalu jsou degustace vín v ceně vstupenky na každém z koncertů a představení. Letos si také připomeneme 30 let od pádu železné opony. Výročí, kdy se opět spojil česko-rakouský kulturní region, připomene festival několika akcemi. Jednou z nich je slavnost-

ní zahajovací koncert 11. července, kdy vystoupí na nádvoří proboštství sv. Hypolita na znojemském Hradišti světově uznávaný houslista a zároveň patron znojemského festivalu Pavel Šporcl v doprovodu Pražské komorní filharmonie.

Nejlépe obsazená opera sezony

Závěr festivalu bude patřit scénickému oratoriu Saul od G. F. Händela. Návštěvníci budou svědky zrození jedinečné inscenace připravené přímo pro nezaměnitelný prostor jízdnárny Louckého kláštera. V hlavní roli se představí basbarytonista Adam Plachetka, jeden z nejuznávanějších českých operních pěvců v zahraničí. Spolu s ním vystoupí celosvětově uznávaný německý kontratenorista Andreas Scholl. Pod taktovkou dirigenta Romana Válka a režisérským vedením Tomáše Pilaře půjde o nejlépe obsazené operní představení této sezony v ČR. Punc celému rozsáhlému dílu dodá rezidenční soubor Czech Ensemble Baroque. Velká operní událost se odehraje 25., 27. a 28. července a vstupenky jsou již v prodeji na www.hudbaznojmo.cz/program. ■

MŮŽETE POTKAT VE VLAKU

Začít hrát na akustickou kytaru bylo jako objevit Ameriku

Deset let uteklo od doby, kdy zpěvák J. A. Kronek ukončil své působení v brněnské rockové kapele Kern. Založil novou skupinu, vzal do rukou španělku a objevil nový svět. „Bylo to jako seskočit z lokomotivy a naskočit do subtilní drezíny,“ říká dnes frontman kapely Alband, která loni vydala nové album *Reziduum*.

TEXT: JOHANA KVÍTKOVÁ, FOTO: MICHAL MÁLEK

Jak plánujete oslavit 10. narozeniny?

Určitě koncertem na podzim v Brně, ale ještě nemáme přesně jasno kdy a kde. Už kvůli tomu ale nespíme a spřádáme plány. Loni jsme měli pod hradbami Špilasu křest nové desky. Bublinky, ohňostroji... To byla nádhera. Takže určitě to bude koncert! A taky chceme dát fanouškům nový klip. Písničku z nové desky si vybrali sami, nechali jsme je na webu hlasovat a vyhrála píseň *Devět životů*, kterou otextoval Libor Machata. Vízí už pár máme, začátkem dubna půjdeme točit.

Většinou hrajete na Moravě, v Brně... Prorazili byste rádi i jinde v Česku nebo v zahraničí?

Doma to chceme jistě. Když jsme začínali, mimobrněnsktí o naši první desce skoro ani nevěděli. S druhým albem se to už mění a kapela si svoje místo na slunci buduje. Hráli jsme třeba u Karlových Varů, kde mají určitě svoje místní milovaný kapely, a když jsme tam přijeli my, přišlo asi 150 lidí a byli jsme vzájemně vyvalený, jak to bylo silný vystoupení. No a pak ti toužimšší dorazili přes celou republiku na náš křest pod Špilberkem a už znali i texty. Letos máme v plánu zhruba 25 koncertů, tak jsme dost napružení.

Čtyři z vás dříve hráli v kapele Kern, proč jste se rozhodli tuto brněnskou legendu opustit a rozjet úplně nový styl?

U Kernu jsem byl 27 let, a fakt to bylo něco! Opustil jsem kvůli tomu i práci a profesionálně se věnoval jen muzicírování, zkoušelo se,

skládaly se nové pecky, jezdili jsme koncerty po vlasti. Pak ale přišly devadesátky a všichni hned: „Přijedou Iron Maiden!“ a „Metallica bude v Brně!“ A naše sály byly hned z poloviny prázdný. U Kernu jsem oceňoval tu pracovitost, sehranost a funkčnost. Nebýt toho, že člověk najednou někam dospěje... Pak jsme totiž jednou z donucení zahráli něco akusticky a mně došlo, že je tu i něco jiného než hlučné válcování. Na brněnském Svobodačku se pořádaly každoročně open air koncerty, hrál tam např. i Žlutý pes. Majitelé okolních bytů si stěžovali na hluk, a dokonce to vyvrcholilo ozbrojeným napadením Ondřeje Hejmy. Ostuda, policajti... A tak magistrát řekl, že bude dělat už jen klidný koncerty, a zejména ty vánoční. Nedávno jsem našel pár fotek, jak jsme tam potom hráli na španělky a naši potomci nám dělali vzácné křoví a zpívali vokálky. Já před tím nikdy na akustiku takhle nehrál, cítil jsem obrovskou zodpovědnost nejen za můj hlas, ale i za instrument. Hodně nás to chytlo. Objevili jsme Ameriku, hráli jsme unplugged a zjistili, že ty naše písničky jsou životaschopný i bez tlaku!

To ale nebyl hlavní důvod, proč skončit s tvrdou muzikou, ne?

Jasně že ne, ale časem se objevila „ponorka“ a stop stav v hledání nového a jiného. Zjistil jsem, že jsme muzikantsky poněkud zparchantěli. Jednou jsem si přečetl horoskop pro Býky, kde bylo: „Nemysli hlavou, mysli srdcem!“ Ten den jsem přišel na zkoušku a říkám: „Chlapci, končím...“ tohle už nemůžu!“ Hudba vás musí bavit. Tak jsem doopravdy odešel. A pak jsem s těmi, co vzápětí odešli se mnou, založil akustickou bandu Alband.

ALBAND

Jaroslav Albert Kronek, Libor Machata, Vítá Franěk, Mirek Horňák a Zbyněk Petržela, to je kapela Alband. Brněnský kvintet tvořený čtyřmi bývalými členy legendární kapely Kern má na kontu dvě CD – *Kalibrace* smyslů (v roce 2009) a druhé album *Reziduum* vydané koncem loňských prázdnin, které obsahuje jedenáct autorských písniček od J. A. Kronka a Libora Machaty plných kvalitního akustického bigbitu. Pilotní skladbou alba je píseň *Trofeje*, k níž kapela minulý rok natočila i videoklip. Alband letos v Brně oslaví 10. narozeniny. Více o kapele i plánovaných koncertech najdete na www.alband.cz nebo na facebooku.

Jak je to podle vás s rockery a jejich věkem?

„Dokud ti v žilách proudí čistá H & H krev...“, fungujeme. Letos mi bude 65 a mí dospělí synové se mě ptají, proč to furt dělám. Protože musím! Už i vnoučata nám chodí na koncerty. Hudbou se mi naplnil dětskej sen. Jsem rodák ze Zastávky. Jako pětiletý jsem na schodech u hradla zpíval furt dokola Andulku Šafářovou, až mi hradlař tehdy řekl: „Tak pojď se podívat!“ a já se koukal z té výšky na koleje a na všechny ty páky... Tehdy mi Andulka Šafářová vlastně otevřela dveře nejen do světa kolejí. Na Zastávce jsem poznal i svou budoucí ženu, která bydlela na nádraží ve Střelčicích a na Zastávku dojížděla na gymn. Bohužel na dráze i zemřela. V Nových Bránicích nastoupila do špatnýho vlaku, chtěla za jízdy vystoupit, neodhadla rychlost... Synům bylo 13 a 4 roky. A tehdy mně muzika vlastně pomáhala to všechno zlé přežít.

Vaše kapela toho má s dráhou také hodně společného, že? I zkušebnu máte pronajato v prostorách maloměřického depa...

Ano, Víťa Franěk nám tu zařídil pronájem. Pracuje na drahách už od devatenácti. Všichni ostatní máme jiné byznys, ale občas s klukama jezdíme vlakem společně, dříve výhradně hudebníma kapacitama. Třeba do Prahy Schubertem a zpátky Dvořákem! Ale ty už jsou teď přejmenované...

Mezi prvním a druhým albem vaší kapely uběhlo dlouhých devět let, souvisí s tím nějak i název nového alba *Reziduum (Zbytek)*?

Při jednom vyšetření mi lékař potvrdil, že jsem OK a že reziduum je v normě! To slovo se mi zalíbilo a název alba, které mapovalo celé složité období, byl na světě. Do ka-pely přišlo pár nemocí, se kterými jsme se

postupně poprali, ale současně jsme zjistili, že na natáčení zbývá málo času a že musíme zamakat se zbytkem sil. Prodlužoval jsem to hlavně já. Když mi odoperovali tumor na krční mandli a měsíc ozařovali, nešlo mi pak zpívat tak, jak jsem chtěl. Všichni mi říkali: „To máš jen v hlavě!“ Bylo to složitější. Když jsem si postěžoval na ORL, že to není ono, řekla paní doktorka: „Žijete?“ „Jo, žiju!“ „Tak vidíte!“ S hlasem musím pracovat opatrně a šetrně dodnes. Po celou dobu jsme s Albandem koncertovali, ale k dokončení desky nám chybělo pár textů. Na chvíli se vytratila inspirace. Dokonce jsem poprvé v životě požádal i externí textaře, ale bylo to jiný, pro mne neuchopitelný! Chtěl jsem čas, muselo to jít od srdce a do pusy. Až se zadařilo a já dotextoval i za významného příspěví basisty Libora Tygra Machaty, nazpíval a všem v Albandu se ulevilo.

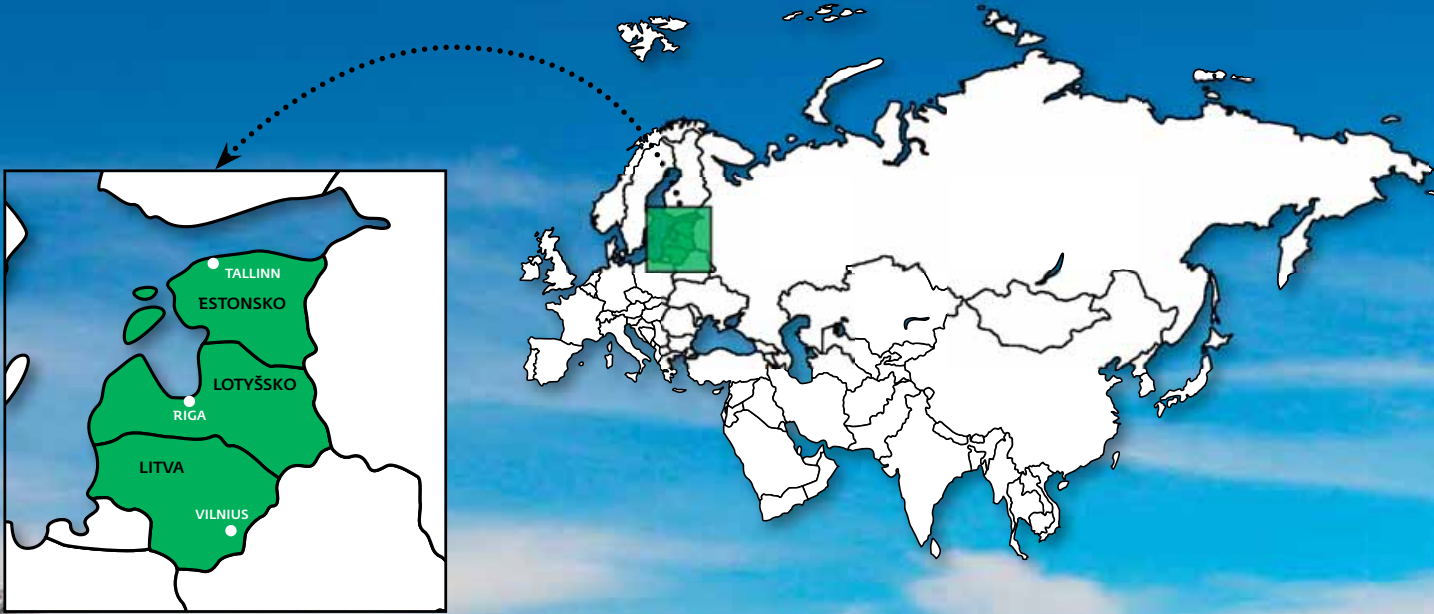
Neznamená to, že už s dalším albem nepočítáte, že ne?

To ne. Máme jistě plán na rok 2024!

Nestýská se vám někdy po hard & heavy období?

Tvrdému rocku se nezříkáme. Trošinku se stýská. Rokenrol z palice nevymlátíš! Když jsme začali s Albandem, skalních fanoušků z časů Ker-nu samozřejmě ubylo. Docela dost jich pak ale uznalo, že tohle nám sedí, a nikdy jsme vlastně neznamenali žádnou negativní reakci. Dnes přijdeme zahrát do hospody, do klubu nebo i do divadla. Na komorno! Dáme si sauvignon, sedneme si na stoličky, cítíme, že španělka hraje jako španělka, že zpěv je srozumitelný, je pohoda a lidé se baví... Kousek před vámi je první řada, které zpíváte do očí. Tak hrajete unplugged a zjistíte, že vás nic neomezuje a že život kolem vás je jeden skvělejší bigbít! ■

CES
TOPIS

TEXT A FOTO: ALICE SUCHA

LITVA
LOTYŠSKO
ESTONSKO

OD KORUNY POBALTÍ až k české minulosti

S všeobecným povědomím o pobaltských státech se to má u nás asi tak jako v zahraničí s Českou a Slovenskou republikou. Většinou o nich každý slyšel, někteří zaznamenali změnu jejich uspořádání a tu a tam i někdo dokáže pojmenovat hlavní města. Přiřadit však Tallinn, Rigu a Vilnius ke konkrétním republikám už může být pro mnohé skutečný oříšek. Naštěstí je člověk tvor zvědavý, a tak jsme se rozhodli přijít těmto třem zemím na kloub.

Se vši úctou k historickým událostem jsou pro nás květnové státní svátky každoročně možností, jak za málo dnů dovolené získat velké volno. V severních částech Evropy sice tato roční doba ještě neslibuje počasí na koupání, zato vás ale odmění mimosezonními cenami a minimem turistů. Při jedné z posledních příležitostí tak padla volba na země u pobřeží Baltského moře.

Říká se, že o světě už něco víte, když vám bylo 30 a viděli jste Rusko. Bude to ale asi nějaká fáma, protože obě podmínky splňuji, a přesto jsem při plánování cesty do Pobaltí se svými znalostmi trapně pohořela. Výsledkem vyhledávání míst vhodných k navštívení byla změť bodů rozestátá po všech třech státech, která připomínala všechno možné jen ne trasu výletu. To zná ale každý cestovatel – nikdy není možné stihnout vše. Za úspěch tedy nakonec považuji i přibližný náčrt našeho směřování na dva týdny zahrnující putování vnitrozemím na sever a po pobřeží zase zpátky.

Pálení čarodějnic v Polsku

I přes veškerou snahu o redukci zbytečnosti, ověšení jak vánoční stromky vyrážíme ve dvou na krátký přejezd vlakem z České Třebové do Olomouce za zbytek skupiny. Čtyři ruce nám stačí jen s vypětím všech sil. To bude možná i tou ledničkou do auta, ale přiznávám, že pravda bude trochu někde jinde. V Olomouci před nádražní budovou se nalodujeme do zapůjčeného terénního vozu Citroën Berlingo, který pro nás s obdivuhodnou péčí

Vilnius – město umělců a bohémů

nachystala kamarádky mamka. Nebude lehké vrátit jí ho ve srovnatelném stavu. Prostorový automobil pojme svěřenou čtyřčlennou

VYŠŠÍ PODVOZEK AUTA SE UKÁŽE JAKO VÝHODA. ČÁST SILNIČNÍ SÍTĚ VE VNITROZEMÍ JE TOTIŽ POUZE ŠOTOLINOVÁ.

posádku s bagáží tak akorát a můžeme vyrazit na cestu. Protože už nám není dvacet, noční přesuny už nejsou nic pro nás. První den máme pro jistotu v plánu „pouze“ přejezd přes Polsko a nocování u Mazurských jezer. Shodou okolností se ale trefíme do filipojakubské noci a do mysli se nám vkrádají celkem oprávněné obavy, aby naše pečlivě vytýpované kempovací místo nebylo obsazeno skupinou rozjařené polské omladiny. Šťěstí nám však přeje, na ohně ani podnapilou mládež nenarazíme, založíme tábořiště a uložíme se na příjemnou první noc pod stanem.

Do pondělního rána už nemůže nikdo z nás dospat, hranice s Litvou je lákavě blízko. Natěšení na nové zážitky tak téměř s východem slunce balíme stany a s nedojedenou snídaní v rukách sedáme do auta. Zanedlouho už nás vítá polsko-litevský hraniční přechod. Všechny tři pobaltské republiky jsou také členy Schengenského prostoru, na razítka do pasu můžeme tedy zapomenout. Někdy se může i stát, že při troše nepozornosti přejedete z jedné země do druhé a ani si toho nevšimnete. Jediný výraznější hraniční přechod je právě ten na polsko-litevských hranicích. Dál už je to vždy jen patník a rezavá cedule.

Parkování „U boudy“

Naším prvním pobaltským cílem je starobylé město Trakai v jezerní oblasti (nedaleko hlavního města) se svým proslulým vodním hradem z červených cihel na jezeře Galvé. Jet do Litvy a vynechat tuto památku je jako

Na poloostrově Kurská kosa se nachází státní hranice mezi Litvou a Ruskem. Místní krajina uchvátí písčnými dunami, nekonečnými plážemi a malebnými přístavními městečky.

K vrcholu nejvyšší hory Litvy Aukštojo kalnas (s výškou 293 m n. m.) s dřevěnou rozhlednou se dostanete po pár stech metrech chůze stezkou vedoucí mezi oraništěm a lesem. K hoře se také váže pozoruhodná zajímavost, ještě do roku 2004 byl za nejvyšší vrchol Litvy mylně považován vedlejší kopec Juozapinės kalnas (292,7 m n. m.). Co si ale budeme namlouvat, když jsme oba pahorky druhý den ráno konečně našli, zážitek to byl stejně nezapomenutelný.

Na skok v civilizaci

Po dvou nocích v přírodě vyřážíme zpět do civilizace. Stěžejním programem dne je litevské hlavní město Vilnius. Noclehy v metropolích si zajišťujeme vždy předem na různých internetových stránkách nabízejících ubytování v soukromí. Je to sice pokaždé trochu risk s průměrnou úspěšností, ale o to větší dobrodružství. Tentokrát máme štěstí, ze tří ubytování je jedno vyloženě nadprůměrné. Ve Vilniusu se nám podaří trefit i bonus v podobě krásného bytu v novostavbě 10 minut pěšky od centra za směšných 200 Kč na osobu. Ani se nám odtud nechce. Vilnius, který je svým počtem obyvatel zhruba poloviční než Praha, překvapil nejen ubytováním, ale hlavně svou atmosférou moderního evropského velkoměsta, kde se snoubí současná architektura s historickými čtvrtěmi s kostely, paláci i hradem. Ve čtvrti Užupis na východním břehu řeky, která je dnes uměleckým a bohémským symbolem města, byl dokonce v roce 1997 z recese

jet do Čech a nenavštívit Karlštejn nebo Krumlov. Pro nás „přírodnější“ typy je však hrad obrovským zklamáním hned na začátku. Všude mraky lidí i mimo sezonu, drahé vstupné a ve výsledku nic moc. Drahé je ve městě bohužel i parkování, čehož šikovně využívají místní obyvatelé. Až téměř komicky mohou na cizince působit důchodci sedící podél hlavní silnice na plastových židlíčkách před parkovacími automaty, kteří vás ochotně nasměrují k sobě za dům a za sníženou cenu nechají postavit auto u sebe na za-

hradě mezi záhony s bramborem a psí boudou. Raději tento Babylon opouštíme a vyrážíme vstříc zajímavějším zážitkům. Už při plánování naší cesty jsme se rozhodli dobýt korunu Pobaltí – nejvyšší vrchol Litvy, Lotyšska i Estonska. Záhy se ovšem ukáže, že zdolat tyto tři „hory“ nebude navzdory jejich zanedbatelné výšce vůbec jednoduché. Důvod je prozaický, tato zajímavost je pro ostatní turisty asi natolik neatraktivní, že se nám ji vůbec nepodaří najít a k jejímu úpatí dorazíme až za tmy.

V jezerním městečku Trakai (u legendárního hradu) žije asi třisetčlenná menšina Turků, jejichž předky sem ve 14. století přivezl z Krymu jako válečnou kořist kníže Kestutis. Dodnes si menšina uchovala vlastní jazyk i zvyky.

vyhlášen samostatný národ Respublika Užupis, včetně ústavy, která deklaruje: „Každý má právo být šťastný“ i „Každý má právo být nešťastný“. Umělecký duch tu je doslova cítit na každém rohu. Po celém dni chůze musíme uznat, že Vilnius u nás vyhrál na plné čáře.

Bez Berlinga ani ránu

Snažíme si pohodlnost postelí užít do foroty, protože nazítří nás čeká návrat do přírody. Vyrážíme na zhruba 100 kilometrů vzdálenou stezku v korunách stromů „Medžių lajų takas“. Podobných atrakcí se u nás za poslední roky vyrojilo jako hub po dešti. Tahle je ovšem jedinečná tím, že je v celém Pobaltí pravděpodobně jediná a za vstupné ve výši směšných dvou eur je to parádní zážitek, zejména pro rodiny s dětmi.

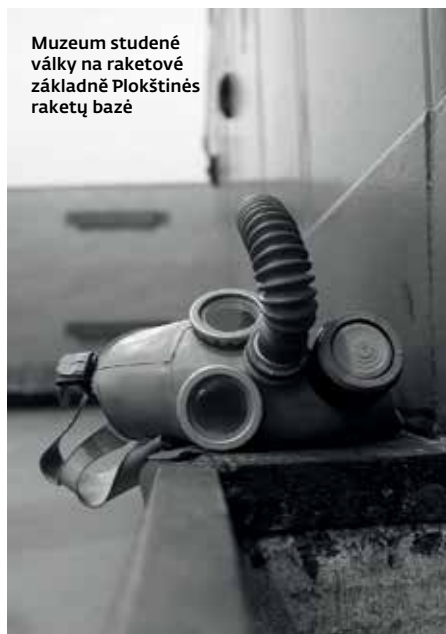
Už po třech dnech na cestě si pochvaluje volbu automobilu jako dopravního prostředku, který se nám na přesuny po pobaltských republikách jednoznačně osvědčil. Vzdálenosti mezi jednotlivými zajímavostmi jsou totiž veliké, a zejména ve vnitrozemí je hustota hromadné dopravy poměrně nízká. Sice se tu, na rozdíl od jiných států na východě, nacházejí v každé menší vesnici označené autobusové zastávky s jízdním řádem, těmi ale projíždí maximálně jeden spoj za den. Vyšší podvozek auta se navíc ukáže jako

PLÁN CESTY PO POBALTÍ

V POBALTÍ, STEJNĚ JAKO VE SKANDINÁVIÍ, POSTAVÍTE STAN PŘI DODRŽENÍ NĚKOLIKA ZÁSAD TĚMĚŘ KDEKOLIV.

Muzeum studené války na raketové základně Plokštinė s raketu bazé

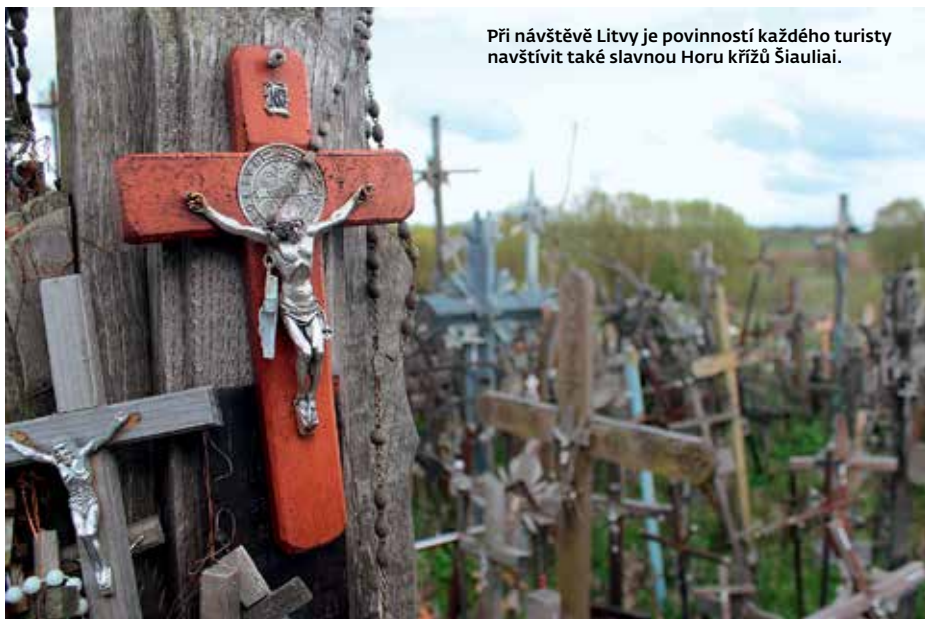
další výhoda. Část silniční sítě je totiž pouze šotolinová, na což nás vždy upozorní místní dopravní značka „změna povrchu vozovky“ a vzdálený oblak prachu od projíždějících vozidel. A i když si myslíte, že rychleji už po té kamenité cestě jet nemůžete, klidně vás předjede domorodec s vlekem, kterého odlétávající šutr od kol ani v nejmenším netrápí. Nechceme si představovat výraz mamky, až jí auto po dvou týdnech vrátíme obouchané.

Poté, co málem přehlédneme překročení hranice z Litvy do Lotyšska, nás odpoledne čeká menší děja vu. Naším dalším cílem je totiž lotyšská nejvyšší hora Gaizinkalns, která je o pouhých 20 metrů vyšší než litevská, a tak nám její hledání opět zabere nečekaně hodně času. Po první zkušenosti jsme sice v očekávání opatrnější, přesto nám opět nezbyvá nic jiného než zakempovat těsně pod vrcholem a ten dobýt až druhý den ráno při východu slunce, který výhledu z kopce dodává romantický nádech. Z druhé strany je dokonce přiveden vlek, dnes tu kromě nás není ani noha, v zimě se to tu ale třeba hemží lyžaři...

Koruna Pobaltí dobyta

S několika zastávkami směřujeme dále na sever, překračujeme další neviditelnou hranici a už vyhlížíme poslední zastavení z vytyčené koruny – nejvyšší horu Estonska Suur Munamägi. V porovnání s předchozími dvěma vrcholy na nás působí jako zjevení. Nikoliv kvůli výšce, tou opět nepřekvapila, měří chabých 318 m n. m., ale kromě kamenné rozhledny je tu dokonce i kavárna! Co na tom, že tu kromě nás zase nikdo není, víc lidí patrně navštíví i podprůměrnou českou rozhlednu... O to více si ale můžeme užít klid u kávy, kterou trojici „výstupců“ symbolicky oslavíme.

Pobaltí má velkou výhodu, že pravidla pro kempování ve volné přírodě jsou totožná jako ve Skandinávii. Postavit stan je tedy při dodržení několika zásad možné kromě národních parků téměř kdekoli. Estonsko má navíc benefit v podobě sítě „campfire site“ (v estonštině telkimine), což jsou připravená místa v přírodě, kde si můžete postavit stan a zároveň bezplatně využít vše, co je tu k dispozici, například gril,

Při návštěvě Litvy je povinností každého turistu navštívit také slavnou Horu křížů Šiauliai.

lavice, dřevo, suchý záchod či přístřešek pro bivakování. Podobný prostor s krytým posezením, dvěma (!) záchody a studnou se nám podaří náhodně najít na násvi bezejmenné vesničky. Hned přes cestu je vidět oblastní hřbitov a jediný kostel široko daleko, což v nás vyvolává mírné obavy, jak starousedlíci ten náš cirkus na kolečkách přijmou. Opak je pravdou! Domorodci se s námi hned po ránu dají do družného hovoru, přizvou nás na prohlídku kostelíku a krátkou ranní bohoslužbu. V takové chvíli nehraje roli, kdo je či není věřící a jakou mluví řeč. Podobná ze srdce míněná nabídka se jednoduše neodmítá.

Zpět v padesátých letech

Všechny tři pobaltské země mají bohužel velice pohnutou historii, a ani do budoucnosti nevhlízejí jejich obyvatelé s velkým optimismem. Jeden by si při rozhovorech s místními řekl, že jsou až paranoidní, ale vzhledem k nedávným událostem na Ukrajině se jim člověk nemůže zas až tak moc divit. Na rozdíl od Ukrajiny jsou však tyto tři státy členy Severoatlantické aliance (NATO) a Schengenského prostoru, což jim dává jistou dávku víry. Evropa by je přece tak snadno „nedala“. Zatímco u nás je životní úroveň většiny obyvatel více méně podobná, v Pobaltí jsou pomyslné nůžky standardu otevřeny opravdu ze široka. Na jedné straně jsou zde bohaté přístavy na pobřeží Baltského moře, které se v ničem zásadním neliší od moderních velkoměst zbytku Evropy. Na druhé straně chudé vnitrozemí, kde se zastavil čas někdy kolem 50. let

a které dlouhodobě trpí odlivem obyvatel. Při porovnání deset let starých informací v turistických průvodcích je ale patrný velký progres. Rozhodně se nemusíte bát, že tu nepochodíte s angličtinou, a ani wi-fi tu není nic neobvyklého.

Bohatství pobaltského pobřeží

Nečekaným překvapením na cestě na sever je pro nás návštěva rozlehlého jezera Peipsi. Že vám tento název vůbec nic neříká? U nás ho totiž známe pod jménem Čudské jezero (čtvrté největší v Evropě). Vodní plocha je to skutečně majestátní, na východní ruský břeh by nedohlédli ani Bystrozraký. Není divu, jezero je široké 50 km a od severu k jihu měří 72 km. Podél jeho břehu pokračujeme vzhůru na nejsevernější výběžek pevninského Estonska, malebný poloostrov Pärissa, který milovníkům přírody nabízí úchvatné scenérie s členitým pobřežím, bludnými balvany a křišťálově čistým mořem. Je ale třeba dát si pozor na zvolený čas jeho návštěvy! Dojít až na nejzazší bod je totiž možné jen při odlivu, protože za přílivu se přistupová cesta zaplaví a na vzniklý ostrůvek už se suchou nohou bezpečně nedostanete.

Silný studený vítr a neodbytná hejna komárů, která jsme v tomto ročním období vůbec nečekali, nás nakonec přesvědčí k rychlému úprku do civilizace, další den proto strávíme v Tallinnu. Tady má život obyvatel úplně jiné tempo než v chudém vnitrozemí. Přestože bylo toto přístavní město založeno Dány, nejvýraznější stopy tu během svého působení zanechali Němci, a to hlavně v podobě hanzovních domů v překrás-

POBALTSKÁ TRADIČNÍ JÍDLA

Všechny labužníky a ochutnávače rozličných zahraničních kuchyní jistě potěší, že Pobaltí je relativně bohaté na nejrůznější nám spíše neznámé pokrmy. Tou méně potěšující zprávou je, že jejich vydatná severská strava je postavená na bramborách, řepě, masu a smetaně, což ne úplně každému sedne. Jedním z příkladů je růžová studená polévka z červené řepy s těžko vyslovitelným názvem Šaltibarščiai. Jde v podstatě o studenou obdobu boršču, podávanou s bramborem na různý způsob. Dále obdobně jazykolomný pokrm Koldūnai, což jsou knedlíčky podobné italským ravioli či ruským pelmením, plněným převážně mletým masem, klobásou, sýrem či houbami. O poznání tučnější pokrm je litevské národní jídlo Cepelinai. Tyto dva velké bramborové knedlíky tvarem připomínající vzducholod (od toho jejich název) jsou plněné mletým masem a podávané se slaninou, zakysanou smetanou a škvarky. Pokud potkáte na místních tržnicích prodejce březové limonády, neváhejte. Tento experiment nám připomínal chuť mycího prostředku na nádobí.

Cepelinai

ném středověkém jádru kolem Radničního náměstí a středověkého hradu. Tallinn je sice stále poznamenán nedávnou komunistickou érou (45% jeho obyvatelstva tvoří Rusové), stejně jako lotyšská Riga a litevský Vilnius se ale velmi rychle rozvíjí a je jedním z nejnavštěvovanějších měst severní Evropy.

Z Tallinnu druhý den míříme podél pobřeží na jih a trajektem se svезeme na největší ostrov Estonska – Saaremaa. V letních měsících se tu prý nedá hnout, jde o další velmi oblíbené výletní místo Pobaltí. Právem! Velké kouzlo ostrova spatřujeme v jeho různorodosti a mnoha zajímavostech. Je známý pro své typické větrné mlýny, které najdete téměř všude, nejvíce ale v oblasti Angla. Během sovětské éry byl přístup na ostrov omezen, především kvůli radarovému systému a raketové základně.

Dokonce i samotní Estonci prý museli žádat složitě o povolení ke vstupu. Tato historie zapříčinila, že ostrov není příliš zmodernizovaný a zachoval si svůj originální nádech, a to i v hlavním městečku Kuessaare s biskupským hradem Piiskopilinnus.

Po stopách československé historie

Aby si na své přišel i další člen naší výpravy, který je velkým milovníkem vojenské historie, po prohlídce Rigy a litevského pobřeží jsme před odjezdem zpět do Česka zařadili do programu návštěvu u nás téměř neznámé litevské raketové základny Plokštinės raketų bazė. Tuto první podzemní základnu v Sovětském svazu, určenou pro balistické rakety středního doletu R-12 Dvina, začalo budovat

OSTROV SAAREMAA JE ZNÁMÝ PRO SVÉ TYPICKÉ VĚTRNÉ MLÝNY, KTERÉ NAJDETE TĚMĚŘ VŠUDE, NEJVÍCE ALE V OBLASTI ANGLA.

více než deset tisíc sovětských vojáků v utajení v roce 1960 a práce na ní trvaly téměř dva roky. Ve skrytu litevských lesů byla vystavěna čtyři síla, ze kterých mohly být odpáleny střely s nukleární hlavicí. Ta byla aktivována pouze jedinkrát za celou svou historii, a to v roce 1968 při obsazování Československa, kterému je věnována samostatná expozice podpořená

hudbou Marty Kubišové. Protože se však nikdo ze západní Evropy proti anexi nepostavil, nakonec nebyly ze sil žádné rakety vypáleny, a to ani testovací. Po rekonstrukci v roce 2012 je dnes na základně umístěno Muzeum studené války a jedno ze čtyř zachovalých raketových sil je zpřístupněno návštěvníkům.

Prohlídkový okruh původně plánovaný na jednu hodinu se nám protáhl na tři. Z naprosto neznámého místa uprostřed litevských lesů si ale odnášíme hluboký zážitek z pro nás dosud neznámé historie, který v nás rezonuje celou zpáteční cestu domů. Je bez debat, že si tyto tři pobaltské státy s lehkou nelehkou minulostí zaslouží mnohem více pozornosti, než je jim věnováno. Určitě jsme tu proto nebyli naposledy. ■

Po kolejích do historie

Vydejte se **nostalgickými vlaky** poznávat železniční minulost zblízka.

- ČD Muzeum s expozicemi v Lužné u Rakovníka a v Olomouci
- výletní a zážitkové vlaky
- vlaky na objednávku

Zajímavé akce 2019

- 6. 4. se letos poprvé roztočí kola parního vlaku v rámci akce „Párou Prahou“ na trase Praha-Smíchov – Rudná u Prahy – Hostivice – Zličín a zpět. Svezte se malebnou „Hrbatou a Semmeringem“ i 11. 5., 22. 6. a 19. 10.
- 6. 4. vyjíždí z pražského hlavního nádraží do Ladova kraje „Kozel expres“, jehož cesta je spojena s prohlídkou pivovaru Velké Popovice. Přidejte se i vy každou sobotu až do 21. 9.
- 19.–20. 4. si přijedte užít Velikonoce do ČD Muzea v Lužné u Rakovníka a svezte se parním vlakem do Stochova a zpět.
- 11. 5. s námi oslavte 180 let trati Břeclav – Brno.

ŽELEZ NICE

TEXT: PAVEL FREJ
FOTO: ARCHIV CRRC, ARCHIV CRH, WIKIPEDIA

RYCHLOVLAKY

ČÍNSKÁ vysokorychlostní pohádka

Ti Číňané to zase jednou světu natřeli! Alespoň takový dojem budí mediální zprávy, které prezentují úspěchy čínského železničního průmyslu a doprovází je pompézní prohlášení tamní vlády. Tisíce kilometrů nových vysokorychlostních tratí, vlastní pokroková technika, nejdelší, nejrychlejší, nejokázalejší. Je to pravda, nebo jen účinná propaganda? A jak to vlastně dokázali? Hezky se posaďte a přečtěte si pohádku o největším železničním obrození v moderních dějinách.

Dávno před rokem 1989 se světem přehnal první ničivá vlna tsunami v podobě levných čínských výrobků. Jako dítěti mi to došlo ve chvíli, kdy jsem místo originálních „angličáků“, krásných kovových autíček s vyvedenými detaily, musel dát zavděk jejich nepovedeným čínským napodobeninám. Místo „mejd in England“ jsme tomu v partě říkali „šmejd from Čína“. Ještě v osmdesátých letech minulého století dýmaly po říši nebeského draka v běžném provozu tisíce parních lokomotiv a průměrná rychlost vlaků nepřesahovala 50 km/h. Železniční skanzen plný sazí a zaostalé techniky.

Sen o vysokorychlostní železnici

To v sousedním Japonsku se už od šedesátých let 20. století řtily po tratích výjimečné Šinkanseny a zahanbit se nenechali ani Evropané. K ambiciózním Francouzům s jejich TGV se postupně přidali precizní Němci s ICE a stranou pokroku nezůstali ani horkokrevní Italové s krémovo-červenými Pendoliny. Když pak svůj pompézní plán na přestavbu širokorozchodně železniční sítě představili i drzí Španělé, došla čelním čínským představitelům trpělivost a začali konat. Státní plánovači předložili počátkem 90. let 20. století návrh na vybudování přes 2 000 km dlouhé vysokorychlostní trati mezi Pekingem a Šanghají, která se měla stát jakousi výkladní skříní tamní železnice.

Zahájení výstavby první vysokorychlostní trati se však na několik dalších let zdrhlo, probíhaly totiž četné diskuse nad koncepcí i rentabilitou nových linek. Protože v té době Čína neměla k dispozici žádné vlastní technologie, testovaly se mimo jiné švédské jednotky SJ 2000 a také se dlouho koketovalo s myšlenkou výstavby nekonvenční železniční sítě na bázi magnetické levitace (maglev). Jenže kvůli vysokým nákladům, obavám o bezpečnost, a především kvůli německé neochotě sdílet technologie došlo k přehodnocení této odvážné koncepce. V roce 2004 definitivně přijala státní rada plán na výstavbu konvenční vysokorychlostní železniční sítě, zato však napříč celou zemí.

Čest budovatelským pětiletkám

To, co se událo v následujících patnácti (!) letech, nemělo vzdor centrálnímu plánování ve světě obdoby. Nejdříve bylo se zahraniční pomocí postaveno několik kratších úseků, které spojovaly větší města v regionu nebo byly součástí meziměstské železnice. První dálková vysokorychlostní trať Wuhan – Guangzhou o délce 968 km byla dokončena v prosinci 2009 a ma-

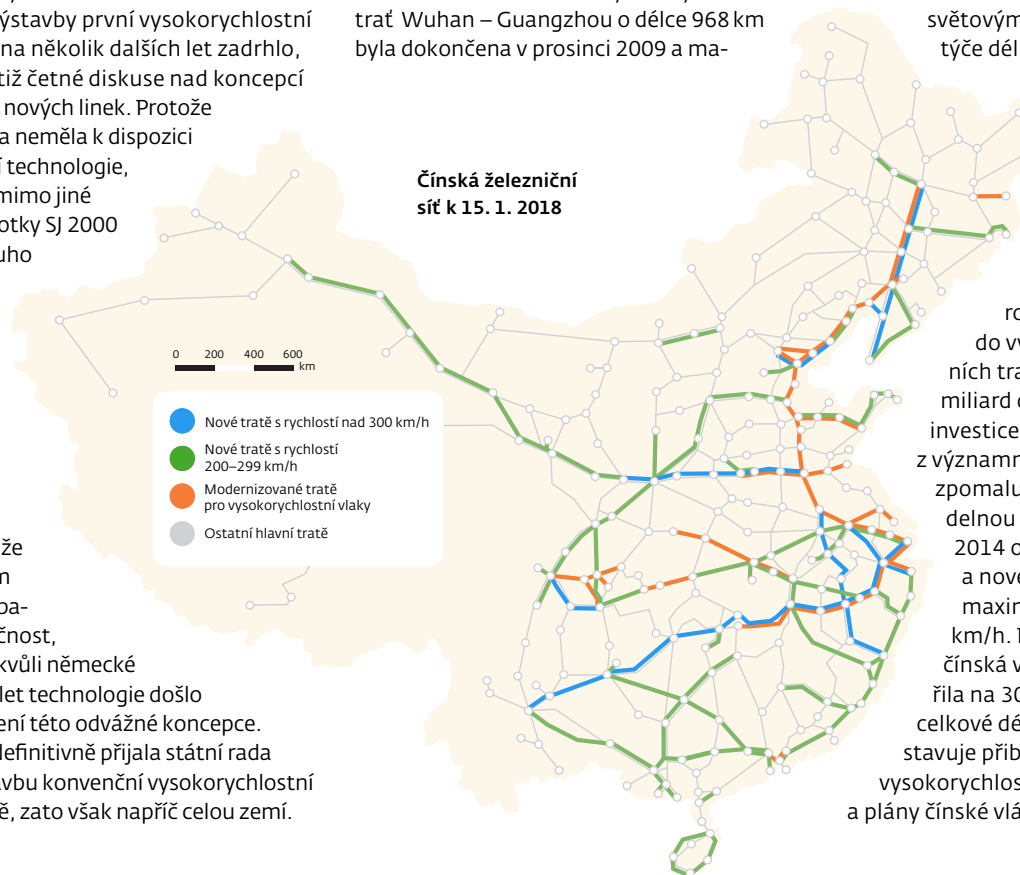
ximální provozní rychlost vlaků činila tehdy v Evropě těžko představitelných 350 km/h. Jako světový rekord byla zapsána i nejvyšší průměrná rychlost komerčního vlaku, která činila 312 km/h. Začala se stavět také nejdelší linka Peking – Šanghaj a jako první byla navržena pro maximální rychlost 380 km/h.

Už v lednu 2011 (!) se stala Čína světovým premiantem, co se týče délky vysokorychlostní

sítě. V té době činila přibližně 8 500 km.

I přes určité zpomalení výstavby v roce 2011, zaviněné obavou o bezpečnost a podezření z korupce, byly od počátku

roku 2012 napumpovány do výstavby vysokorychlostních tratí v Číně další stovky miliard dolarů. Čínská vláda tyto investice považovala za jeden z významných stimulů pro oživení zpomalující ekonomiky. S pravidelnou kadencí pak byly od roku 2014 otevírány další úseky a nové tratě pro plánovanou maximální rychlost 250–380 km/h. Do konce roku 2018 se čínská vysokorychlostní síť rozšířila na 30 z 33 provincií a dosáhla celkové délky 29 000 km, což představuje přibližně dvě třetiny vysokorychlostních tratí na světě, a plány čínské vlády pro rok 2025 čítají

ZATÍMCO ČÍNA ZVLÁDLA ZA 15 LET POSTAVIT 29 000 KM VYSOKORYCHLOSTNÍCH TRATÍ, V ČESKÉ REPUBLICE UŽ VÍCE NEŽ 30 LET PROBÍHAJÍ VYČERPÁVAJÍCÍ DISKUSE ODBORNÍKŮ. POKUD VŠE DOBŘE DOPADNE, BUDEME SE MOCI ZA DALŠÍCH 15 LET PŘED VYSPĚLÝM SVĚTEM KONEČNĚ „POCHLUBIT“ PRVNÍMI DVĚMA STOVKAMI VYSOKORYCHLOSTNÍCH TRATÍ MEZI PRAHOU A BRNEM S MAXIMÁLNÍ RYCHLOSTÍ 250–300 KM/H.

dalších 9 000 km nových tratí, což je více než 1 000 kilometrů za rok. Máte sucho v krku? I pochybovačům ze západu už dávno spadla čelist.

Převedené a vlastní technologie

Dosažení vlastní technologické soběstačnosti a vysoké úrovně domácího průmyslu bylo od počátku hlavním cílem čínských projektantů. A co na tom, že pár svých talentů (v čínských poměrech tisíce) museli vyslat na stáž do zahraničí nebo si nějaký ten patent „vypůjčit“. V první fázi zahajování provozu na nových vysokorychlostních tratích se jednalo o spolupráci například s firmami Bombardier, Alstom, Siemens nebo Kawasaki. Posledně jmenovaná společnost dokonce zpochybnila projekt vysokorychlostní železnice v Číně pro krádež patentů. Jenže západní firmy lačné po ziscích obří čínský trh těžko mohly přehlížet, a tak se musely přizpůsobit místním podmínkám, mezi které patřil i požadavek na sdílení technologií.

První vysokorychlostní jednotka domácí výroby byla zařazena do komerčního provozu v srpnu 2016. Nesla příznačný název Fuxing Hao (doslovně „omlazení“) a vyrobila ji firma CRRC. Tento čínský gigant zaměstnává více než 180 000 lidí a je zdaleka největším výrobcem železničních vozidel na světě. Na soupravě Fuxing Hao byly vylepšeny některé zahraniční technologie a také uplatněno několik zcela nových

domácích patentů. Čínský výrobce se netají se svými plány postupně expandovat na zahraniční trhy. Zatím se mu to podařilo například v USA nebo Argentině, Makedonii či Srbsku. Není bez zajímavosti, že tři nové soupravy, které si český dopravce Leo Express od CRRC objednal v roce 2016, se mají po schválení stát jakousi vstupenkou na náročný evropský trh, kde panuje silná konkurence výrobců.

Železniční expanze do zahraničí

Ale nejsou to jen vozidla, se kterými by Číňané rádi uspěli ve světě. Již v lednu 2014 dokončila čínská stavební společnost 30 km

dlouhý úsek vysokorychlostní tratě mezi Ankarou a Istanbulem. Ve fázi plánování se nachází vysokorychlostní železnice mezi Moskvou a Kazaní. Čínské dráhy se také samy nebo v kooperaci se zavedenými evropskými a japonskými firmami ucházejí o další lukrativní projekty. Jde například o vysokorychlostní železniční trať v Saúdské Arábii z Meccy do Mediny nebo rychlé spojení mezi San Franciscem a Los Angeles.

Současně má budování železnice podpořit i státní strategické zájmy. Po mimořádně složitém projektu železnice do tibetské Lhasy by Číňané rádi svou železniční síť

rozšířili i směrem do Thajska nebo ruského Vladivostoku. Zajímavé jsou také aktivity v Jižní Americe. Čína jako největší obchodní partner Brazílie se dohodla s místní vládou na vytvoření studie ambiciózního projektu železničního spojení mezi brazilským pobřežím Atlantiku a přístavem v Peru na pobřeží Tichého oceánu. Znamé jsou také čínské exportní zájmy v Africe. Nedávno bylo otevřeno nové železniční spojení mezi keňskou metropolí Nairobi a přístavní Mombasou na pobřeží Indického oceánu. Jde však pouze o jeden ze střípků čínských plánů na africké půdě.

Kontroverze a otazníky

A právě to je jeden z kamenů úrazu smělých čínských plánů. Experti varují, že levné peníze, které čínská vláda půjčuje chudým a rozvojovým zemím, jsou velmi rizikové.

VÝHYBKA JMÉNEM MAGLEV

Během období, kdy se v Číně zvažovala koncepce budoucí vysokorychlostní železniční sítě, byla v roce 2002 uvedena do provozu magnetická dráha Maglev Šanghaj. Sloužila pro spojení mezinárodního letiště Pchu-tung s vnitřní aglomerací Šanghaje a dlouho byla jedinou komerčně provozovanou linkou s využitím magnetické levitace na světě. Souprava ujede vzdálenost 30 km asi za 8 minut, tedy průměrnou rychlostí přes 220 km/h. Po 3 a půl minutách od rozjezdu urazí asi 12,5 km a dosáhne cestovní rychlosti 430 km/h. Tuto rychlost udržuje po dobu 50 sekund, a poté začne zpomalovat, opět na úseku dlouhém 12,5 km. Vzhledem k vysokým investičním i provozním nákladům dnes šanghajský maglev spíše demonstruje sílu, výspělost a okázalost čínského hospodářství než efektivní dopravní prostředek.

Na hranici únosnosti jsou také investice do vlastních vysokorychlostních projektů. Ukázalo se, že finančně náročné je nejen vybudování nových úseků, ale také zajištění jejich provozu, který byl mnohdy v prvních letech pod hranicí efektivity. Čínská vláda směle dotuje jízdné, aby vysokorychlostní doprava byla dostupná obyvatelům prakticky ze všech sociálních tříd. Ztráty pomáhají kompenzovat příjmy z nákladní dopravy. Tento model však ekonomové nepovažují za dlouhodobě udržitelný.

Čínskou vysokorychlostní pohádku v roce 2011 povážlivě zamotaly dvě události. Nejprve byl v únoru 2011 obviněn z korupce společně s dalšími úředníky ministr železnic Liu Zhijun. To vedlo ke značným obavám o bezpečnost některých stavebních projektů. Na celé síti byla podstatně snížena maximální provozní rychlost vlaků a proběhly rozsáhlé kontroly kvality, nicméně žádné podstatné závady nebyly zjištěny. V červenci 2011 se pak shodou okolností v okrese Wenzhou srazily dva vysokorychlostní vlaky. Zemřelo na 40 cestujících a více než 200 jich bylo zraněno. Nešťastná událost, za kterou mohl blesk, jenž zasáhl jednu ze souprav, způsobila velký rozruch veřejnosti a měla za následek podstatné zpomalení další výstavby tratí, ale protože každá pohádka má šťastný konec, i nová čínská železnice tuto událost ustála.

Budoucnost patří odvážným

A tak není překvapením, že se hlavním motivem vládních propagačních materiálů stávají každý rok kromě kosmonautů právě vysokorychlostní

vlaky. V rámci příprav na zimní olympijské hry v roce 2022, které bude Čína hostit, probíhá aktuálně stavba vysokorychlostní trati mezi Pekingem a horským střediskem Čang-ťia-kchou. U nejnavštěvovanější části Velké čínské zdi, přes kterou nová trať povede, vyroste dosud nejhlubší a největší železniční stanice světa. Uzel v Badalingu bude umístěn 102 metry pod povrchem a jeho rozloha má činit 36 000 m², což se rovná velikosti pěti fotbalových hřišť.

Čínská vláda hodlá rozvoj železniční sítě i technologií nadále masivně podporovat. Už v roce 2010 bylo oznámeno zahájení výzkumu a vývoje železniční technologie umožňující provozovat konvenční vlaky rychlostí přesahující 500 km/h. Ale čínské ambice jdou mnohem dál. Testuje se nový prototyp superrychlého vlaku typu maglev, který by měl vyvinout rychlost až 1 000 km/h. Vědci již kvůli němu postavili zkušební magneticko-levitační okruh uzavřený ve vakuu. Čínská korporace CASIC zase oznámila, že pracuje na nadzvukových „létajících vlcích“, které prý dosáhnou rychlosti až 4 000 km/h. To je čtyřikrát vyšší rychlost, než jsou schopná vyvinout dnešní běžná komerční letadla.

Mezi 7. a 14. stoletím, v době vlády dynastií Tchang a Sung, patřila Čína mezi nejvyspělejší civilizace na světě s vysoce rozvinutou kulturou i technologiemi. Do to-

hoto období se datují vynálezy mechanických převodovek, knihtisku, porcelánu nebo vodních hodin.

A tak stejně jako před tisíci lety nezbývá než si povzdechnout: „Ti Číňané nám to zase jednou nandali!“ Anebo obdivně smeknout? ■

Lipsko

osvěživě jiné

Nemáte ještě na víkend žádné plány? Jen 3,5 hodiny cesty vlakem z Prahy leží jedno z nejdynamičtějších německých měst: Lipsko. Saská metropole vás nadchne svou specifickou živostí, která se jen těžko popisuje – musíte ji prostě zažít!

Centrum Lipska pohodlně projdete pěšky. Dozajista vás zaujme svou kombinací historie a moderny. Architektonický obraz rušného městského jádra o rozloze asi jednoho čtverečního kilometru tvoří významné renesanční stavby, jako například Stará radnice, a síť pasáží a obchodních hal z gründerského období, která je v rámci Německa jedinečná. Asi nejnámější a nejelegantnější pasáž je Mädlerspassage s tradiční restaurací Auerbachs Keller (Auerbachův sklípek), ve které během svých studijních let pobýval už Johann Wolfgang Goethe.

Jen pár minut chůze směrem na jih a dostanete se na **jižní předměstí**. Jako živá tepna se scénérií této živé čtvrti vine ulice Karl-Liebknecht-Straße. Studenti zde žijí v těsném sousedství mladých rodin, vedle restaurací s mezinárodní kuchyní najdete tradiční rohové hospůdky a k návštěvě vás budou lákat obchody se secondhandovým zbožím nebo designérskými kousky.

Rovnoběžně s městem se táhne **Leipziger Auwald** (Lipský lužní les). Pěšky, na kole nebo na kánoí. Skrz tyto „zelené plíce“ vede mnoho cest do oblastí jezer Leipziger Neuseenland, vzdálené jen pár kilometrů od hranic města. Jezero Cospudener See je oblíbeným místem ctitelů slunce i milovníků vodních sportů.

Budete-li putovat po městských vodních cestách směrem na západ, dostanete se do někdejší průmyslové čtvrti **Plagwitz**, kde se dnes činí umělci a kreativci. Nejzavětším místem lipské scény je někdejší přádelna bavlny. V jejím areálu se nachází více než 100 uměleckých ateliérů a renomovaných galerií, které je možné navštívit po celý rok. Přimo v sousedství se navíc nachází „mladší sestra“ přádelny, výroba tapet, a Kunstkraftwerk Leipzig (Umělecká elektrárna), která svými digitálními uměleckými projekci vyvolává senzací po celém Německu.

KINO

NIKDY NEODVRACEJ ZRAK

V KINECH
OD
25. DUBNA

Režisér a scenárista Florian Henckel von Donnersmarck se v roce 2006 výborně zapsal do filmových žebříčků hitem *Životy těch druhých*, v němž příslušník německé tajné policie Stasi propadne světu divadelních hvězd, které sleduje. O čtyři roky později ovšem příliš nepřesvědčil snímkem *Cizinec*, ačkoliv do vínu dostal herecké hvězdy Angelinu Jolie a Johnnyho Deppa. Nyní přichází s novinkou, v níž jde v historii ještě dál než ve zmíněných *Životech* těch druhých. Jeho hrdina Kurt poprvé přičichl k modernímu umění jako dítě na výstavě „zvrhlého umění“ pořádané nacisty, po válce se díky svému talentu dostal na výtvarnou akademii v Drážďanech. Zde se také zamiluje do Ellie, kterou považuje za lásku svého života. S jejich vztahem však nesouhlasí její otec Carl a snaží se Kurta všemi prostředky zničit. Přitom nikdo z nich netuší, že jejich životy jsou dávno propojeny hrozným zločinem, do kterého byl Carl za války zapleten.

**NĚMECKO, ITÁLIE, 188 MIN. / SCÉNÁŘ A REŽIE – FLORIAN HENCKEL VON DONNERSMARCK
HRAJÍ – TOM SCHILLING, PAULA BEER, SEBASTIAN KOCH, SASKIA ROSENDAHL, OLIVER MASUCCI,
CAI COHRS, INA WEISSE, JEVGENIJ SIDICHIN, MARK ZAK**

DIVADLO

MNE BLESK SE DOTEKL

Inscenace o muži, který se dožil pouhých pětáctýřiceti let, přesto zanechal nesmazatelnou stopu v několika uměleckých oblastech – psal básně, prózu a dramata pro děti i dospělé, exceloval při psaní soudniček pro Lidové noviny, které povýšil na jistý druh umění. Mimo to založil tradici vánočních stromů na brněnském náměstí Svobody nebo dětský domov Dagmar... Každý ho zná jako autora *Lišky Bystroušky*. Moc lidí ale netuší, že životní příběh Arnošta Bellise alias Rudolfa Těsnohlídka skrývá řadu tajemství i osobních tragédií. Celý život trpěl pocitem společenské vydědnosti, bojoval s depresemi a jako novinář se nedočkal dostatečného docenění. Jeho první žena zemřela za nevyjasněných okolností na svatební cestě v Norsku, druhé manželství zkrachovalo...

**NÁRODNÍ DIVADLO BRNO, DIVADLO REDUTA
REŽIE – ZOJA MIKOTOVÁ
HRAJÍ – DUŠAN HŘEBÍČEK, MICHAL BUMBÁLEK,
PAVEL DOUCEK, DAVID KALOČ, VLADIMÍR
KRÁTKÝ, MARIE DURNOVÁ, MONIKA MALÁČOVÁ**

VÝSTAVA

KÁJA SAUDEK – OD AUT PO ŽENY

Na úspěšnou výstavu *Kája Saudek 18+*, která byla před čtyřmi lety zaměřena pouze na erotické obrázky, se v pražském *Tančícím domě* rozhodli navázat další vzpomínkou na krále českého komiksu a jednoho z nejvýraznějších výtvarníků poslední doby. Ačkoliv ani tentokrát erotika (a také tvrdá pornografická kresba) chybět nebude – pro návštěvníky starší 18 let je vyčleněno celé jedno patro ze tří, na nichž se výstava odehrává – připraven je tentokrát průřez celou Saudkovou tvorbou. Prezentuje ji několik set děl od filmové a komiksové tvorby až po volné olejomalby, z nichž některé ještě nikdy nebyly veřejně vystaveny. Nadto je součástí výstavy i replika Saudkova ateliéru s originálním nábytkem a osobními předměty.

OTEVŘENO
DO
29. ZÁŘÍ

GALERIE TANČÍHO DOMU

KUL TURNÍ TIPY A RECENZE

JANA KÁBRTA

FILM NA DOMA

ČERTÍ BRKO

Po čase skvělá česká pohádka, ze které mají radost děti i dospělí. Odehrává se v městečku zvaném Pytlův na úpatí kopce Pervidle. Místní netuší, že všechny jejich přestupky a nepravosti jsou pečlivě monitorovány místní pekelnou pobočkou a všechny hříchy zapisovány kouzelným čertím brkem. To ovšem jednoho dne přestane fungovat a Lucifer je nucen povolat někoho, kdo do Pytlůva donese nové. Vybere si trochu zmateného čerta Bonifáce, pro kterého to má být první velká zkouška, aby se otrlal ve světě. Jenže mladý rohatec má smůlu hned z kraje své cesty – šejdíř mu kouzelné brko ukradne. Ovšem tím všechno teprve začíná a vtípné, milé a svižné vyprávění směřuje nejen k uvěznění samotného vládce pekel, ale i k naplnění lásky mezi sympatickým pekelníkem a místní kráskou Markétkou.
**ČR, 99 MIN. / REŽIE – MAREK NAJBRT
HRAJÍ – JAN CINA, ONDŘEJ VETCHÝ,
JUDIT BÁRDOS, JAN BUDAŘ, MAREK DANIEL,
JANA PLODKOVÁ A DALŠÍ**

RECENZE

80 %

Janžurová jako od Tarantina

Velmi úspěšné tažení kinosály s filmem *Teorie tygra* nebo solidní zpracování finské seriálové předlohy *Černé vdovy na Primě* – to je prozatímní vizitka režiséra Radka Bajgara. Povedl se mu i nový film *Teroristka* s Ivou Janžurovou v hlavní roli.

Ten název je samozřejmě nadnesený, o žádný mezinárodně teroristický přesah tady nepůjde. Nicméně „vtip“ z titulu předurčuje, v jakém duchu se posléze nese celý film.

Zůstáváme v zapadlé zahrádkářské kolonii, kde místním už řadu let otravuje život lokální zloduch Mach – jeho restaurace přestává pravidelně hlučet až nad ránem a do kolonie vysílá neomalené ozbrojené jezdce na motorkách, neboť je otcem a propagátorem nového sportu motobiatlon.

Život ztrpčuje i partě přátel okolo bývalé učitelky Marie, ryzí dobračky, která s neúspěchem žádá o nápravu jak Macha, tak místní starostku (netuší, že je Machovou milenkou). Jenže ani veskrze slušná dáma nemá zásobu lásky a dobra bezednou, a tak ve jménu na smrt nemocné kamarádky, která by ráda v kolonii v klidu dožila, vezme zbraň a vyrazí si to s Machem, který nově plánuje na místě zahrádek vystavět sídliště, vyřídí jednu provězdu.

Bajgarova zručnost nezklamala

Bajgar u *Teroristky* figuruje nejen jako režisér, ale i coby scenárista. Zručný scenárista – nebýt jeho, mohla tahle historka klidně skončit v některém z bakalářských cyklů. Ostatně začátek i závěr vyprávění bakaláře připomene.

Jenže na to už je Bajgar moc zkušený, aby se spokojil jen s přímočarou linkou vedenou třaskavým spojením staré dámy a pušky. N nejen že má smysl pro dramatickou linku a dokáže udržet divákovu pozornost i přes poměrně dlouhý prolog, ale má i velký smysl pro humor, což ve vší parádě předvádí během vrcholné scény filmu v Machově domě, která by i ve filmografii Quentina Tarantina patřila k těm nejlepším. Jestli do té doby platilo, že by například expozice hlavní hrdinky snesla dramaturgický zásah nebo že angažování biatlonistky Gabriely Koukalové je nadbytečné, akce u Macha pochybnosti rozptýlí.

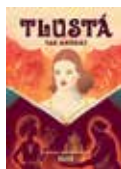
Janžurová by mu dala víc

Vyšla samozřejmě i sázka na Ivu Janžurovou, která za *Teroristku* velmi pravděpodobně příští rok dostane Českého lva. Přestože její herecký potenciál *Teroristku* přesahuje. Je pochopitelné, že Bajgar zvolil způsob popcornového vyprávění, tón srozumitelný mase potenciálních diváků. Škoda že z něho nevybočil ani v případě Janžurové a nechtěl z ní, především ve fázi přerodu z fatální slušňačky ve mstitelku, vymáčknot víc herecké šťavy, sledovat fázi změny osobnosti emocionálněji, hlouběji, více se hrdince dostat pod kůži. „Materiál“ na to měl. Na druhou stranu, jak bylo řečeno, netočil psychologické drama na festivaly, nýbrž tragikomedií do multiplexů. ■

KNIHA

TLUSTÁ TAK AKORÁT MICHALA JENDRUCHOVÁ

Květa pochopila, že by se musel stát zázrak, aby z ní byla štíhlá... čtyřicátnice. S nadvahou se trápila vždycky, zkoušela zázračné diety, zázračné čaje, v zoufalství i čarování nebo modlení, utrácela za hubnoucí preparáty. Jenže kila zůstávala. Kluci ji vždycky brali jen jako dobrou kamarádku a ona, jako poslušná dcera, místo vytoužené profese cukrářky skončila jako učitelka... A jednoho dne si řekla, že když už tlustá, tak alespoň šťastná. Lví podíl na tom měla její babička. Rozuměla jí vždycky, ale když po její smrti Květa našla odkaz v podobě ručně psané knihy jejich oblíbených sladkých receptů s výzvou, ať se hned pustí do pečení, poslechla. A tak každý den přichystá jednu dobrotu. A začnou se dívat divy... **PRÁH, 299Kč**

DESKA

STILL ON MY MIND DIDO

Poprvé se o tom, že píše nové písničky, zmínila v roce 2013, nicméně až nyní našly své místo na nové desce *Still On My Mind*. Dido, jedna z nejuspěšnějších britských zpěvaček, která hudební fandů uhranula hity jako *White Flag* nebo *Here With Me*, nahrála kolekci dvanácti melancholických, zasněných písní vyprávěných s životním nadhledem. Většinu materiálu pro album složila a nahrála společně se svým bratrem, který je pod uměleckým jménem Rollo členem slavné taneční skupiny *Faithless*. A tvrdí, že jeho zvuk je jejím návratem k hiphopovému a folkovému kořenům. To ostatně budou mít její fanoušci možnost posoudit sami – Dido se po patnácti letech chystá na turné, v jehož rámci navštíví 5. května i Prahu.

TV TIP

TŘI DNY KE SVOBODĚ

Pozapomenutý, nicméně místy sžíravě napínavý thriller, v němž se na počátku zhroutí manželství Johna a Lary – ona je zatčena kvůli vraždě, kterou podle všeho nespáchala, nicméně důkazy jsou proti ní. John, učitel na univerzitě, se musí postarat o výchovu jejich malého syna, přitom ale usilovně pátrá po jakémkoliv důkazu, který by dostal jeho ženu z vězení. Když po třech letech padne rozsudek a i poslední odvolání je zamítnuto, začne mít Lara ve vězení sebevražedné sklony. V tu chvíli se John rozhodne, že jediným řešením bezvýchodné situace je útěk z vězení. A ačkoliv je na první pohled bez šance, začne pracovat na důkladném plánu, při kterém bude riskovat vše.

PRIMA MAX, ÚTERÝ 23. DUBNA, 20:00

HVĚZDY SÍTÍ

Ariana Grande vládne Instagramu

Nejsledovanější ženou na sociálních sítích je Američanka Ariana Grande. Zpěvačku, která letos obsadila první, druhé i třetí místo nejznámější hitparády Billboard Hot 100, což se žádnému hudebníkovi od dob Beatles nepodařilo, a z prestižních cen Grammy si odnesla sošku za vítězství v kategorii nejlepší popové album, sleduje jen na Instagramu přes 149 milionů lidí. Na paty jí šlape kolegyně Selena Gomez se 147 miliony fanů.

Královna má první příspěvek!

Britská panovnice odeslala svůj první příspěvek na Instagram! „Dnes, když jsem navštívila Vědecké muzeum, jsem se zájmem objevila dopis z královských archivů napsaný v roce 1843 mému praprapradě-dečkovci princí Albertovi,“ podělila se s fanoušky účtu patřícímu královské rodině. Podepsala se jako Elizabeth R. a mnohé tím zmátla. R je ovšem zkratka pro slovo „regina“, které v latině znamená královna.

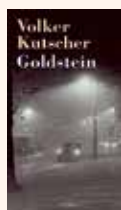
SOUTĚŽ O KNIHU GOLDSTEIN

Třetí strhující příběh detektiva Gereona Ratha bojujícího s berlínským podsvětím je na světě. Chcete si knihu Goldstein od spisovatele Volkera Kutschera přečíst? Odpovězte na soutěžní otázku a vyhraďte jeden ze tří výtisků.

Ve které kapele hraje bratr zpěvačky Dido?

- A Faith
- B Faith No More
- C Faithless

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 17. dubna 2019.

CO SE DĚJE

Zemřela zpěvačka Věra Bílá, což na sociálních sítích vyvolalo řadu soustrastných reakcí jejích příznivců. Ty potom šokovala moderátorka a zpěvačka Emma Smetana.

Emma Smetana: Drsný vzkaz Věře Bílé

Ve svém dlouhém komentáři na Instagramu, který připojila k fotkám Věry Bílé a sebe coby děvčátka, si nebrala servítky. Bílé vyčítá krátkozrakost, hloupost, nespolehlivost a lenost, což mělo vliv na výsledek úsilí jejího otce Jiřího Smetany, který se jí snažil vydobýt světovou slávu.

„Věra byla podstatnou součástí mého dětství a dospívání. Tatínek ji dostal do desítek zemí, do těch nejprestižnějších sálů včetně Hollywood Bowlu, kde Beatles nahráli svou jedinou živou desku. Pracoval neúnavně ve dne v noci, ve všech časových pásmech, všechny desky produkoval, odpromoval, rozeslal na všechny strany, všechny obešel a obvolal. Lepšího manažera tady nikdy nikdo neměl. Jenže tohle nezměrné úsilí bohužel opakovaně naráželo na zničující krátkozrakost, hloupost, nespolehlivost a lenost,“ píše Smetana. Její tatínek se nakonec musel se zpěvačkou pracovně rozejít, s její nespolehlivostí už to dál prostě nešlo.

„Věra odmítla mnoho nabídek, které se neodmítají, protože někde jinde zrovna

čihaly rychlejší peníze. Které pak všechny naházela do automatů. Odřekla několik klíčových, již domluvených a pro její kariéru absolutně zásadních příležitostí. Třeba koncert ve Vatikánu pro papeže nebo koncert v Carnegie Hall (prostě nedorazila na letiště). Až nakonec musel tatínek odříct Věru. Těch deset let se výrazně podepsalo na jeho zdraví a nervech. Strašně ho trápilo, že Věra Bílá & Kale byli jen krůček od toho, stát se megastars světového významu. Místo toho se úžasní hudebníci z Kale vrátili do továren a ke krumpáčům a Věra Bílá odchází na věčnost jako jedna z nejtalentovanějších bytostí, co tu kdy žily, ale současně jako jedna z nejtragičtějších.“

V závěru Smetana, která to také zkouší jako zpěvačka a před třemi lety vydala svou zatím jedinou desku What I ' ve Done, Bílé děkovala, nicméně připojila jasný vzkaz: „Děkuju za nádherné písničky, děkuju za legraci v dodávce na turné po Evropě, děkuju za barevné a roztažené dětství. Ale Věro, pokud jsi náhodou v nebi, pak tě moc prosím, za můj tatínek už nechod', ať může dál odpočívat v pokoji.“

TO NEJ Z INSTAGRAMU

Bývalá tenistka Nicole Vaidišová si užívala dovolenou na Kaprunu. „Připíjím na jaro a fakt, že si po téměř dvou letech můžu vychutnat drink,“ napsala fanouškům.

Zpěvák Richard Krajčo a jeho přítelkyně, režisérka Karin Babinská, mají na Instagramu společný účet richard_a_karín. A na něm si ho Babinská pochvaluje jako zahradníka, který „je levný a maká už od rána“ ...

Herec Martin Zouhar představil svým příznivcům svoji novou lásku, psycholožku Kateřinu. Spojila je prý láska k velkým psům a jsou spolu už přes půl roku.

GEISLEROVÁ PRACHAŘ PLESL KRAMEROVÁ PÍSAŘÍK MALÝ ŽILKOVÁ ŠVANDOVÁ

romantická komedie Karla Janáka

LOVE*ni*

hledá se láska, zn. spěchá

Začněte lovit v kinech od 21. března 2019

FOTBAL

Splněný sen slávitů: Chelsea

Vždy si chtěl zahrát v Anglii a proti anglickému týmu nejvyšších kvalit. A to se trenéru Slavie Praha Jindřichu Trpišovskému splní. Jedenáctého dubna přivítá jeho tým ve čtvrtfinále Evropské ligy na stadionu v Edenu Chelsea Londýn, šestinásobné anglické šampiony, vítěze Ligy mistrů 2012 (tehdy v brance s Petrem Čechem), vítěze Evropské ligy 2013. „Los nás těší, splnilo se nám přání. Je to odměna pro všechny lidi, bude to obrovský svátek pro celou Slavii. Nikdo z historie nevymaže, že tady v Praze byla Chelsea a hrála v Edenu,“ jásal Trpišovský, který provedl klub přes osmifinále, v němž slávitě senačně vyřadili španělskou Sevillu po výsledcích 2:2 a 4:3 po prodloužení. Obrozená Chelsea, kdy do ní v roce 2003 vstoupil ruský miliardář Roman Abramovič, investovala od té doby do hráčů 46 miliard korun, vyřadila Dynamo Kyjev po výhrách 3:0 a 5:0. Odveta se hraje 18. dubna v Londýně. V případě postupu by Pražané narazili v semifinále na lepšího z dvojice Eintracht Frankfurt – Benfica Lisabon.

FOTO: UEFA.COM

CO SE DĚJE

Florbalové Superfinále opět v Ostravě

Sliby se mají plnit, a proto se letošní Superfinále florbalových lig žen i mužů odehraje stejně jako loni v Ostravě. Loňské rekordní návštěvě skoro devíti tisíc diváků v Ostravské Aréně (na snímku pohled do zaplněné haly) pomohla účast dvou tamních týmů (jednoho ženského a jednoho mužského) ve finálových bojích. Nejrychleji rozvíjející se kolektivní sport v Česku sní o tom, že jednou pronikne až na olympijské hry, a tak získává na stále větší popularitě a jeho především mladší fanoušci dokážou zaplnit i tak velké haly, jako je ta ve Vítkovicích. Navíc Ostravu lze nazvat městem sportu, florbal v ní má velkou podporu nejen místních patriotů, ale také města a celého kraje, proto se klubům tak daří a patří k nejlepším v republice.

FOTO: ČESKÝ FLORBAL, MARTIN FLOUSEK

FOTO: FRANTIŠEK ZÁLEVSKÝ

NOVINKA

Matelová: Zahrát si tak o medaili

S přáním konečně prorazit a možná si i zahrát o medaili vyrazí nejlepší česká stolní tenistka Hana Matelová na mistrovství světa, které se koná od 21. do 28. dubna na výstavišti Hungexpo v maďarské Budapešti.

„Především v deblových soutěžích se dá uhrát hodně pěkný výsledek,“ říká doslova Matelová, která do ženské čtyřhry nastoupí s letitou partnerkou Barborou Balážovou ze Slovenska. Na otázku, co je hodně pěkný výsledek, s úsměvem odpovídá: „Bylo by hezké si zahrát o nějakou s medailí. Ale to se musíme všechno sejit. A začíná to již losem. Protože jsme vysoko ve světovém žebříčku, tak bychom mohly být i vysoko nasazené, čímž bychom se měly v začátcích vyhnout těm nejlepším párům.“ Do smíšené čtyřhry vstoupí Matelová pravděpodobně s krajanem Tomášem Polanským.

Nikdo není výš

Žádný z českých stolních tenistů, mezi muži ani ženami, není na světovém žebříčku tak vysoko jako Hana Matelová. Osmadvacetileté rodačce ze Zlína a účastnici olympijských her 2016 v Riu de Janeiru patří 53. příčka. Při posledním MS v Düsseldorfu byla nasazena přímo do hlavní soutěže, ale vypadla v prvním kole s Francouzskou Stephanií Loeuilletteovou. „Věřím, že letos budu mít slušný los, a ráda bych minimálně zopakovala rok 2015, kdy jsem postoupila

mezi nejlepšími 32. Přiznám, že v takové konkurenci je každý uhraný zápas skvělý. Takže se budu snažit,“ doplňuje Matelová, pro níž v Budapešti startuje boj o pozice ve světovém žebříčku, podle kterého se bude určovat obsazení olympijského turnaje za rok v Tokiu.

Do Düsseldorfu a pak do Ria

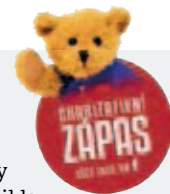
Rok před minulou olympiádou v Riu se Matelová zabalila a „zmizela“ do německého Düsseldorfu, který je baštou stolního tenisu. Našla tam kvalitní zázemí a tréninkové možnosti v mezinárodní skupině. „Jsem pyšná, že jsem to tento krok udělala a tak rychle si tam zvykla. Nakonec mi to pomohlo i na olympiádu do Ria. Ale především se můj pinec dostal na vyšší úroveň, naučila jsem se vnímat odlišné herní styly,“ popisuje Matelová radikální životní i sportovní změnu.

„Těším se na atmosféru a že do Budapešti přijedou rodiče, kamarádi a známí. Mám ráda, když se fandí nahlas a není v hale mrtvo. Je hezké v hale vidět a slyšet známé, ale při zápase je nevnímám a soustředím se na svůj výkon,“ uzavírá největší česká naděje Hana Matelová.

ZAUJALO NÁS

Letití rivalové získali z náhody Cenu Fair Play

Cenu Fair Play Fotbalové asociace ČR za rok 2019 získaly kluby A.F.C. Humpolec a FK Pelhřimov. Odvěcí rivalové z Vysočiny, na jejichž derby chodí téměř tisícovka diváků, to loňské pojali charitativně. „Akce vznikla náhodou, kdy jsme chtěli poděkovat doktorům, sestřičkám a záchranářům z Pelhřimovska, kteří zachraňují životy a starají se o hráče obou týmů při úrazech. Ale pak jsme se dohodli, že budeme vybírat hračky pro děti z pelhřimovské nemocnice,“ popisuje Radka Vazačová, sportovní manažerka A.F.C. Humpolec. Fanoušci, hráči a mnoho dalších, kteří běžně na fotbal nechodí, sesbírali tolik hraček, že je museli odvézt dvě sanitky. K tomu hráči a sponzoři klubů přidali 28 000 korun na nákup podložek do dětských inkubátorů pelhřimovské nemocnice.

ZDROJ: FK PELHŘIMOV

KŘÍŽOVKA

S. Johnson (1709–1784) – anglický básník a spisovatel:
...**(viz tajenka)**.

Tajenka z minulého čísla:
Cestování je jeden ze způsobů, jak líp chápat, co jsem zač. Jen ale do té míry, dokud své cestování neproměním v útěk.

SOUTĚŽ

Pošlete nám vylouštěnou tajenku a můžete vyhrát dvě vstupenky na vybrané představení z repertoáru Jihočeského divadla na Otáčivém hledišti v Českém Krumlově.

Správnou odpověď zadejte do formuláře na www.cdprovas.cz do 17. dubna 2019.

POMŮČKA: ALAE, BORT, ONAGER, PAOK	NÁZEV ŘÍMSKÉ DESÍTKY	KAMPAK	SYMETRÁLY	NADEJÍT	SPORTOVEC	?	VOJENSKÁ PRODEJNA	ŽÁDNÁ VĚC	OSVĚDČENÍ	MAĎARSKÁ STEP	JMÉNO FENKY	?	ZRUŠIT	NÁROKY	PATRÍCÍ SONĚ	OTLOUCI
PRAVO- SLAVNÝ OBRAZ						ČERNO- MOŘSKÉ LÁZNĚ						DŘÍVE ORCHESTR ONDRĚJE HAVELKY				
VYHRNOVAT						OBŘAD (KNIŽNĚ) VINĚTA						DROBNÉ PLEV. RYBY ASIJSKÝ POLOOSEL				
1. ČÁST TAJENKY																
?	SPĚCH	MOTOROVÉ VOZIDLO	PŘÍBUZNÁ 3. ČÁST TAJENKY					URČIT JAMAJSKÁ HUDBA								
STĚKATI PO KAPKÁCH							STOVKY OLINA				SARMATI ŠESTEREČNÝ NEROST					
UZENKA					KULOVITÉ BAKTERIE MOSKEVSKÝ FOTB. KLUB					TURECKÝ ÚŘEDNÍK ÚČTENKA			ZMRZLÁ MASA	STARO- GERMÁNI	KOVÁNÍ (KNIŽNĚ)	
NÁZEV PLANETKY				KOBKA NĚMECKY JEDNA				PASÍR. OVOCE (SLOV.) OBDEĽANÝ POZEMEK								
ODPOČÍVADLO MEZI PATRY							ČLEJN HORNÍ SNĚMOVNY NEROST TĚŽIVEC						ŠACHOVÝ KOEFIČIENT POHOJNÁ SMĚS			
?	RUSKÁ ŘEKA	ASIJSKÝ JELEN JÍZDNÍ VOJÁK (ZASTAR.)					DIAMANTOVÝ PRAŠEK DRUH LOSOSA					RÁJ (KNIŽNĚ) SVOB. SLECH. STATEK				
DLOUHÝ MNIŠKÝ ODĚV						KORNOUITICE ÚKAZ					ČÁSTICE HMOTY SPOJENÉ STÁTY					JHNOT
POSTRANNÍ KORUNNÍ PLÁTKY KVĚTŮ					2. ČÁST TAJENKY MÍ											
OZNAČENÍ MAĎARSKÝCH ŽELEZNIC				CÍLE (KNIŽNĚ) ANGLICKÝ ŠLECHTIC					OCHUCENÁ SOLI							
PROHLÁSIT ZA NEPLATNÉ									PŘEDLOŽKA				SMYSL			
?	ÚKON	VČELÍ SPOLEČENSTVÍ HLASITĚ JÍST				OZDOBNÁ POKRÝVKA KONĚ	AVŠAK	DOBA PO SETMĚNÍ								
OBYVATEL SVĚTADILU																
PŘEDNOST					POBÍDKA OPRAVNA TR. VEDENÍ											
BÝVALÝ LOTÝŠSKÝ ŠACHISTA				SÍDLO ZN. SPORT. OBUVI												
?	PORÉZNÍ HORNINA INDICKÝ CHLĚB						VRKOČ	VYSOKÁ KARTA								
SPUŠTĚNÍ																
ŘECKÝ FOTBALOVÝ KLUB					ZPĚVNÝ PTÁK											
POUZDRO					FILIPÍŇSKÁ SOPKA											

T-REX SE VRÁTIL!
soutěž o vstupenky na Otáčivé hlediště

program zde

Otáčivé hlediště
Český Krumlov

VYKOLEJENÁ JULIE

Šmoulové mezi námi

FEJE TON

TEXT: JULIE KOVAŘÍKOVÁ
ILUSTRACE: DIGISHOCK

Každé ráno jezdím do práce vlakem. „Benešovské Pendolino“ je za nějakých dvacet minut v centru, člověk se bez problémů posadí, a když máte roupy, můžete zakotvit za doplatek devíti korun v první třídě. V poslední době jsem ale nucena být i navzdory brzké ranní době bdělá a ostražitá. Mým vlakem začala totiž dojíždět, pravděpodobně do zaměstnání, zvláštní skupinka. Říkejme jim třeba šmoulové.

Je jich asi patnáct, zapáchají a jejich chování je skutečně vybrané. Vždy je vede vcelku nemluvný Taťka Šmoula s mohutným převislým knírem a ještě mohutnějším a převislejším pivním břichem. Zato ostatní šmoulíci brebentí jedna radost. Rozumět jim lze ovšem jen vulgární nadávky a sem tam nějakou tu předložku či spojku.

Od té doby jsem se naučila postavit na peroně tak, abych nastoupila vždycky do jiného vagonu než tito modří gentlemani. Jenže šmoulové jsou čímaní a postupně přišli na to (celkem rychle, asi za dva měsíce), že když nastoupí všichni do stejného vagonu, tak si nesednou. Taťka je rozený stratég a na jeho pokyn se modrásci rozletují po celé délce nástupiště a zaujmají výhodné pozice u všech tří vagonů. To donutilo i mě ke změně techniky nástupu, nechám Šikulu, Chytráka, Fešáka a ostatní šmouly před sebou a volím nejméně nebezpečný vstup. Ovšem dnes ráno nehezky lilo a modrá partička nebyla v dohledu, usoudila jsem, že šmoulíci asi nejsou nepromokaví, a zůstali proto dnes ve svém šmoulím příbytku. Naivně jsem nastoupila nejbližšími dveřmi, usedla, a pak se najednou vzduch stal částečně viditelným a mezi sedačky vtrhl modrý kontingent. Hlavou mi zděšeně prokmitla myšlenka na útěk. Pozdě! Dva si kydli naproti přes uličku a jeden poklad se uložil přímo vedle mě.

V odrazu okna, za nímž byla stále ještě černočerná tma, jsem mohla pozorovat obličej muže sedícího naproti dvojici modrých cestujících. Znechuceně nakrčený nos degustoval vydatný buket, zdvižené obočí ošmirglovalo kořínky vlasů na vysokém čele a levá ruka se v pudu sebezáchovy zvedla k ochraně čichových buněk. Ovšem to nejlepší na nebožáka teprve čekalo. Fešák, sedící na sedadle přímo naproti němu, se najednou vymrštil do poněkud prohnutého

stojce, rozšněroval tkanici na elegantně flekatých tepláčkách a jal se s bezelstností tříletého dítěte upravovat zaříznuté spodní prádlo pestrých barev a vzorů do přijatelnější pozice. Pánovo obočí opustilo čelo a pozvolna se přemístilo někam do týla.

Pak mému sousedovi zacvrlikal mobil a ona to Šmoulinka! Hrubým barytonem řvala do mobilu tak, že jsem to měla z první ruky nejen já, ale i půlka vagonu! Jak skvostná díkce, kadence a decentní smích! Rvalo mi to ušní labyrint na cucky. Ještě nikdy se mi nezdálo 20 minut

tak dlouhých, jakmile šmoulí rota vypadla z vlaku, rychle se přeskupila a vyrazila za svým pastýřem spořádaně ven z nádraží. Bohužel se mi povedlo skvadru v Sherwoodu dohnat a být svědkem zdravotní údržby cest dýchacích. Jeden ze šmoulů, tipuju, že to byl Koumák, předvedl zcela nevídanou očištnou proceduru. Zacpal si palcem jednu nosní díрку a s bravurou a grácií odsmrkl na asfalt. Pak se chvilku zdálo, že začíná zvracet, ale ne! „Decentně“ si odplivl, a pak už odešlo celé společenství za vydatného pořvávání do dále. Je vám šouflí? Mně bylo taky! ■

PURE MODEL 2019

V PRODEJNÁCH

15. 3. 2019
Zlín - Zlaté Jablko
30. 3. 2019
Praha - OC Chodov
5. 4. 2019
Plzeň - Plaza

DOUGLAS
OD 15:00

V PRODEJNÁCH

27. 4. 2019
Ostrava - Avion
4. 5. 2019
Brno - Vaňkoyka
11. 5. 2019
Trnava - OC City Arena

DOUGLAS
OD 15:00

V PRODEJNÁCH

17. 5. 2019
Bratislava - Eurovea
24. 5. 2019
Liberec - OC Nisa
1. 6. 2019
Praha - OC Černý most

DOUGLAS
OD 15:00

DÍVKY 13-21 LET NAD 169 CM

CASTINGY

CHLAPCI 16-25 LET NAD 183 CM

ON-LINE PŘIHLÁŠKA NA PUREMODEL.CZ/SOUTEZ

ZÍSKEJ GARANTOVANÝ KONTRAKT VE VÝŠI
1. 000. 000,- Kč

PURE
MODEL MANAGEMENT

PIETRO FILIPI
swatch+

DOUGLAS
Robert Sarg
salon

marie claire
FORMEN®
STYLový PRŮVODCE SYSTÉM MŮŽE

PURE
PRODUCTION & PUBLISHING
ČD České dráhy
Národní doprava

AUGUSTINE HOTEL
Praha
THE
LUXURY
Collection®

VŮNĚ JARA?

To není jen beránek a jehněčí!

S prvními jarními paprsky přichází vždy velké rozhodnutí. Pustíme se do jarního úklidu, nebo si připustíme fakt, že uklízíme průběžně během celého roku, a raději si uklídíme uvnitř sebe? Pokud jste stejně jako já dali přednost té druhé možnosti, uvařme si místo mytí oken něco dobrého, čímž potěšíme nejen celou rodinu, ale také naše tělo a duši. Ruku na srdce, kromě posledních brambor a zavařenin nám toho po zimě už moc nezůstalo. To však neznamená, že nedokážeme vykouzlit tři báječné pokrmy i z toho mála. Nehledě na to, že něčím ty hladové krky nakrmit musíme.

Čtvrtý měsíc gregoriánského kalendáře je jedna velká party, která tento rok vyvrcholí Velikonočním ponděním 22. dubna. Kromě toho, že se s řadou dní pojí spousta tradic, v rámci kterých si odepíráme nejrůznější aktivity, oslavujeme hlavně konec zimy a příchod jara. S tím souvisí také velký úklid. Spíše než na domácnost bychom ale měli upnout pozornost na náš organizmus, zejména na játra, která dostala v zimě zabrat. Provětrejme naše těla a zbavme se všech nánosů, které v nich po zimě zůstaly. Venkovní teploty jsou vysoko nad bodem mrazu, den se prodlužuje, sluneční záření nabývá na intenzitě, a my se přesto cítíme unavení? Důvod je možná příliš jednoduchý na to, než abychom si jej byli ochotni přiznat.

Díky tomu, že v supermarketu najdeme bez ohledu na roční období téměř cokoliv, nemá naše tělo moc šancí správně rozpoznat, zda je zima, nebo léto. Podle odborníků na výživu a duševní zdraví není potřeba hledat v nakupování a přípravě jídel složitosti. Bohatě stačí sahat po tom, co máme po ruce, respektive po sezonních potravinách. Na to je totiž naše tělo zvyklé a dokáže se díky tomu lépe vyrovnávat se změnami ročních období. Pozor, neznamená to ale, že se musíme absolutně vyhýbat tomu, co máme rádi. Osobně si nedovedu představit, že bych se obešla alespoň jednou týdně bez avokáda nebo jahod do „šampaňa“. Mysleme na to, že nejen tělo, ale i mysl potřebuje být v pohodě.

Jednu zelenou, prosím!

V dubnu je potřeba dávat pozor na močové cesty, které díky střídavému aprílovému počasí dostávají zabrat. Není proto od věci neustále dbát na pravidelné pití čisté vody, popřípadě bylinného čaje. Výbornou prevencí před zánětem močových cest jsou osvědčené brusinky. Na močovody mám vyzkoušenou také lichořeřišnici větší – pro mne osobně je to takřka zázračná bylina. Kromě toho doporučuji nakupovat také různé druhy cibule. Taková čerstvá míchaná vejčička posypaná jarní cibulkou budou dokonalou snídaní třeba po náročném velikonočním veselí. Navíc víme, že náš mozek zoufale touží po zelené barvě. Dodává nám prý klid a navozuje pocit života. Vedle cibule můžeme postupně zařazovat syrovou zeleninu. Velkou službu udělá také hlíva, polníček nebo zelí, které mají skvělé detoxikační účinky. Proti jarní únavě můžeme kromě zdravého vaření bojovat také tím, že vyrazíme ven. Nezapomínejme zhluboka dýchat, protože tak, jak voní jaro, nevoní nic jiného na světě.

Focaccia s olivami

Rychlá a vděčná pochoutka italského původu, která si našla své místo i na českém stole. Dokonale funguje jako předkrm, ale hodí se také jako chuťovka k vínu, když vás přepadne nečekaná návštěva.

Ingredience:

- ! 250 g hladké mouky
- ! 2 čajové lžičky prášku do pečiva
- ! sůl, pepř, oregano | olivový olej
- ! olivy (zelené nebo černé) | česnek (jedna hlava)

Lilkové lasagne

S lilkem je to podobné jako s houbami. Má své jedlíky i nepřátele. Věřím, že díky tomuto receptu – odlehčeným lasagním, si jej pustíte blíže k tělu.

Ingredience:

- ! 2 lilky | květák | 3 vejce
- ! špetka muškátového oříšku | sůl, pepř
- ! celer, petržel, mrkev | 2 cibule
- ! 500 g mletého hovězího masa (s nižším obsahem tuku)
- ! 200 g rajčatového pyré
- ! 200 g sekaných rajčat bez slupky (Mohou být v plechovce, lepší jsou však čerstvá. Jedině díky těm získáme pravou rajčatovou chuť.)
- ! 150 g strouhaného parmezánu | olivový olej
- ! česnek

Tvarohový dort s limetkovým přelivem

Jeho příprava je velmi snadná, musíme jen myslet na to, že potřebuje minimálně tři hodiny v lednici na ztuhnutí. V létě doporučuji místo limetek ozdobit dort třeba borůvkami.

Ingredience:

- ! 2 balení máslových cereálních sušenek („báběček“)
- ! 125 g másla | 4 vaničky tučného tvarohu
- ! želatinový ztužovač krémů | 2 vanilkové cukry
- ! 2 limetky | bezbarvá želatina

Jak na to?

1 Relax hned na začátek. Přesně to mě napadlo při přípravě dubnového dezertu. Jako první se totiž pustíme do drčení „bébéček“. Můžeme použít mixér, ale ruční drčení je větší zábava. Jde o to, abychom získali sušenkovou strouhanku, do které přidáme povolené máslo, a hnětením vytvoříme drobenku. Do té přidáváme podle potřeby vlažnou vodu, dokud nevznikne spojitá hmota, kterou pomocí prstů vyložíme dno dortové formy. Korpus by neměl být vyšší než půl centimetru.

2 Do větší mísy vyklopíme tvarohy a vmícháme vanilkové cukry. Nesmíme zapomenout na ztužovač, díky kterému bude náplň pevná. Osobně dávám přednost želatinovému ztužovači, který se připravuje za studena, příprava s ním je totiž rychlejší. Tvarohovou náplň přendáme na korpus a uhladíme ji. Povrch jsem posypala chia semínky, která jsem zrovna měla doma, do receptu ale nejsou nezbytná. Navrch přijde čirá želatina, kterou připravujeme podle návodu na balíčku, a navíc k ní přidáme šťávu z jedné limetky. Tvarohový dort nakonec ozdobíme plátky druhé limetky a dáme vychladit do lednice alespoň na tři hodiny.

3 Pojdme nyní na rychlou „fokáču“ bez droždí. V míse smícháme mouku, sůl, pepř, oregano, prášek do pečiva, 6 lžic olivového oleje a vlažnou vodu podle potřeby. Cílem je vytvořit vláčné těsto, které rukama vytaháme do placky. Tu přendáme na plech vyložený pečicím papírem a ozdobíme nakrájenými olivami. Je potřeba olivu do těsta pořádně vmáchnout, aby během pečení neutekly. Pečeme ve vyhřáté troubě na 200 stupňů asi 20 minut. Přibližně 5 minut před koncem placku potřeme olivovým olejem, který jsme si v misce smíchali s třemi prolisovanými stroužky česneku.

4 Před námi je už jen hlavní chod. Lilky nakrájíme na tenké plátky, které pořádně posolíme, aby během 10 minut pustily vodu. Tu je potřeba otřít například papírovou utěrkou. Díky tomu ubereme lilkům na hořkosti a také se budou lépe opékat. Mezitím si nadrobno nakrájíme cibuli a kořenovou zeleninu. Zpět k lilkům. Zprudka je opečeme na olivovém oleji z obou stran a necháme přebytečný tuk odkapat. Na stejné pánvi restujeme směs zeleniny doměkka, přidáme mleté maso, osolíme, opepříme, podlijeme

sklenicí vody a necháme asi 20 min dusit. Poté přidáme sekaná rajčata, následně rajčatové pyré. Podle potřeby dochutíme solí a pepřem a asi 5 minut před odstavením vmícháme do omáčky tři prolisované stroužky česneku.

5 Během doby, kdy se omáčka dusila, jsme si v osolené vodě uvařili květák, který nyní procedíme, pomocí vidličky rozmačkáme, osolíme, opepříme, poprášíme muškátovým oříškem a přidáme tři vejce. Důkladně vše promícháme a nakonec do takto vytvořeného falešného bešamelu vmícháme dvě polévkové lžíce strouhaného parmazánu.

6 Do zapékačích mísy přijdou nejdříve plátky lilků, poté masová omáčka a na ni květák a zase to samé dokola. Poslední vrstvou bude náš falešný bešamel, který posypeme strouhaným parmazánem. Lasagne pečeme asi 30 minut na 190 stupňů. Občas není od věci naše dílo v troubě zkontrolovat, každá trouba totiž peče trochu jinak. Jde o to, aby se jednotlivá patra lasagni spojila a na povrchu se vytvořila zlatá sýrová krusta.

Pohodově Velikonoce a dobrou chuť!

1

1 Michal Brož
Pára nad 3D tiskárnou

2 František Stojaspal
Zrcadlo, kdo je na světě
nejkrásnější?

3 Alena Šedová
V poušti

FOTO SOUTĚŽ ŽELEZNICE, KDE BYSTE JI NEČEKALI

Vše o soutěži
na www.cdprovas.cz/fotosoutez

2

3

ETIKETA

S DANIELEM ŠMÍDEM

ILUSTRACE: DIGISHOCK

Daniel Šmíd je lektor a mentor, přednáší o korektním chování a vztazích, soudobé společenské a obchodní etiketě a tématech spojených s moudrým oblékáním. Jeho vizí je zlepšit chování a oblékání lidí kolem něj. Více na www.danielsmid.cz. Přehled jeho aktuálních otevřených kurzů etikety najdete také na www.etiketaustolu.cz.

Oslovování a tituly

Správné oslovení je předpokladem, že vám bude protějšek věnovat patřičnou pozornost. Hovořit k někomu bez oslovení způsobuje riziko, že vaše sdělení nezasáhne kýžený cíl. Pomyslným vrcholem je jméno a příjmení. Český jazyk jako jeden z mála na světě má pro tento úkon vlastní gramatickou formu. A ukazuje se, že tato disciplína je obtížná nejen pro cizince.

Začněme tedy tím nejdůležitějším. Pokud používáte něčí příjmení, je vaší povinností ho správně skloňovat, tedy zmínit tvar z prvního na pátý pád. Před nedávnem jsme sice slavili sto let od vzniku Československa, germanizmus v podobě oslovení prvním pádem je však stále živý. Použití prvního pádu v oslovení „pane Bílek“ nebo „pane Kotouč“ je velmi nevhodné a stejně tak časté. Správně je „pane Bílku“, „pane Kotouči“. I přesto, že se vám může zdát forma oslovení zvláštní, vězte, že pro nositele příjmení je obvyklá. U ženských jmen, kde je běžná koncovka -ová nebo -á, se pátý pád neprojevuje. „Paní Wernerová“ i „paní Šebková“ je správně. Stejně tak u mužských verzí ženského příjmení. Paní Werner nebo paní Šebek zůstávají i při zvolání jejich příjmení beze změny.

Vykání s příjmením, tedy „pane Suchánku“, použijte jako první, tedy základní a formální stupeň oslovení. Druhým stupněm je vykání se jménem. Žena může zmírnit formálnost oslovení tím, že nabídne muži, aby jí říkal jejím jménem, obdobě smí totéž navrhnout starší mladšímu. „Prosím, oslovujte mě svým jménem, jsem Miroslav.“ Jméno nikdy

nedeformujte na Mirka, Míru ani na Mirečka, pokud o to nepožádá. Přechod na vykání se jménem se často plete s návrhem na tykání. Tykání je oboustranná dohoda a navrhuje ji opět vždy ten společensky významnější. Je velmi nevhodné, aby muž navrhl tykání ženě nebo totéž učinil mladší tomu staršímu. Nechcete-li si s někým tykat, smíte to odmítnout: „Omlouvám se, ale úcta k vám mi nedovoluje váš návrh přijmout, zůstaňme, prosím, u vykání.“ Těžké, ale lepší než přijmout to, co nechcete. Častým, avšak velmi nevhodným oslovením ve školách a také mezi dětmi navzájem je tykání s příjmením: „Ryšánku, pojď k tabuli“ nebo „Kolářová, přiznej se“ je výrazem nedostatku respektu.

Každá žena, která pracuje nebo její věk odhadujete na více než 19 let, je paní. Studentky vysokých škol, servírky, průvodčí, stevardky nebo prodavačky oslovujte tedy „paní“. Slečna již není vyjádřením partnerského svazku, ale věku. U mužů také nepoužíváme formu „mladíku“ nebo „hochu“. Nepoužívejte ani oslovení „mladý pane“ nebo „mladá paní“, můžete se dostat do rizika, že vedle sedící dámu v kupé oslovíte jinak.

Pokud se setkáváte s nositelem jakéhokoli titulu a má jej uvedený na své vizitce nebo na štítku vedle dveří do jeho kanceláře, je stále ještě vaší povinností jeho titul používat. Opět v pátém pádě, tedy „paní inženýrko“, „pane magistře“, „paní profesorko“. Mladší vysokoškoláci si titul už z velké části neuvádějí ani na vizitkách, ani na dveřích. Nepožadují tedy oslovení titulem. Oslovujte je příjmením. Všem lékařům, mladým i starším, říkejte „pane doktore“, „paní doktorko“. Neoslovujte titulem, který je uveden za jménem, například Ph.D. není doktorský titul ve smyslu oslovení.

Nevhodné a archaické je také oslovení funkcí. „Paní ředitelko“, „pane prokuristo“ jsou formy z poloviny minulého století, které je dávno pryč! Každá ředitelka a každý prokurista má své příjmení nebo titul. Výjimkou jsou oficiální jednání zastupitelstva, politických stran nebo funkce ve vysoké státní správě. Jako sporné až nevhodné je také oslovení „mistře“. Zvláště citlivé na tón je oslovení „madam“. Je-li s úctou, je krásné, s pohrdáním je nevhodné. Zastaralé je také použití formy „pane průvodčí“, plně dostačuje oslovení „pane“. „Pane, kde najdu jídelní vůz, prosím?“ ■

SOU TĚŽ PRO CHYTRÉ HLAVY

1 Kolik let bylo Martě Jandové, když se poprvé odstěhovala do Německa?

- A 19 let
- B 11 let
- C 32 let

2 Ve kterém českém městě se seznámil poslední rakouský císař Karel I. se svou ženou Žitou?

- A v Karlových Varech
- B v Mariánských Lázních
- C ve Františkových Lázních

3 Který ze slavných skladatelů kdysi navštívil Komorní hůrku, jednu z nejmladších sopek v ČR?

- A Ludwig van Beethoven
- B Johann Strauss
- C Johann Wolfgang Goethe

4 Ve které stanici je letos otevřena zcela nová půjčovna ČD Bike?

- A ve Zlonicích
- B v Šumperku
- C v Chebu

5 Jaké celkové délky dosáhla čínská vysokorychlostní železnice do konce minulého roku?

- A 8 500 km
- B 29 000 km
- C 38 500 km

6 Který článek v tomto čísle vás nejvíce zaujal?*

*Na tuto otázku je nutné odpovědět, její správnost se však neposuzuje.

Soutěžit můžete na www.cdprovas.cz, kde vyplníte příslušný formulář, své odpovědi zadávejte do **17. dubna 2019**.

Nezapomeňte uvést svůj e-mailový kontakt nebo zpětnou adresu.

Tři správné odpovědi odměníme Kilometrickou bankou ČD – poukazem na volné cestování vlaky ČD v hodnotě 2 200 Kč – a další tři z vás obdrží poukázky do obchodní sítě PONT v celkové hodnotě 1 000 Kč.

Správné odpovědi z minulého čísla:

- 1 – s Vivatem
- 2 – Bedřich Hrozný
- 3 – O Kč
- 4 – císař Justinian
- 5 – do Frýdlantu

pont to go

BŘEZNOVÉ SOUTĚŽE

Soutěžili jste v minulém čísle ČD pro vás? Přesvědčte se, zda jste odpovídali správně.

Soutěž o audioknihu

Kolik stran má Dáblova bible z Podlažic?
B 624

Soutěž o vstupenky

Jak se jmenuje ocenění udělované Febiofestem, které každoročně získá několik vybraných osobností?
C Kristián

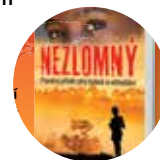
Soutěž o knihu Kam odešly laně

Podle které zahraniční předlohy vznikl seriál Černé vdovy režirovaný Radkem Bajgarem?
C Mustat Lesket

Soutěž o knihu Nezlomný

Tajenka zní:
Cestování je jeden ze způsobů, jak líp chápat, co jsem zač. Jen ale do té míry, dokud své cestování neproměním v útěk.

Kompletní pravidla soutěží najdete na www.cdprovas.cz.

České dráhy

Národní dopravce

VYUŽIJ STIPENDIJNÍ PROGRAM ČÉDÉS

ZÁJEMCŮM O PRÁCI NA ŽELEZNICI NABÍZÍME:

- příspěvek na studium a jízdné
- příspěvek za nástup k ČD
- profesní a osobnostní růst
- odbornou praxi v provozu ČD
- jisté pracovní uplatnění

www.mojedraha.cz

Koupit si jízdenky online je tak lehké

Navíc získáte vagón výhod:

- jízdenky zdarma ve věrnostním programu ČD Body
- místenky zdarma
- vrácení jízdného 15 min před odjezdem
- nejlevnější dostupné jízdenky
- jízdenka v mobilu i přes SMS

Nakupujte jízdenky na www.cd.cz/eshop

nebo přes apku **Můj vlak.**

Pojed'te s námi.
www.cd.cz

 České dráhy
Národní doprava